George Bratu
—

PUTEREA VOINŢEI

Descrierea CIP

Volum apărut în cadrul proiectului „Scriitori buzoieni pentru literatura română”, sub egida Asociaţiei Culturale „Renaşterea Buzoiană” şi cu sprijinul financiar al Primăriei Buzău. Sincere mulţumiri d-lor Ovidiu Cameliu Petrescu şi dr. ing. Constantin Boşcodeală.

George Bratu

PUTEREA VOINŢEI

Buzău
2012

Pe aeroportul J.F.K. Am aterizat cam pe la 18 ora locală. În Europa deja trecuse miezul nopţii, dar pentru noi ziua aceea care se născuse pe Bătrânul Continent cu mai bine de 24 de ore în urmă şi care urma să moară acolo în Lumea Nouă abia după vreo alte 6 ceasuri, îşi ţinea încă soarele sus…

PREFAŢĂ

CÂND LUMINA VINE DIN INTERIOR

Aşa cum reiese şi din povestirile sale autobiografice, George Bratu e un nevăzător care vede mai bine decât mulţi dintre noi. Spun o banalitate, e vorba de „ochii minţii". Cândva, mai ales în copilărie, autorul s-a bucurat de o vedere cât de cât obişnuită. Apoi, cu timpul, din păcate, acesta şi-a retras privirea într-o umbră unde musai a trebuit să-şi procure o sursă de lumină proprie. Din momentul pierderii vederii, alţii ar fi capotat, s-ar fi resemnat. Nu însă şi George Bratu, care, cu o tenacitate nemţească, îşi continuă uimitor de natural viaţa de după lumina din exterior cu o viaţă plină de lumină luxuriantă în interiorul fiinţei sale. E vorba de un artist care reuşeşte să continue prelungirea ultimelor pâlpâiri „reale" ale vederii printr-o imaginaţie debordantă care are ca izvor nesecat edenul unei copilării mirifice, dar şi prezentul imediat, absorbit cu o forţă lirică de necontestat. Actuala sa percepţie asupra lumii e, de foarte multe ori, mult mai acută decât cea a unor artişti obişnuiţi. A se vedea paginile referitoare la călătoriile sale ghidate de instincte supravoltate, uimitoarele descrieri ale unor locuri, situaţii şi fapte. Ca să nu mai vorbim de categoricul său talent de narator. Citindu-i povestirile, reacţiile mele de cititor cu oarecare experienţă, au oscilat între lumea eternă a marelui clasic Ion Creangă şi cea a genialului Borges. George Bratu are umorul de calitate a lui Creangă şi intuiţia inefabilului borgesian.

În viaţa de zi cu zi, el e o fiinţă concretă ca noi toţi, are îndeletniciri obişnuite cărora le face faţă precum un profesionist al supravieţuirii. Practică sport, citeşte în miraculosul alfabet Braille, lucrează pe calculator cu dexteritatea unui informatician, scrie poezie, călătoreşte mult, desfăşoară acţiuni de voluntariat, este redactor principal al revistei Unison, etc. Optimismul său e contaminant şi, cunoscându-l bine, sunt convins că e mult mai puţin afectat de stresul cotidian general de care noi ne tot văicărim şi care uneori chiar ne înrăieşte. În jurul nostru, în Buzău, de la formidabilul cântăreţ George Nicolescu nu am mai întâlnit o persoană aşa de distinsă şi destinsă oferind cu generozitate celorlalţi lumină direct din propriul său izvor, o lumină curată, pură, divină chiar. Ştiu că nevăzătorilor li se dezvoltă în compensaţie alte simţuri, unele riguros calibrate. E mare lucru să poţi străbate întunericul pozitiv, cel divin, nu cel luciferic. Pentru mine, George Bratu e un exemplu de om cu un har aparte, acela de a nu ezita

în dilema hamletiană „to be or not to be”, optând cu nonşalanţă să fie mult mai mult decât s-ar aştepta el însuşi. Îl felicit pentru această minunată carte de povestiri, iar dumneavoastră, dragi cititori, vă doresc o lectură cel puţin agreabilă, dacă nu cumva, pe parcursul textelor, veţi avea senzaţia că povestitorul e chiar lângă dumneavoastră, ataşându-vă sufleteşte de această frumoasă aventură. E ca şi când aţi călători căutând un adăpost, o casă cu fereastra luminată. Vă asigur că o veţi găsi în această carte cu o aşezare sufletească numită concret, casa George Bratu. În numele autorului, bucuroşi de oaspeţi!

Marin Ifrim

Nu te teme niciodată de umbre, ele arată doar că există lumină în apropiere.

Gary Sinise

ANII COPILĂRIEI

M-am născut şi am copilărit la Vârf, sat aşezat pe una din culmile Istriţei, la confluenţa dintre judeţele Buzău şi Prahova.

Locul greu accesibil, care domină împrejurimile, a servit drept refugiu strămoşilor noştri Daci şi chiar oamenilor preistorici din epoca pietrei.

Timpul capătă aici o altă dimensiune, iar farmecul zonei răsplăteşte din plin, pe oricine se osteneşte să o străbată la pas. Doar ţăranii ocupaţi până peste cap cu treburile, par a nu îşi da seama de această realitate. Ei îşi amintesc însă cu nostalgie, vremurile când uliţele satului erau cuprinse de frenezie, iar duminica se cunoştea de la o poştă că e zi de sărbătoare. Una din ocupaţiile principale, o constituie creşterea animalelor, deşi grija acestora e lăsata mai de grabă în seama copiilor, care de mici sunt învăţaţi cu munca.

Nu împlinisem bine anii de şcoală, că şi învăţasem să cunoaştem toate potecile care porneau din sat, multe din ele pierzându-se prin hăţişurile codrului. Seara ne întorceam întotdeauna flămânzi şi orice

am fi găsit de mâncare, ni se părea, grozav de bun.

Îmi plăcea mai ales să merg cu caprele, deoarece pădurea cu văile ei întunecate, ascundea înăuntrul ei lucruri surprinzătoare.

Plecam dimineaţa doi s-au trei copii, fiecare cu animalele sale pe care le chemam după nume, şi nu uitam să luăm cu noi vreun dulău, pentru care nu exista bucurie mai mare. Ceea ce uitam uneori, era însă traista cu brânză, ceapă şi turte coapte pe plită, fiindcă de carne mai rar aveam parte. Dar se putea trăi şi fără merinde, deoarece ştiam că natura este întotdeauna darnică. Doar că nu bagă şi în traistă. din pricina vederii, eu nu descopeream niciodată locurile în care Se găsea leurdă, măcriş, fragi, alune, ori alte bunătăţi ale pădurii. Apoi în timp ce tovarăşii mei se înfruptau de zori, eu dacă apucam să găsesc câte ceva. Uneori pentru a nu fi observat ca bâjbâi după ele, renunţam zicând că sunt sătul de câte mâncasem altă dată.

Aceasta a fost la început, fiindcă pe măsură ce anii au trecut şi legăturile dintre noi s-au mai apropiat, îmi adunau chiar ei. Şi încă din belşug. Dar nu făceau gestul acesta chiar degeaba, deoarece sperau să capete în schimb ceva mai de preţ. Vedeau bine că încet-încet, devenisem cel mai tare şi adesea, cel mai curajos dintre copiii satului. Ori acesta era lucrul care conta cel mai mult la vârsta aceia. Fiecare dorea să fiu de partea sa, atunci când se isca vreo încăierare. Dar eu apăram mai întâi, pe cei nedreptăţiţi. Nu uitasem nicio clipă cum, în primii ani ai copilăriei, mai toţi strigau după mine, uite chiorul si chiar aruncau cu pietre în urma mea. Faptul acesta mă înfuria într-atâta, încât atunci când puneam mâna pe ei, rareori scăpau nepedepsiţi.

Dar de atunci timpul a trecut şi lucrurile au evoluat parcă de la sine. Într-un fel, cred că sa făcut dreptate. Sigur că aveam limitele mele, în special atunci când vederea mi se înceţoşa de tot la lumina soarelui, dar cel puţin acum eram privit cu altfel de ochi. După câte reuşeam să fac, toţi credeau că vedeam cu mult mai bine. Chiar şi acum, după mai bine de 30 de ani, când vederea a devenit amintire, consătenii o ţin tot pe-a lor:

„cum să nu vadă când merge peste tot singur, curăţă pomii, taie lemne şi cunoaşte de departe atât oamenii, cât si treburile pe care aceştia le fac.

Faptul că de mic mă băgam în toate, chiar dacă multe din lucruri nu erau de nasul meu, mi-a folosit mai târziu. Chiar şi la călărie, mă ţineam destul de bine. Deşi niciodată nu am fost la înălţimea celor care

după ore de căutare, aduceau caii acasă, tot într-un iureş. O dată am venit călare pe un armăsar, tocmai de peste vârful Istriţei. Când am ajuns în dreptul unei văi abrupte, pe care trebuia să o coborâm la pas, sau luat după noi câinii de la stână şi au speriat caii. Atunci nu i-am mai putut stăpânii şi au început să gonească la vale ca sălbaticii. Ne având şa şi nici căpăstru pentru al strunii, am început să alunec puţin câte puţin spre gâtul calului. Pielea îi devenise alunecoasă, iar când aproape să-i ajung de-a binelea peste urechi, nici animalul nu m-a mai răbdat şi m-a zvârlit cât colo. Am simţit cum totul se zdruncină în mine, iar mărăcinii mi-au pătruns adânc sub piele. Dar ar fi putut fi şi mai rău, dacă aş fi alunecat sub copitele calului. Putea din inerţie să mă calce în picioare şi să treacă mai departe după ceilalţi cai. Dar s-a oprit brusc chiar lângă mine. Şi a stat aşa până când am reuşit, cu chiu cu vai, să mă ridic în picioare. Câteva zile de la această întâmplare, nu am mai fost în stare să car apă cu cobiliţa de la izvor.

Altă dată pe când ne întorceam de la adunat ciuperci, Lilică de pe vale mi-a arătat ce mai învăţaseră ei să facă, în timp ce eu am fost la şcoală la Cluj. Se urmăreau prin copaci, trecând dintr-un arbore în altul precum maimuţele, aşa cum văzuseră în filmul Tarzan. Mi s-a părut un lucru grozav şi dându-mi seama că nu este prea greu, am încercat să fac şi eu la fel. Trebuia să alegem o zonă împădurită cu arbori deşi şi nu prea groşi, pentru a fi mai elastici. De regulă fagi, dar şi alte specii. Apoi ne căţăram la nevoie, până în vârf şi ne întindeam cât puteam pentru a ne prinde de cel mai apropiat copac. Atunci când distanţa nu permitea acest lucru, trebuia să te balansezi, până când copacul în care te aflai se apleca îndeajuns de mult, pentru a trece în următorul. Şi tot aşa, până vedeam cine ajunge mai departe. La fel am procedat şi eu, deoarece doream să fiu şi de data aceasta la înălţime. După câteva treceri mai uşoare, Probabil că m-am abătut puţin de la traseul cu arbori mai deşi, pe unde o luaseră ceilalţi doi, fiindcă abia am reuşit să agăţ cu mâna dreaptă vârful următorului copac. Apoi am rămas un timp suspendat la înălţime între cele două vârfuri înfrunzite, ne-având parcă curajul să fac următorul pas. Observându-mă ceilalţi că şovăi, m-au întrebat dacă nu cumva mi s-a făcut frică! Atunci nu am mai stat pe gânduri şi am trecut cu totul în celălalt copac, eliberând totodată spinarea încovoiată a celui dintâi.

Totul s-a petrecut în continuare prea repede, pentru a mai avea timp să mă gândesc la ceva, iar inima mi se făcuse cât un purice. Smuls

din încleştare, vârful fagului m-a purtat prin aer, până deasupra unui copac mai pipernicit. Apoi răzgândindu-se parcă, m-a dus îndărăt, aplecându-se sub greutatea mea şi mai mult încă. Până a plesnit. Apoi dându-mi în dar vârful său înfrunzit, m-a lăsat să pic în plata Domnului. Înălţimea era apreciabilă şi nu ştiu de ce, dar mi se părea că mă apropii de pământ cu încetinitorul. Am avut chiar timp să observ, coloritul straturilor prin care treceam: de la albastrul de deasupra copacilor, unde vârfurile acestora mângâiau cerul, la verdele crud al frunzişului, continuând cu griul trunchiurilor şi în sfârşit covorul ruginiu al frunzelor moarte peste care am aterizat cu o bufnitura seacă.

Aşteptându-se la vreo nenorocire, mai ales că nu primeau niciun răspuns din partea mea, ceilalţi băieţi au venit în grabă la locul unde căzusem. M-au găsit nemişcat în aceeaşi poziţie şi tot nu au putut scoate de la mine vreun cuvânt. Apoi ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic, m-am ridicat de pe vine, mi-am făcut semnul crucii şi le-am zis: am trecut printr-o spaimă grozavă! Aterizasem în picioare, pe loc drept, lângă un ciot, dar fără a mi se fi întâmplat absolut nimic. Ne-am minunat cu toţii de această întâmplare si în timp ce ne îndepărtam alene, îmi părea rău că nu luasem cu mine, vârful copacului care m-a însoţit în grozava cădere. Ar fi trebuit să-l prind la poartă, aşa cum se ţinea prepeleacul de Sfântul Gheorghe, prin părţile noastre.

Părinţilor nu le spuneam nimic din ceea ce mi se întâmpla, deoarece nu doream să se mai îngrijoreze şi din cauza mea. Aveau ei şi aşa destule pe cap.

COŞMARUL DIN CODRU

Într-o dimineaţă de vară, tata m-a trimis să aduc un coş cu varză dintr-un sat vecin, Împreună cu vărul Leonaş. Acesta avea aceeaşi vârstă cu mine, vreo 13 -14 ani. De fapt, mai mult noi am insistat să mergem la Tisău, fiindcă acolo puteam să facem şi o baie în gârlă. Erau de străbătut 6 kilometri prin pădure, însă distanţa ni se părea mică, atunci când era vorba de scăldat.

— La întoarcere poate vă întâlniţi cu moşuz Dică, a zis mama, că-i plecat din zori, să ia căruţa de la meşter. I-a trimis rotarul vorbă de alaltăieri că-i gata, dar avea caii nepotcoviţi.

Apoi am plecat bucuroşi, gândindu-ne la drumeţia noastră. Pentru o treabă atât de uşoară, aveam toată ziua la dispoziţie.

Potecile umbrite ale codrului şi mulţimea păsărilor care cântau neîncetat, au întregit farmecul acelei dimineţi de neuitat. Când am ajuns în celălalt sat, ne-am îndreptat direct spre malul apei. Apoi după ce am gătat cu scăldatul, nu am mai reuşit să dăm de urma lui moş Dică.

— Cred că a luat-o pe la Valea Capri, că pe aici nu a trecut nicio căruţă cu cai! A zis Leonaş.

Atunci am luat coşul cu varză, l-am ascuns într-un lan de porumb şi cum era abia ora prânzului, am zis să mergem pe la un băiat dintr-un sat mai încolo.

Credeam că-i mai aproape, dar până la Grăjdana distanţa era la fel de lungă şi ne săturasem de atâta cale. Am fi putut urca în cursele de muncitori, şi cred că ne-ar fi luat fără probleme, dar fără bani în buzunare nu am îndrăznit. Cu restul de la varză, cumpărasem mai înainte un borcan cu şerbet, care ne-a mai astâmpărat foamea. Dar sătui ne-am văzut abia la Gheorghiţă acasă, unde mama lui ne-a pus dinainte tot ce avea la îndemână.

Apoi a venit timpul întoarcerii şi sigur că tot pe jos am luat-o. Sat după sat, până am ajuns la marginea Tisăului, unde am recuperat coşul cu varză pentru pomană. Când am pătruns în pădure, soarele era deja la asfinţit. Ori cât am iuţit noi pasul, întunericul ne-a şi ajuns din urmă. Nici nu am mai oprit la puţul cu apă rece, unde orice drumeţ stătea să-şi mai tragă sufletul. Între gârle, acolo unde începea urcuşul mai greu, se făcuse noapte de-a binelea. Iar noaptea în pădure, pe lângă bezna de nepătruns, orice zgomot te poate îngrijora. Vedeam bine cum desişul prietenos din timpul zilei, ne părea acum ostil. Eram pregătiţi dacă apar fiarele sălbatice, să urcăm imediat în câte un copac.

Temerile noastre erau cât se poate de justificate, deoarece nu trecuse mult timp de când ziua în amiaza mare, intraseră lupii în oi. Până să bage de seamă ciobanii care moţăiau la umbră, toată turma se răspândise care încotro. Din cele care scăpaseră, unele erau sfâşiate la gât şi horcăiau pe acolo sărmanele. Altă dată a fost mâncat chiar un cal, dintre cei care erau lăsaţi noaptea slobozi să pască. Cu toate acestea, nu lupii, ci mistreţii ce bântuiau noaptea în turme, produceau cele mai mari pagube ţăranilor.

Cu tot curajul nostru de până atunci, începea să ne cam fie frică.

Mergeam tăcuţi, cu auzul încordat la maxim. La orice zgomot suspect, lăsam coşul jos şi ciuleam urechile, până vedeam că nu-i niciun pericol. Ba ne ţineam şi respiraţia, pentru a auzii mai bine. Dacă am fi avut măcar o lanternă, cât de mult ar fi contat pentru noi!

Deodată am auzit ceva mergând prin desişul din apropiere. De data aceasta nu ne mai puteam înşela, aşa că am intrat în panică. Lăsând totul baltă, ne-am repezit fiecare pe unde am nimerit, spre copacii din partea cealaltă a drumului. Dar ne mai ştiind unul de celălalt, ne-am trezit brusc, lovindu-ne cap în cap, ceea ce mă făcu să percep altfel de sunete. Vina era a mea, deoarece am intrat precum chiorul în bietul Leonaş. El tot mai reuşea să vadă câte ceva prin întuneric.

Apoi dezmeticindu-ne, nu ni s-a mai părut nimic suspect în preajmă. Ba parcă dinspre sat, răzbăteau până la noi, strigătele unor oameni. Când acestea s-au mai apropiat, ne-am dat seama că ne căutau chiar pe noi. Erau câţiva săteni cu felinare, care veneau îngrijoraţi pe urmele noastre.

— De unde veniţi mă nenorociţilor în puterea nopţii? Voi nu ştiţi că şi animalele trag singure acasă de cum se face seară? Dar în coşul acela ce aveţi? Varză! Ei lasă că vă arată el vouă tac-tu când o să dea cu ochii de voi!

A trecut şi întâmplarea aceasta ca multe altele, dar când am povestit-o şi altor colegi la şcoală, câţiva dintre ei au ţinut morţiş să viziteze si ei satul meu, şi dacă ar fi posibil, să petrecem o noapte întreagă în codru. De parcă aceasta ar fi totuna cu o plimbare nocturnă, pe aleile luminate ale Cişmigiului. Văzut din capitală, faptul acesta nu era privit cu suficient realism, ci părea mai de grabă o joacă de-a haiducii.

Dar după câţiva ani de zile, lucrul acesta chiar s-a şi realizat. Nu este vorba de vizită, căci pe la mine au venit destui colegi, Ci de povestea cu pădurea. În ziua premergătoare acţiunii, ne-am făcut fel de fel de planuri, iar când a venit seara i-am zis tatălui meu că mergem să păzim porumbul de mistreţi. S-ar fi mulţumit prietenii mei şi cu atâta, dar dacă sălbăticiunile nu apăreau tocmai în noaptea aceea? Aşa că am mers noi să le întâmpinăm. Am ales trecătoarea din valea Surdului, unde se vedeau adesea urme proaspete de jivine. Era unul din locurile prin care mistreţii urcau spre grădinile oamenilor. Valea surdului, este o limbă de păşune mărginită de un pârâiaş şi flancată în ambele laturi

de crânguri dese. Partea cea mai de jos a poienii, se oprea într-o gârlă din care se adăpau animalele. Iar în partea de sus se găsea un corcoduş falnic, cu o mulţime de ramuri.

Ajunşi în dreptul acestuia, ne-am oprit şi le-am zis tovarăşilor mei.

— Acesta este locul de care v-am vorbit. Mistreţii ar trebui să apară dinspre apă în câteva ceasuri, caz în care vor trece exact pe aici. Dacă nu se întâmplă lucrul acesta, nu este exclus ca, spre dimineaţă, să apară sătui din partea cealaltă. Noi nu avem altceva de făcut, decât să aşteptăm în linişte. La nevoie copacul acesta, poate ţine zece ca noi. Spunând acestea, am lăsat jos tot ce adusesem din sat.

Este cum nu se poate mai nimerit au răspuns ei, după ce au văzut că se pot căţăra cu destulă uşurinţă. Apoi ne-am întins pe iarbă şi am început să stăm la poveşti. Pe măsura ce se lăsa întunericul, vorbeam din ce în ce mai încet. Foc nu era cazul să facem, iar câinele, prietenos din fire, parcă a înţeles voia noastră şi nu a scos nici-un lătrat. În schimb se ridica şi privea fix în câte o direcţie, ori de câte ori simţea ceva. După câteva ore de veghe, somnul a început să pună stăpânire pe fiecare din noi. Era atât de dulce, că nu i-am mai putut rezista.

Nu ştiu cât timp trecuse, dar la un moment dat m-am trezit brusc. Un simţ ascuns care făcea încă de veghe, a făcut să mă ridic brusc în capul oaselor şi să ascult cu atenţie. Într-adevăr, ceva nedefinit se auzea venind dinspre vale. Era ca un fel de marş însoţit de grohăieli slabe şi dispersate. Ameninţarea plutea în aer şi se apropia încet dar sigur. Câinele devenise şi el din ce în ce mai neliniştit. Privea ţintă într-acolo şi mârâia înfundat. Însă de lătrat, tot nu lătra. Luat prin surprindere, mi s-a făcut tare frică. Mistreţii ar putea da peste noi în câteva clipe, aşa că nu mai era vreme de pierdut. Mi-am zgâlţâit imediat prietenii şuierându-le la ureche:.

— Vin porcii! iar aceste cuvinte, parcă i-au curentat. Într-o clipă am fost cu toţii în picioare şi nu ne-a luat mai mult de câteva momente, până ne-am văzut sus. Repetasem doar exerciţiul de cu seară, însă de data aceasta mult mai vioi. Doru a vrut să urce direct pe o creangă mai aplecată, dar a rămas agăţat intr-un ciot la un metru deasupra pământului. A început atunci să se zbată, ca ieşit din minţi. Nu mai putea să urce şi nici să coboare, până când pantalonii cu pricina, au plesnit de-a binelea. Nu ştiu ce s-ar fi întâmplat, dacă ar fi avut nişte

nădragi mai trainici. Ajuns în sfârşit lângă noi, a răsuflat uşurat.

— Bine că a trecut şi cumpăna asta, spuse Doru, trăgându-şi sufletul. Văd că nu m-a minţit Ţiganca, care mi-a dat cu ghiocul.

Cât de repede poate să treacă omul de la o stare la alta, gândeam eu. Nu mai văzusem încă pe nimeni să fie atât de mulţumit, după ce tocmai rămăsese în fundul gol! Apoi am ciulit din nou urechile, fără să mai auzim ceva. Doar cântecul nesfârşit al greierilor, însoţea umbrele misterioase ale nopţii. Dar după un timp s-a auzit din nou. Şi chiar mai aproape decât înainte.

— Dar câinele? Întrebă cu glas scăzut Valeriu, care se afla ceva mai sus.

— Lasă-l că se descurcă el, i-am răspuns eu. Doar nu l-om urca şi pe el în copac!

— Câinele nu mai este, a şters-o, ne şopti Doru care vedea impecabil chiar şi noaptea. S-a învârtit de câteva ori în jurul pomului, apoi a luat-o la sănătoasa înspre sat. Dacă noi l-am abandonat, uite că ne-a părăsit şi el. Acestea au fost singurele cuvinte pe care le-am schimbat între noi imediat după ce ne-am urcat în copac, după care am păstrat o linişte deplină, pentru a nu pierde nimic din spectacolul nopţii. Întrebarea pe care ne-o puneam acum era, ce ne vom face dacă turma de porci, se va opri chiar sub corcoduşul în care ne aflam? Doar şi mistreţii erau înnebuniţi după fructe. Răbdarea nu ne-a fost pusă prea mult la încercare şi curând aveam să căpătăm răspuns la toate aceste temeri.

— Uite-i, îi văd, sunt mulţi, vin spre noi, ţineţi-vă bine, spuse Doru precipitat.

— Mai încet, să nu-i sperii, i-am şoptit eu, asigurându-mă totodată de rezistenţa crengii pe care stăteam. Era un gest instinctiv pe care l-au făcut imediat şi ceilalţi.

Acum coboară la pârâu, dar ce fac de nu mai ies de acolo? spuse iar Doru.

— Da chiar aşa, de ce nu mai urcă malul, pentru a-şi continua drumul pe aici? Am zis eu mai mult pentru mine. Dar după puţină vreme, în care am ascultat cu atenţie zgomotul lor, am început să îmi dau seama că mistreţii au apucat-o pe celălalt braţ al pârâului, care ieşea spre groapa Popii. Pe acolo nu erau decât crânguri şi fâneţe. Cred că ceva anume i-a făcut să se abată din drum. Acum dispăruseră cu totul.

Când ne-am convins de faptul acesta, am început să ne mai destindem şi noi. Tovarăşii mei regretau deja, că nu au putut să admire sălbăticiunile mai de aproape. Dar de dat jos, tot nu s-au dat aşa cum făcusem eu. Ba insistau să urc imediat, căci în desişul care se afla la câţiva paşi, se auzea ceva umblând de colo-colo, iar ei ziceau că sunt lupii. Dar eu nu credeam lucrul acesta. Totuşi pentru ai impresiona, cu toate că si mie îmi era cam teamă, am luat furca în mână şi m-am îndreptat spre locul cu pricina. Apoi am pătruns în desiş spunând răspicat: care va îndrăzni, în furcă va nimeri! cu inima strânsă, am făcut câţiva paşi printre copaci, însă căutând să ies cât mai repede la lumina lunii.

Când a văzut că ies fără a se întâmpla nimic, tocmai cel care se afla cocoţat mai sus, m-a luat peste picior spunându-mi:

— Degeaba acum, dacă nu ai făcut tu asta când au venit porcii, atunci să te fi văzut!

Somnul pierise cu desăvârşire, iar noaptea se scurse fără a se mai întâmpla ceva deosebit. Parcă ne mai obişnuisem cu locul acela şi nu mai tresăream la orice foşnet. Dar de coborât, tot nu au coborât, fiindcă ziceau că le este lene şi că, de altfel, dacă iarba a devenit umedă, este mai bine sus.

Stăteam rezemat de trunchiul gros al copacului, când s-a auzit cântatul îndepărtat al cocoşilor, iar puţin după aceea s-a crăpat de ziuă. Pe neaşteptate au început să cânte o sumedenie de păsărele, a căror prezenţă nici măcar nu am bănuit-o în timpul nopţii. Preluaseră din mers, slujirea de la greieri şi alungau spaima nopţii prin ciripitul lor.

Dar tocmai atunci, când mă aşteptam mai puţin şi când ziceam în sinea mea că am rămas la înălţime faţă de cei care nu au avut curaj să coboare din pom, s-a petrecut ceva care m-a îngrozit. Dacă aş fi fost prevenit, nu s-ar fi întâmplat una ca asta. Dar lucrurile au survenit atât de repede, încât am intrat pur şi simplu în panică. Am auzit deodată, cum ceva se apropia cu repeziciune prin iarbă. Atunci, fără să mai stau pe gânduri, m-am săltat imediat în copac. Nu am fost însă îndeajuns de iute, că dihania m-a şi agăţat de picioare cu ghearele. Un fior rece m-a trecut deodată prin tot corpul. Totul s-a petrecut atât de repede, încât nici nu mai realizam cei cu mine. La furcă, deşi era alături, nici nu apucasem măcar să mă gândesc. Cu un zvâcnet al picioarelor, am reuşit totuşi să mă eliberez şi apoi să mă caţăr mai sus, fără a îndrăzni să mă uit înapoi. Atunci auzii cum Doru, lângă care ajunsesem, începu să urle,

de răsună valea. Dar ce se petrecea oare? Am scăpat eu şi la înhăţat pe el? Este îngrozitor, gândeam eu, în timp ce îmi trăgeam picioarele şi mai sus.

— Doamne scapă-ne! Dar în acelaşi timp mi-am dat seama că acelea nu erau urlete, ci râsete nestăpânite!

— Era gata să te mănânce câinele tău măi Păcală! Spuse Doru. Uite-l că s-a întors. Ce te făceai dacă era lupul. Şi râdeau amândoi de se ţineau cu mâinile de burtă. Îmi era ruşine de impulsul nesăbuit de care am dat dovadă. Dar cel puţin bine că nu a fost altceva.

Ca o ironie a sorţii, a rămas de pomină păţania mea şi nu faptul că ei au fost aceea care au petrecut toată noaptea în pom.

Cerul se luminase dea binelea spre răsărit, în momentul în care coboram alene din corcoduş, iar până când ultimul să ajungă cu picioarele pe pământ, s-a mai petrecut un lucru care le-a pus capac la toate.

Câinele care în timpul nopţii doar mârâise, acum prinse curaj şi lătra în susul potecii. De acolo se apropia încet cineva.

— Ţineţi câinele acesta maică, să nu cumva să mă muşte.

— Dar cei cu voi prin copaci, că doar no-ţi fi dormit acolo? spuse bătrâna.

Era ţaţa Tudora care se sculase cu noaptea în cap, să adune vreascuri. Rămasă văduvă din timpul războiului, trebuia să-şi poarte singură de grijă. Se culca o dată cu găinile, iar treburile care nu erau puţine, şi le făcea încă din zori, mai ales că nu suporta căldura amiezii.

— Cum să dormim bre prin copaci, că doar nu suntem păsări? i-am răspuns eu.

— Am păzit porumbul, acolo după grădini unde avea tataia înainte, iar acum am venit să adunăm nişte corcoduşe pentru acrit fasolea.

— Ei bine atunci maică, bine că sunteţi vrednici si nu pierdeţi vremea de colo-colo. Apoi a trecut mai departe, sprijinindu-se într-un toiag noduros.

În felul acesta am scăpat de gura satului, care dacă ar fi aflat de isprava noastră, avea de ce râde, pentru multă vreme.

Ajunşi acasă, nu am mai găsit pe nimeni. Părinţii plecaseră deja la adunatul fânului. Dar au apărut pe la ora prânzului, însoţiţi şi de un consătean care îi ajutase la treabă.

De cum a intrat pe poartă şi a dat cu ochii de mine, tata mi-a zis:

— Ce aţi păzit mă azi-noapte, ia ziceţi! Luat prin surprindere i-am răspuns cam cu jumătate de gură:

— Ce să păzim bre, Matale nu ştii?

— Ştiu că am avut nădejde în voi, dar cred că aţi dormit toată noaptea. Altfel aţi fi auzit porcii intrând la nentu Marin, din sus de noi. I-au făcut praf porumbul. Iar n-o să aibă ce culege la toamnă.

— Lasă măi bărbate băieţii în pace! Interveni mama. Că doar ei nu sunt vinovaţi. Doar i-ai spus de atâtea ori să dreagă gardul ăla. Ori măcar să fi pus şi el, ca tine, mărăcini peste el.

— Până pun eu de mămăligă, mai bine ai coborî în beci şi ai aduce o ulcică cu vin să-i cinsteşti. Că de nu ar fi fost ei acolo, ar fi intrat mistreţii şi la noi.

HOINAR

La şcoală m-au dat de mic. Mai întâi la Buzău, iar apoi la Cluj, deoarece prima era doar pentru fete. Şcoli pentru nevăzători erau puţine în ţară şi practic nu aveai de unde alege. La şcoala de fete am stat temporar vreo 3 băieţi şi îmi aduc aminte că, eu devenisem un fel de mascotă. Fetele cele mari mă luau la plimbare, îmi făceau fel de fel de jucării şi uneori, chear mă luau să dorm cu ele. Nu ştiu dacă aveau şi alte gânduri, însă eu le făceam pe plac, doar dacă îmi cumpărau îngheţată!

La scurtă vreme după ce am fost lăsat la Cluj, pe când eram în clasa a doua, mi s-a făcut tare dor de acasă. Atunci am plănuit împreună cu alt coleg, să fugim la părinţi. Dar nu am ajuns foarte departe, căci spre seară am fost prinşi la 20 de km de Cluj. Acolo un tractorist cumsecade a oprit să ne ia, dar văzând el că ba vrem să ne ducă la Oradea de unde era Ioan, ba mai întâi la Buzău şi după aceia la Oradea, ne-a predat direct la miliţie.

Apoi lucrurile s-au schimbat, iar cu timpul m-am obişnuit într-atât cu noii colegi, încât de fiecare dată abia aşteptam să ne reîntâlnim după vacanţă.

După ce m-am mutat la Bucureşti, fiecare dintre colegi, ne făceam fel de fel de proiecte pentru viitor şi de aceea aşteptam cu nerăbdare momentul absolvirii. Însă, pe măsură ce acesta se apropia, deveneam parcă din ce în ce mai îngânduraţi. Eram conştienţi că nu ne

vom mai întâlni niciodată cu anii aceia minunaţi în care, în ciuda lipsurilor de tot felul, nu aveam practic nicio grijă. În plus, timpul avea să confirme faptul că, prieteniile cele mai trainice, s-au format tocmai în acei ani. Când inevitabila despărţire totuşi s-a produs, a trebuit să ne risipim care încotro, pentru a ne găsi un rost. Ca unul care aspiram la mai bine, am bătut o parte a ţării în lung şi în lat. Văzuse tata de mult, că mă pot descurca foarte bine şi singur.

Până la urmă am ales până am cules şi m-am angajat la o secţie de cartonaj în Buzău, unde se câştiga doar cât să nu mori de foame. Nimerisem prost deoarece ştiam că în alte locuri, tinerii angajaţi erau mulţumiţi cu ceea ce puteau pune deoparte la sfârşit de lună.

Banii de la părinţi se cam duseseră pe drumuri, aşa că a trebuit mai întâi să aştept leafa şi abia după aceea să caut gazdă. În zadar am apelat la câţiva dintre noii colegi să mă găzduiască pentru un timp, fiindcă toţi s-au eschivat într-un fel sau altul. Norocul meu a fost că un consătean m-a luat cu el la un cămin de nefamilişti.

Era luna februarie a anului 1986 şi mă simţeam foarte confortabil acolo, la căldura unui reşou electric, în timp ce afară viscolea necontenit zăpada.

Aceasta până într-o zi, când cineva m-a denunţat la administrator, pentru şedere ilegală. Cu toate că în timpul zilei mă feream să fiu văzut, într-o seară a venit special pentru a mă găsi.

— Aici stai ilegal, mi-a spus, şi chiar dacă nu vezi, asta nu înseamnă că totul ţi se cuvine! Aceasta nu este casă de binefacere, aşa că, de mâine, să nu te mai văd pe aici!

Dimineaţa a trebuit să iau bagajul, să merg la serviciu, apoi pentru a mai omorî timpul, mă obişnuisem să intru la câte un teatru ori film românesc, indiferent care, deoarece înăuntru era mai bine ca afară. Seara mă gândisem să merg într-un loc de unde ştiam că nu mă izgoneşte nimeni. Era loc, era cald, era aproape, şi pe deasupra gratis. Doar că nu puteam să dorm prea bine. Aceasta deoarece când îmi era somnul mai dulce, eram scos afară alături de ceilalţi, pentru curăţenie.

Era sala de aşteptare a gării şi am fost silit de împrejurări să fac prezenţa acolo, alături de alte persoane dubioase, până la sfârşitul săptămânii. A doua seară, pentru a dormi mai comod, am găsit într-un colţ o banchetă fără despărţitoare, pe care nu o ocupase nimeni. Era un loc cum nu se putea mai nimerit, pentru a mă întinde şi eu. Aveam doar, atâta nevoie de somn. Dar nu a fost să fie, deoarece la nici măcar

o oră, a venit un zdrahon care duhnea a rachiu şi a zis să mă scol imediat de acolo, că ăla e locul lui! Atunci m-am îndepărtat de el şi am început să mă uit mai cu băgare de seamă prin sală. Şi bine am făcut deoarece exact în partea opusă, am găsit o banchetă identică, care nu se ocupase încă. Dar nu apucasem să mă aşez, când am auzit că mă fluieră zdrahonul;

— Ai grijă bă, că ăla e locul lui Gigi Buric, şi e vai de ismenele tale, dacă dă peste tine acolo! De unde mă-ta ai mai răsărit şi tu între noi, nu ştiu. Hai plimbă ursuz mai repede şi nu te uita chiorâş, că acuma mă scol la tine şi îţi dau o scatoalcă de nu te vezi.

După toată nebunia aceea, a venit în sfârşit sâmbăta, când am plecat la ţară la părinţi. Acolo, până luni am uitat de toate relele şi m-am simţit ca în sânul lui Avram. Lor nu le spuneam despre greutăţile mele şi nici la serviciu nu mă gândeam să renunţ. Atâta doar că am cerut bani pentru gazdă.

Până să găsesc eu însă, a intervenit ceva şi mai promiţător. O fată care pusese ochii pe mine, m-a chemat la ea acasă. Locuia intr-o mahala din apropiere, unde atunci când ploua, mai toţi umblau în cizme de cauciuc. Şi nici înăuntru nu se prea descălţau, deoarece si casele arătau ca vai de lume. Era, pe drept cuvânt, mai rău ca la ţară. Dar când există băutură, lumea era fericită. Atunci veselia şi patimile se dezlănţuiau.

Eu nu am picat totuşi în astfel de momente, deoarece maică-sa m-a luat în primire încă de la început.

— Uite ce, fata e domnişoară şi până nu ai să vii cu părinţii s-o ceri, nu poţi să te culci cu ea! Dacă vrei, însă, la început poţi să dormi în odaia aceea, cu ălz bătrân în pat! Este destul loc acolo pentru amândoi. Când o să te vadă, are să se bucure. De când i s-a prăpădit baba, tot nu are el cu cine sta la taifas. De altfel, vezi bine că aici nu avem loc pentru toţi.

— Dar la voi… ia spune, întrebă dânsa pe un ton ceva mai prietenos: tot la sfârşit de lună se dă leafa?

După un timp, dându-şi seama că nu îmi stătea mintea la însurătoare, s-a înfuriat şi m-a dat afară. Uitase că din banii pe care mi-i dăduse tata pentru gazdă, le cumpărasem lor *pickup*. Era înnebunită să se audă şi la ei muzică pe bătătură, măcar aşa din când în când.

În aceste condiţii mă vedeam silit, să o iau practic de la început.

Dar pentru că mă cam săturasem să tot umblu cu sarsanaua în spinare, am zis să nu mă mai duc la lucru, până ce nu găseam un adăpost stabil.

De data aceasta am avut noroc, căci osteneala mi-a fost imediat răsplătită. Cineva m-a îndrumat la un morar, care avea o cameră liberă. Deşi era cam prăpădită, cel puţin nu a trebuit să o plătesc dinainte. Se afla doar la o aruncătură de băţ de secţie, ceea ce reprezenta un avantaj în plus, pentru depăşirea zilelor friguroase care mai rămăseseră din iarnă.

Când au auzit colegii, care nu ştiau încă povestea cu gara, au început să râdă de noul meu cămin. Aceasta deoarece mai stătuseră si alţii acolo, dar au plecat învârtindu-se. În zadar i-am întrebat care a fost motivul, că tot nu au vrut să-mi spună.

— Lasă că vezi tu şi apoi ne povesteşti şi nouă. Spuneau ei, iar altul în vârstă mai adăugă:

— Aşa iţi trebuie dacă nu ai vrut să te însori! Acum erai şi tu om aşezat la casa ta, iar când te-ai fi întors seara de la lucru, avea cine să te aştepte cu o mâncare caldă şi poate mai căpătai şi altceva, dacă nu ţi-o lua altuz înainte.

Dar eu îmi vedeam liniştit de treabă şi nu luam în seamă astfel de vorbe. Unora le venea într-adevăr mult mai uşor să se amuze pe socoteala altcuiva, decât să ofere o mână de ajutor la nevoie.

Mai era însă şi câte unul de treabă, de pildă, Piti de la bloc, la care mergeam din când în când să fac duş. Pentru aceasta nu îmi lua nimic, dar se bucura când îi aduceam câte o jumătate de ţuică. După ce se îmbăta, mereu îmi spunea că sunt cel mai de treabă băiat, iar eu ştiam de ce pomeneşte lucrul acesta. Într-o seară pe când era schimbul doi, am dat peste el afară, tocmai când se uşura peste siguranţele din tabloul electric. I se părea că nu se mai luase cam de mult lumina, iar el tocmai atunci vroia să ajungă la cumătrul său, care tăiase berbecul. Pentru că nu l-am spus la nimeni, m-a considerat drept cel mai de treabă băiat.

În ciuda gurilor rele, situaţia în care mă găseam, era incomparabil mai bună ca înainte. În primul rând dobândisem doar pentru mine un pat în care puteam să dorm boiereşte. Apoi îmi mai cumpărasem şi un radio la care ascultam nestingherit Vocea Americii. Dar mai întâi de toate, trebuia să aprind focul în godin, cu deşeurile din carton de la secţie. Deşi ardeau repede, cel puţin pentru o vreme, se făcea chiar foarte cald, în cămăruţa în care în afara patului, a sobei şi a

unei mese jupuite, nu mai era loc de nimic altceva.

În al doilea rând cişmeaua se găsea în curte, la doi paşi, iar când vroiam să plec undeva, nu aveam altă grijă, decât să pun frumos lacătul la uşă.

Nu ştiu de ce, dar de la un timp băgasem de seamă că noaptea se făcea frig prea repede în cameră. La o examinare mai atentă, am descoperit sub pat, o crăpătură prin care se vedea afară. După ce am îndesat acolo un sac de hârtie, efectul s-a cunoscut imediat.

Aveam în felul acesta un motiv în plus să dorm liniştit. Dar nu a fost chiar aşa. În noaptea următoare s-a întâmplat un lucru cu mult mai neplăcut. La un moment dat am fost trezit brusc, din pricina unor zgomote ciudate. Ridicându-mă într-un cot şi ascultând mai atent, am auzit într-o pungă, ceva care se tot mişca fără astâmpăr. Era chiar sacoşa în care ţineam mâncarea. Mirosul acesteia a reuşit până la urmă să îmi aducă şoarecii pe cap. De atunci acestea au rămas o prezenţă constantă, cu toate că mă învăţasem minte şi ţineam traista atârnată de grindă. Mă obişnuisem cu tot felul de greutăţi, dar să mă trezesc noaptea în timp ce şobolanii îmi dădeau târcoale peste tot, era ceva care nu puteam suporta. De aceea, am luat hotărârea să mă mut de acolo. După câteva săptămâni, am găsit împreună cu un coleg o cameră tot la casă, pentru care plăteam patru sute de lei. Aici era mai bine si nici grija căldurii nu o mai aveam, deoarece între timp sosise primăvara.

Într-una din zile m-am pomenit că mă caută un vechi prieten de şcoală, pe nume Nicu. Era din Piatra Olt şi negăsind de lucru în altă parte, venise tocmai aici. Se cam dusese vestea în ţară, că cel puţin la Buzău, mai angajau nevăzători şi din alte judeţe.

Nu a fost prea simplu, dar până la urmă tovarăşul director Tabacu a zis că l-ar primi şi pe el. Dar pentru că este din alt judeţ, ar trebui o aprobare de la comitetul judeţean de partid. Acolo tovarăşii au fost reticenţi, răspunzându-ne, pe un ton ridicat, că fiecare om al muncii trebuie să-şi câştige pâinea la el în judeţ!

— Tovarăşe secretar, i-am zis. Aşa cum aţi avut grijă de atâţia alţii, acum vreţi să refuzaţi tocmai un cetăţean din judeţ cu tovarăşul Ceauşescu.

— Să ştiţi că în Olt nu există secţie de cartonaj, iar dacă nici aici nu este primit, cineva l-a sfătuit să se plângă la comitetul central de partid.

— Nu este nevoie măi băieţi, am vrut doar să văd cât de mult îşi doreşte să devină om al muncii. Poftim aprobarea şi să aud că vei deveni fruntaş în producţie, tovarăşe Nicolae. Când am ieşit de acolo, amândoi simţeam parcă pluteam de bucurie.

Gazdă nu trebuia să-şi mai caute, fiindcă l-am luat cu mine unde stăteam. Camera era destul de spaţioasă, aşa că nu mai conta o persoană în plus. Era un om de treabă şi o fire veselă, împreună cu care făcusem destule năzbâtii în anii de şcoală. Totul era mai bine acuma, până şi lui Ionică îi plăcea atmosfera.

Mai problematic era la serviciu, unde noii veniţi erau luaţi cam peste picior. Într-o zi, unul care tot făcea pe şeful m-a scos din sărite, până ce l-am luat la palme. Ceilalţi au făcut cerc în jurul nostru, dar nu s-a băgat nimeni.

La câteva zile după aceea, doi dintre cei mai zdraveni şi respectaţi colegi, m-au chemat în spate pentru a-şi măsura puterile cu mine. În realitate doreau să vadă cam ce-mi poate pielea şi să mă pună puţin la punct. Atât lui neaz Titi şeful de secţie, cât şi lui Mitică, nu le sufla nimeni în ciorbă. Aveam pe atunci nouăsprezece ani şi mă simţeam într-o formă fizică deosebită. Cu toate acestea îmi era cam teamă de ei. Erau mai legaţi la trup, mai vicleni şi de aceea nu ştiam la ce să mă aştept. Parcă îi văd şi acuma înaintea mea. Se dezbrăcaseră la bustul gol, îşi scuipau în palme şi mă provocau să încep cu care vreau eu, numai să mă hotărăsc mai repede, pentru a nu-şi pierde răbdarea. Parcă îmi părea rău că mă lăsasem atras în acea confruntare, care nu se ştia în ce fel se va termina. zAcum fie ce-o fi, nu trebuie să dau înapoiz, mi-am zis. Bineînţeles că toată lumea se şi adunase cerc în jurul nostru. Chiar şi maistrul care, de obicei, se făcea că nu vede astfel de lucruri, acum devenise şi el curios. Între spectatori, văzători şi slab văzători, taberele erau împărţite. În timp ce unii ţineau cu cel mai slab aşa cum se obişnuieşte, alţii, dimpotrivă, doreau să fiu pus la punct imediat.

La început am ales să lupt cu Mitică deoarece, dacă reuşeam în faţa lui, cu neaz Titi care avea vreo patruzeci de ani, speram să mă descurc mai bine.

Lupta a început cu momente de tatonare, în care fiecare căutam să descoperim punctele slabe ale celuilalt. Apoi am reuşit cu greu să evit câteva încercări rapide de a mă pune la pământ. Înţelesesem că lupta directă nu era în avantajul meu. Avea mai multă forţă în braţe şi

de aceea trebuia să-l surprind în vreun fel. Când, la un moment dat, am văzut că lasă prudenţa de-o parte şi se repede spre mine cu tot elanul, l-am antrenat şi eu cu iuţeală, tot în direcţia în care pornise. Înainte de a se prăbuşi peste mine, piciorul de sprijin m-a propulsat rapid într-o parte, tocmai la timp pentru a nu rămâne strivit sub greutatea lui. Apoi, până să se ridice în picioare, eu deja eram în spatele lui, încercuindu-i mijlocul cu braţele. În felul acesta, cum el nu îşi mai putea folosi mâinile, l-am ridicat de la pământ fără a se mai putea împotrivi. Apoi i-am balansat corpul, iar în momentul când acesta a ajuns în poziţia aplecat spre spate, nu mi-a rămas altceva de făcut decât să-l antrenez în cădere. Acum era din nou la pământ, însă de data aceasta cu faţa în sus. Nici nu apucă bine să cadă că eu deja eram peste el înconjurându-i mijlocul ca într-un cerc de fier. Din momentul acela eram stăpân pe situaţie şi oricât se zbătea să scape, nu făcea altceva decât să-şi irosească forţele în zadar. Iar eu nu i-am dat drumul decât atunci când a spus cu glas tare că se recunoaşte învins.

După aceea a urmat lupta cu neaz Titi, care a fost mult mai lungă şi obositoare, motiv pentru care aş fi acceptat cu plăcere o propunere de egalitate, dacă acesta ar fi vrut. Să plec de acolo neînvins, ar fi însemnat ceva. Dar cred că şeful meu nici nu se gândea la aşa ceva, deoarece nu voia să işi piardă prestigiul. Lupta a stat sub semnul incertitudinii, însă la un moment dat am observat că adversarul părea mai epuizat decât mine. Atunci parcă am prins putere şi l-am hărţuit necontenit. Mişcările îi deveniseră mai încete, ceea ce mi-a permis să-i aplic un tur de şold şi să-l trântesc, în sfârşit, la pământ.

Din momentul acela, am reuşit să îmi atrag atât simpatia, cât şi respectul multor colegi. La scurtă vreme după acest episod, reuşisem chiar să devin şi campion naţional al nevăzătorilor, la aruncarea suliţei. Acest succes m-a făcut să sper, că anul următor voi putea reedita performanţa. Însă atunci, lucrurile aveau să fie cu totul altfel. Pe când mă antrenam pentru semifinale, pe terenul de atletism, au intrat fotbaliştii de la Gloria care îşi menajau propriul teren. Vrând să-mi facă un pustiu de bine, unul dintre ei s-a dus în locul unde aterizase suliţa şi mi-a aruncat-o înapoi cu elan. Pricepusem intenţia lui, iar acum aşteptam liniştit, să aud unde va cădea, pentru a o găsi mai uşor. Dar nu a mai fost cazul să mă mai deranjez, deoarece după ce a descris pe cer o boltă frumoasă, suliţa argintie, cu vârful din oţel, a căzut în picaj drept în pieptul meu. Mi-a curs destul sânge, m-au dus la spital, m-au

cusut, dar am avut un noroc chior, deoarece suliţa m-a lovit drept în osul stern care a rezistat. Nici mai jos, nici mai sus.

Într-una din zile, pentru a mai înveseli atmosfera, am găsit un prilej cum nu se putea mai nimerit. O colegă mai slabă de înger, care nu avusese succes în dragoste, spunea că tare i-ar fi plăcut să ajungă şi ea mireasă.

— Îmbracă-te în mireasă şi ai să vezi cum vor întoarce toţi capul după tine.

— Şi dacă vor râde de mine? ne-a întrebat.

— Nu vor face asta, i-am răspuns, deoarece nu se poate râde de ceva frumos. Iar dacă, totuşi, cineva comite un astfel de sacrilegiu, din bătrâni se ştie, că în felul acesta legarea cununiei va cădea asupra lui.

— Aşa a făcut şi muma ca să nu rămână fată bătrână, mai adaugă atunci Nicu plin de convingere.

— Dar cum să fac? că nu am rochie de mireasă.

— Nu-i nimic. Ţi-o faci singură. Altfel nici nu ar avea efect!

— Ar merge oare croită şi din perdele? Întrebă ea după câteva clipe de şovăială.

— Doar dacă este cusută cu mâna ta! I-am zis noi îndată.

Zis şi făcut. S-a pus Piroşca pe treabă şi în trei zile şi-a făcut din perdelele de la casă, o rochie de toată frumuseţea, cu voal cu tot.

— N-ar fi mai bine să merg la o vecină pentru a-mi spune cum îmi şede?

— Nu trebuie să fie văzută mireasă înainte de a ieşi pe poartă! Dar dacă insişti, te priveşte.

— Am putea aprecia noi însă lucrul acesta, în calitate de cavaleri de onoare, dacă ţii morţiş.

Când, după un timp, o văzurăm apărând în prag îmbrăcată în alb, am început să ne ţinem cu mâinile de burtă de râs.

— Să ştii mireaso că îi vei da gata pe toţi! Şi într-adevăr, a doua zi aşa a şi fost.

În momentul în care am intrat în curtea întreprinderii cu mireasa la braţ, cu flori adunate de pe garduri, iar pe deasupra însoţiţi şi de un acordeonist de ocazie, s-a adunat lume ca la nunta. Chiar şi muncitorii din halele aflate în spate, au ieşit să vadă mireasa. Iar oamenii au avut la ce se uita. Era o distracţie pe cinste la care s-a râs ca niciodată. Pentru ca datinile să fie respectate, un sudor gras, cu şorţul găurit şi pătat de vaselină, s-a oferit să fie nun mare, iar altui coleg i-a

venit ideea de a plimba mireasa cu roaba prin întreprindere. Directorul Tabacu care ba râdea, ba îşi punea mâinile în cap, până la urma şi-a pierdut răbdarea şi a zbierat la noi, să dispărem cu mireasă cu tot, fiindcă din cauza balamucului care s-a iscat, nu îl mai asculta nici măcar femeia de serviciu.

Întâmplarea aceasta a rămas de pomină, deoarece continuă şi astăzi să stârnească râsul celor care îşi aduc aminte de ea.

La sfârşitul lunii, când se primeau salariile, toţi simţeau ziua aceea ca pe o mare sărbătoare. Chiar şi eternii datornici, ştiau să-şi savureze pe îndelete, puţinele lor ore de belşug. Atunci i-am zis lui Nicu să ne mai înnoim şi noi, că prea ni se tociseră hainele de atâta purtat. Şi atunci am mers la Bucureşti, lângă strada Lipscani, unde se afla magazinul Victoria. Auziserăm că se găseau acolo nişte geci cu două feţe, la care tânjeam de multă vreme. Drumul nu era o problema, deoarece în ultima vreme, ne cam învăţasem să mergem cu naşul. Ajunşi acolo, după mai multe căutări fără rezultat, am zis totuşi că este bine să apelam la o angajată pentru a ne ajuta. Am descoperit-o chiar lângă cabinele de probă şi ne-am adresat acesteia, în mod cât se poate de politicos. Deoarece nu ne-a băgat în seamă, am mai repetat o dată întrebarea, însă ceva mai tare. Cum însă nici de data aceasta nu a răspuns, ori cel puţin să schiţeze măcar un gest, Nicu îmi dădu un cot şi începu să râdă pe înfundate.

— Nu vezi, bă fraiere, că e un manechin, uite pune mâna pe el dacă nu crezi. Şi atunci i-am pus şi eu mâna pe spate, cei drept cam cu sfială, de parcă m-ar fi putut muşca.

Este cunoscut faptul că pentru un deficient de vedere, pipăitul reprezintă mult mai mult decât un element senzorial secundar. El este dacă vreţi, o extensie a văzului. Chiar dacă în public mulţi au reţineri în a-şi folosi acest simţ.

După aceasta, pentru a râde de mine şi a fi mai convingător, Nicu a întins şi el mâna să-i ia pălăria, ca să mi-o pună mie pe cap. Dar nu apucă să-şi ducă gestul până la capăt, că imediat s-a petrecut un lucru care ne-a lăsat cu gurile căscate. Manechinul şi-a retras elegant capul într-o parte, iar pe mine m-a plesnit peste mână cu zgomot. Apoi a mai deschis şi gura şi ne-a zis câteva vorbe care, au făcut să ne crape obrazul de ruşine. Am rămas pentru câteva clipe în stare de şoc şi chiar uitasem pentru ce venisem acolo. Apoi am ieşit învârtindu-ne, fiindcă nici nu am mai băgat de seamă, când am ajuns jos în stradă. Iată dar cu

ce ne alesesem, pentru că ţinusem să facem târguieli tocmai în capitală.

Întorşi la gazda unde stăteam, s-a întâmplat ca într-una din zile să vină miliţia peste noi. Au intrat aşa buzna şi s-au repezit direct spre masă, unde Ionică tocmai mânca liniştit dintr-un borcan. Nici nu am apucat să înţelegem ce se întâmplă, că au şi pus mâna pe el. Ştiau bine că este violent şi de aceea doreau să-l umfle pe sus, fără ca el să poată reacţiona. Aceasta deoarece în urmă cu două zile, işi bătuse rău surorile şi cumnaţii, pentru că îl dezmoşteniseră. Dar Ionică era iute şi apucă să-i trântească unuia borcanul cu fasole în cap. Apoi când l-au târât afară, l-a împins pe sergent peste uşă, făcând geamurile ţăndări.

Văzând proprietara una ca asta, ne-a zis că la sfârşitul lunii să plecăm şi noi, că ea nu vrea balamuc la casa ei. În zadar ne-am ţinut după dânsa să-i explicăm că nu era vina noastră, că noi suntem băieţi liniştiţi, pentru că ea a rămas de neînduplecat.

Apoi nemaigăsind gazdă atât de repede, încotro credeţi că am apucat-o? Tot spre gară, dar undeva mult mai select.

— Ce ar fi să încercăm în depou? Cred că s-ar dormi excelent în vagoanele staţionate acolo! Zis şi făcut. Când a venit seara, am luat-o de-a lungul liniilor ferate, până ce am dat peste locul în care staţionau garniturile de tren. Deşi nu părea a fi careva pe acolo, călcam totuşi cu băgare de seamă, pentru a nu face zgomot. Apoi am urcat şi ne-am instalat bucuroşi într-unul dintre compartimente. După o zi întreagă de alergătură, odihna este o adevărată binecuvântare, de care însă nu-ţi dai seama, decât atunci când nu ai parte de ea.

Am adormit buştean, iar a doua zi de dimineaţă, nu mică ne-a fost mirarea când din tren au coborât oameni, ca într-o staţie. Şi eu care credeam că nu se mai gândise nimeni la locul acela până atunci.

Acolo am dormit bine câteva nopţi, însă era cam departe şi din păcate nu puteam intra, decât seara foarte târziu. Norocul nostru era că venise în sfârşit vara şi scăpasem cel puţin de răcoarea nopţilor. Scăpasem chiar şi de corvezile matinale, deoarece aflasem între timp şi trenul care ne putea lăsa în gară la ora potrivită. Acolo, în timp ce toţi călătorii aşteptau să urce, noi eram singurii care coboram. Ba înainte de a intra la lucru, ne mai şi rămânea timp pentru a sta la coadă la pâine sau lapte.

Am trăit câteva zile bune în felul acesta, fără ca cineva să ne mai deranjeze. Apoi am plecat de bunăvoie, deoarece între timp aflasem un loc şi mai bun. Un loc la care îmi părea rău că nu mă gândisem până

atunci şi pentru care ne-ar fi invidiat până şi nobilii. Aceasta deoarece nici măcar alteţile lor nu îşi mai permit să ocupe doar pentru ei, ditamai castelul, aşa cum tocmai procedam noi. Este vorba de castelul marelui om politic din perioada interbelică, Alexandru Marghiloman, care se transformase pe neaşteptate, în reşedinţa noastră de vară.

Desigur, mulţi nu au ştiut să aprecieze onoarea la care am ajuns, spunând că era un loc lăsat în paragină, ori bântuit de fantome. Însă eu cred că ziceau aşa din invidie, deoarece neam de neamul lor nu a locuit vreodată într-un castel. E adevărat că nici noi nu ne-am aruncat la camerele oficiale, martore atâtor evenimente istorice, ci ne-am mulţumit să ne instalăm tocmai în pod, aşa cum se cuvenea unor oameni de rând.

Singura dificultate era că unele trepte ale scărilor cam lipseau şi că apoi trebuia să mergem mai mult de-a buşilea peste nişte grinzi, însă odată ajunşi în foişor, panorama era magnifică. Aveam vedere chiar spre lac, pe malul căruia ne petreceam cea mai mare parte a timpului liber. Acolo mai veneau şi alţii la pescuit ori la scăldat. Doar că unii işi mai spălau şi caii din când în când, iar atunci apa se tulbura rău de tot.

Într-o zi ne pomenim la serviciu cu un fost coleg de şcoală, care ţinea să vadă cum ne-am aranjat şi să petreacă câteva zile la noi. Era îmbrăcat la costum şi cravată, iar în picioare ciocaţii îi erau lustruiţi impecabil. El nu îşi căutase încă nimic de lucru, deoarece zicea că dispune de o situaţie materială deosebită. Aşa era obiceiul atunci, să ne mai vizităm între colegi. Cum însă abia începusem programul, a spus că mai întâi ar vrea să facă un duş şi să se odihnească puţin după călătoria cu trenul. Noi doar să-i dăm cheile şi adresa, că în rest se descurcă el şi singur.

— Uite, i-am zis. Nu aş vrea să te superi, însă aşa de prima dată nu ai putea să intri la curte fără noi. Mai ai răbdare până la ora trei, apoi ai să te bucuri de toate binefacerile, de care noi avem parte.

Văzând el unde-l ducem, la început a crezut că este vorba de o glumă proastă, dar când, după mai multe rânduri de scări, a dat peste locul unde erau aranjate lucrurile noastre, a rămas cu gura căscată. Am crezut că nu îl va apuca seara acolo, dar m-am înşelat. Nu prea a făcut fasoane, deoarece şi-a dat seama de senzaţia pe care o va stârni, atunci când va povesti şi altora că a dormit într-un castel adevărat. Pentru aceasta l-am apreciat foarte mult şi chiar ne-am străduit să-i oferim o

ambianţă cât mai agreabilă.

După ce am servit cina, am spus o grămadă de poveşti la lumina unei lumânări. Spre miezul nopţii, când stinsesem de mult lumânarea, deodată de jos a răzbătut până la noi zgomotul unor paşi care înaintau încet prin întuneric. Lucrul acesta l-a speriat mult pe oaspetele nostru, însă când l-am asigurat că nimeni nu va îndrăzni să urce până la noi în bezna aceea nici măcar înarmat, s-a mai liniştit.

— Iar acum, pentru a-i învăţa minte pe musafirii nepoftiţi să nu ne mai tulbure odihna, dă-mi şi mie sticlele alea goale de bere! Am luat cele trei sticle şi le-am dat drumul să cadă pe una din găurile care se aflau între grinzi. Apoi când spargerea lor a sfâşiat liniştea nopţii, Nicu a început să râdă grav, aşa ca în filmele de groază. Apoi, ca şi când am fi fost înţeleşi dinainte, ne-am pus cu toţii pe râs, că imediat s-a răspândit ecoul prin toate sălile de dedesubt.

— Ei, acum vezi cine stăpâneşte aici, îi spuse Nicu.

— Vai de izmenele celor care au intrat fără să bată la uşă!

A doua zi de dimineaţă ne-am spălat ca de obicei la lac, apoi am servit micul dejun pe o pătură întinsă pe iarbă. Nu am avut prea multe de mâncare, dar tot le-am dat ceva şi câinilor care se adunaseră în jurul nostru.

După mai multe zile petrecute la castel, am zis totuşi că ar fi cazul să ne vedem lungul nasului, să revenim cu picioarele pe pământ şi să acceptăm un loc mai umil. Aşa că am primit cu plăcere propunerea lui Mitică, care ne găsise la Vadu Paşii o căsuţă de închiriat, tocmai potrivită pentru buzunarele noastre. Era ceva mai izolată decât celelalte şi se găsea chiar pe malul ridicat al apei Buzăului. Nu avea mai mult de două cămăruţe joase, cu lut pe jos, cu drug la uşă, câteva zăbrele la fereastră, dar fără geam, curent electric, sau gard.

Aici am stat până la venirea îngheţului, timp în care am fost vizitaţi de tot felul de colegi. Locul li se părea şi lor de poveste, iar pentru a se înveseli, mai aduceau cu ei şi câte un instrument muzical. Un singur lucru i-am rugat însă: să-şi facă nevoile mai departe de casă, căci nu aveam veceu. Auzisem că iarna trecută, după moartea babei, într-una din nopţi nişte ţigani au încărcat într-o căruţă tot ceea ce era bun de foc, inclusiv veceul şi ceea ce mai rămăsese din gard.

Într-o dimineaţă, pe când mai leneveam încă pe bătrânul pat cu saltea de paie, numai ce vedem deodată o umbră care ocupase tot

cadrul ferestrei. La început nu ştiam ce se întâmplă, însă curând mi-am dat seama că era una din vacile lăsate de capul lor să pască. Nu era un lucru neobişnuit, dar mi se părea că aceasta era mult prea curioasă. Până să mă scol eu ca s-o izgonesc de acolo, vaca ne şi lăsase cu ochii în soare. Întinse botul înăuntru şi înşfăcase de pe masă toată pâinea. Apoi a luat-o la sănătoasa cu franzelă cu tot, lăsându-ne să răbdăm de foame, ca pe nişte boi. Nu trebuie uitat faptul că atunci pâinea devenise un lucru rar, mulţi de la ţară mergând tocmai la Bucureşti s-o cumpere.

În toamna aceea am plecat la un concurs de şah, timp de aproape două săptămâni. Pentru mine erau un lux astfel de ocazii, deoarece, calificat fiind, mai beneficiam şi de scoatere din producţie. Nicu a zis că nu vrea să rămână singur acolo. Îşi va lua un medical şi va pleca la părinţi în Oltenia, până ce mă voi întoarce şi eu de la finală. Dar m-am întors destul de cătrănit, deoarece chiar în ultima rundă, o făcusem de oae. Trebuia să câştig neapărat partida decisivă, pentru a prinde echipa. Şi Părea că totul merge bine, deoarece după 3 ore de joc, am obţinut avantaj decisiv, iar în scurt timp adversarul a spus că abandonează. În momentul acela în loc să anunţ arbitru, am vrut mai întâi să fac puţin spectacol! Am insistat, ca adversarul să mai încerce câte ceva, pentru a nu mai exista vre-un dubiu, asupra învingătorului. Si văzând el că începe sâ întoarcă incredibil partida, a zis că nu mai abandonează, fiindcă nu a semnat nicio fişă. Apoi a reuşit să câştige partida şi să obţină calificarea în locul meu, făcându-mă să mai aştept câţiva ani până să-mi vină şi mie rândul.

Cu Nicu într-adevăr mă reîntâlnisem la muncă, exact în ziua fixată dinainte. După ce am ieşit de la schimbul unu, ne-am îndreptat împreună pe jos înspre Vadu Paşii. Am trecut podul, după care am luat-o în dreapta pe nişte cărări ce şerpuiau pe marginea râului şi care ne duceau tocmai în celălalt capăt al satului. Era cam vreo jumătate de oră de mers la pas, însă noi eram foarte satisfăcuţi, atât pentru revedere, cât şi de proviziile pe care le aduceam cu noi de la părinţi. După ce am ajuns în dreptul stânei, nu ne-a mai rămas de făcut decât să urcăm o râpă abruptă şi împădurită, în vârful căreia ne aştepta căsuţa noastră.

Dar când să ajungem în sfârşit acolo, am rămas de-a dreptul înmărmuriţi, din cauza panoramei incredibile care ne aştepta. Exact lângă intrarea în casă, era acum trasă o căruţă cu coviltir, iar dinăuntru răzbăteau până departe, o mulţime de glasuri! Dintr-odată totul ne

devenise străin şi parcă nici nu ne mai venea să intrăm înăuntru. În locul nostru se instalase o familie numeroasă de căldărari, pe care chiar tanti Miţa o băgase acolo. Crezuse că plecaserăm de-a binelea şi dacă tot a avut ocazia, a zis să nu rămână cu odăile goale. Acum nu mai era nimic de făcut, doar că ar fi trebuit să ne recuperăm lucrurile. Cupa aurită pe care am obţinut-o cu atâta sudoare, era folosită drept solniţă pentru sare, iar pe plapuma lui Nicu, şedea tolănită acum o lăuză durdulie, care tocmai dădea ţâţă unui puradel. Acum nu aveam decât s-o luăm iarăşi de la început cu sarsanalele în spinare. Si pentru a câta oară!

Desigur că atunci multe din toate aceste întâmplări le-am depăşit greu, dar ne obişnuisem să trecem peste ele cu nepăsare. Bănuiam totuşi că mai târziu, acestea vor deveni amintiri de neuitat.

ÎN AJUNUL REVOLUŢIEI

Sunt unul dintre cei care au trăit cu intensitate maximă, acele evenimente unice în viaţa unui om. Simţeam o solidaritate extraordinară în rândul tuturor oamenilor, de parcă însuşi Dumnezeu şi-a revărsat harul peste noi. Şi de unde ştim că lucrul acesta nu s-a petrecut întocmai, fiindcă mulţi au simţit la fel.

Pe vremea aceea locuiam la Focşani şi cum eram la curent cu evenimentele de la Timişoara din zilele de 16-18 decembrie, am dorit să fac şi eu ceva, fiindcă tare mult am urât în viaţă laşitatea, ipocrizia şi oportunismul.

Încă din anul 1988, într-o seară înainte de a ieşi de la schimbul doi, găsind un moment prielnic, am luat o scară şi am mutilat mai multe tablouri ale tovarăşului Ceauşescu, care se găseau prin întreprindere. Nu m-a văzut nimeni, afară doar de un om de încredere, care ţinea de şase la capătul coridoarelor. A doua zi a ieşit tămbălău mare, s-a lăsat cu anchete însă făptaşii nu au putut fi dovediţi. Făcusem lucrul acesta cu premeditare şi nu îmi păsa dacă ajungeam să fiu anchetat de securitate, ori chiar să fiu ţinut puţin la răcoare. Ba chiar găseam ceva înălţător în lucrul acesta.

Cunoscându-mă mai bine, un şef mai de treabă, m-a luat de-o parte şi mi-a zis:

— Știu că numai tu ai putut să faci una ca asta. Chiar dacă eu am să tac, ai să vezi că până la urmă vinovatul tot va fi găsit și tras la răspundere. Așa ceva nu se tolerează! Dar uite, pentru a nu se ajunge și mai departe cu investigațiile, îți propun un târg: tu ai să dai fugulița la librărie și ai să cumperi tablourile, iar eu le iau deseară în secretariat unde au fost adunate, le pun în rame în locul celorlalte, apoi le atârn la loc pe pereți. Dacă ai să faci asta, îți promit că totul va rămâne doar între noi. Deoarece atât șeful meu direct, cât și unul dintre directori, îmi făceau tot felul de șicane, zicând că am venit din alt județ să mănânc pâinea Vrâncenilor, am fost silit până la urmă să mă conformez.

Să am de-a face cu miliția nu îmi păsa, dar să îmi pierd serviciul doar pentru atâta lucru, ar fi fost prea de tot. „Uite că mai sunt și oameni de treabă", mi-am zis, pe lângă atâția lingăi si turnători. Dar ceea ce nu știam atunci, era faptul că tovarășul Negoiță, avea în realitate alt motiv de îngrijorare.

Lui „îi țâțâia fundul", deoarece fusese de gardă în noaptea aceea și ar fi fost primul tras la răspundere.

Poate că cei mai tineri nu își dau seama și consideră lucrurile acestea fiind exagerate, însă cei care au trăit timpurile acelea, nu au uitat rigorile dictaturii comuniste.

Cum de data aceea le scăpasem printre degete, șeful de secție abia aștepta să mă prindă la cotitură. Iar așteptarea i-a fost în curând răsplătită. Într-o seară friguroasă de iarnă, la fel ca alți nevoiași, am adunat și eu o sacoșă cu deșeuri din lemne. Stăteam în gazdă într-o cocioabă, unde spre dimineață făceam țurțuri, nu alta. La ieșirea din incinta întreprinderii, beleaua a căzut tocmai pe mine, deoarece am fost singurul reținut pentru control. Totul fusese pregătit mai dinainte, iar fapta a fost calificată drept foarte gravă. Ironia sorții a făcut ca această apreciere să vină chiar din partea unuia care atunci când avea nevoie, lua cu căruța și încă în amiaza mare.

A doua zi, am fost scos în fața adunării, fiind acuzat de furt din avutul obștesc. S-a cerut excluderea mea din colectiv, iar pentru aceasta au fost consultați și ceilalți tovarăși din secție. Nu mică mi-a fost mirarea, când toți, fără excepție, m-au considerat nedemn de a mai lucra între ei. Știam că fuseseră prelucrați dinainte, dar chiar și prietenii din școală, să susțină așa ceva, mi se părea o ticăloșie. Justificările ulterioare, cum că li s-a dictat dinainte să aibă această

atitudine, nu mi s-au părut deloc convingătoare.

Acolo veniseră pentru a fi de faţă, doi tovarăşi de la comitetul judeţean de partid. Celui mai mare în funcţie i s-a părut prea cusută cu aţă albă toată povestea aceasta, iar când a luat cuvântul a zis:

— Totuşi, colegul vostru, am aflat că este muncitor şi parcă a reprezentat cu cinste întreprinderea la întrecerile Daciadei. Pentru aceasta eu zic să îi mai dăm o şansa! Ce spuneţi tovarăşi?

— Cum spuneţi dumneavoastră, tovarăşe secretar.

Atunci, cine era mai mare făcea legea. Iar acum este cam la fel.

Mai târziu, când roata vieţii s-a schimbat, iar eu am ajuns deasupra, am preferat totuşi să dau uitării cele întâmplate, pentru a nu se spune că uit de unde am plecat.

Dar m-au furat amintirile şi m-am îndepărtat puţin de subiect. Spuneam că doream cu orice chip să facem ceva, ca şi în Focşani să iasă oamenii în stradă. Pentru aceasta, am vorbit cu nişte prieteni din cartier, pentru a merge noaptea să scriem lozinci anticeauşiste pe clădiri.

Văzând ei însă prin oraş, destule patrule înarmate ale miliţiei, până la urmă s-au lăsat păgubaşi unul câte unul, mai ales că auziseră de la radio Europa Liberă că la Timişoara s-a tras în populaţie şi erau deja destui morţi pe străzi. Eu însă nu mai puteam să rămân neputincios în casă, în timp ce în altă parte, alţi oameni, dădeau dovadă de atâta curaj. Dacă atunci aş fi stat nepăsător, m-aş fi simţit ca un gunoi, fapt pentru care m-am decis să ies pe cont propriu!

Am luat cutia cu grund într-o sacoşă, am ascuns pensula sub ciorap, pentru mai multă siguranţă, şi apoi am dispărut în noapte. Era într-adevăr mult întuneric pe vremea aceea însă, lucrul acesta mă avantaja, mai cu seamă că, în realitate, pe mine mă deranja mai mult lumina soarelui. Cum locul în care urma să scriu cu litere de un cot era ales dinainte, urma doar să verific dacă nu se află cineva în preajmă, şi un lucru la care ţineam, de asemenea, era ca în apropiere să fie un gang prin care să o şterg îndată după ce îmi terminam treaba. Eram un bun alergător şi nu cred că m-ar fi putut prinde dacă reuşeam să ajung la străduţele întortocheate pe care le cunoşteam atât de bine.

Din păcate activitatea mea împotriva regimului dictatorial, nu a fost foarte bogată. Dacă aş fi găsit în preajmă oameni hotărâţi, cu

siguranţă aş fi făcut mai mult.

ABANDONAŢI PE FLUVIU

Nu multe întâmplări din viaţă sunt trăite cu intensitate, iar pentru cele câteva despre care ai vrea să povesteşti sau să scrii, cuvintele îţi par întotdeauna prea puţine şi prea sărace.

Aşa se face că, dorind să vă istorisim mici păţanii din aventura noastră pe Dunăre, nu ştim dacă vom reuşi să redăm măcar o parte din frumuseţea călătoriei şi a impresiilor acumulate.

La circa 17 km. în aval de Galaţi, există o aşezare de câteva colibe pescăreşti, unde îşi petrec aproape tot timpul lor liber o mână de pescari amatori. De la unul dintre aceştia, cu mari rugăminţi, am reuşit până la urmă să împrumutăm o barcă din fibre de sticlă, cu patru locuri şi o pereche de rame, barca cu care aveam să ajungem până dincolo de Sulina. Pe lângă noi doi a fost considerată oportună şi prezenţa unei a treia persoane, văzătoare, căreia nu i-am cerut altceva decât să ne indice direcţia corectă, de restul problemelor urmând să ne ocupăm, în exclusivitate, noi. Totuşi din punctul de vedere al lui ne-a Rusu, proprietarul Bărcii, noi am fost daţi în grija acestuia! chiar dacă mai întâi, tot unuia dintre noi i s-a cerut să dea o probă de îndemânare în ale vâslitului. Nu de alta, însă pescarul dorea să se asigure încă o dată că suntem în stare să îi aducem barca înapoi.

Am plecat de la colibele pescăreşti sâmbătă, 19 iunie 1993, în jurul prânzului. Deasupra capetelor noastre, un soare covârşitor ne învăluia în dogoarea lui fără ca măcar cea mai mică boare de vânt să ne vină în ajutor. La rame se instalase George, iar eu, copleşit de căldură, zăceam peste grămada de bagaje. De la pupa, Nelu, zis Pilă, avea grijă să păstrăm direcţia corectă. Ajunşi în larg, ne-a întâmpinat vântul. Ne-am bucurat, ce-i drept, de răcoarea lui, dar, când, peste doar câteva clipe, crestele valurilor s-au revărsat peste bordurile joase ale bărcii, am simţit că ne ia cu răcori. Barca noastră începuse să salte dezordonat, iar noi nu reuşeam aproape deloc să o mai controlăm.

„Ah, fir-ar să fie," gândeam. Asta nu seamănă de loc cu plimbările pe care le făceam în timpul şcolii cu barca pe lacurile Bucureştiului.

Deşi nu ne mai putea lua barca înapoi, proprietarul acesteia vedea, desigur, de pe mal, ce se întâmplă şi niciunul dintre noi n-am fi vrut să fim în pielea lui în acele momente. Situaţia impunea o soluţie rapidă, aşa că n-am stat prea mult pe gânduri. Eu am trecut iute la rame, iar George, care era cel mai greu dintre noi, s-a aruncat pe jumătate îmbrăcat în apă şi, apucând strâns marginile laterale de la pupa, se străduia să echilibreze cât mai bine ambarcaţiunea. Apropiindu-ne de malul opus, am ieşit, în sfârşit, din zona cu valuri, şi totul a revenit la normal.

În vârtejul rememorării plecării, am uitat să vi-l prezentăm pe Benghi, câinele lup pe care ţinusem neapărat să-l avem cu noi, deoarece presimţeam că ne va fi de mare folos, lucru care, de altfel, s-a şi adeverit. Deocamdată, şedea la prova pe labele dinapoi, iar aerul lui cam speriat nu avea darul sa ne încurajeze la începutul călătoriei.

După aproape o oră, am lăsat pe stânga ultimele pâlcuri de pădure românească şi, trecând de gura Prutului, care reprezenta graniţa, un sentiment ciudat ne-a încercat pe toţi, ştiind că, din acel moment, pentru o bucată de drum, malul din stânga noastră, al Ucrainei, ne e străin şi, deci, inaccesibil. Atunci am făcut şi primul popas, mai mult din motive organizatorice. Am tras barca pe partea noastră, pe o excelentă plajă de nisip, aşa cum nu aveam să mai întâlnim după aceea. Într-o bărcuţă pneumatică, pe care o luaserăm cu noi, legată zdravăn la spatele bărcii celei mari, am încărcat în ordine, cea mai mare parte a lucrurilor. În jurul orei 16, am plecat mai departe, chiar dacă soarele nu ne era deloc pe plac.

În timpul călătoriei noastre pe apă trebuia să fim foarte atenţi la modul de navigaţie. Fiindcă dacă nu controlam permanent direcţia bărcii, drumul străbătut de aceasta devenea un zig-zag, şi până la destinaţie riscam să parcurgem o distanţă mult mai mare decât cea reală.

Trebuia să ţinem seama de faptul că dacă vântul bate din josul apei, aceasta, curgătoare fiind, şi tu te deplasezi odată cu ea, aşa cum era cazul nostru, atunci e bine să ştii că mai uşor te deplasezi în susul ei deoarece pânza de apă de la suprafaţa fluviului, antrenată de vânt şi făcând valuri, nu are nicio legătură cu sensul de curgere, fiind foarte potrivnică oricărei ambarcaţiuni uşoare.

Când vântul bate dinspre mal, valurile înspumate, sau cu creastă, cum li se spune, devin şi mai periculoase, însă atunci te poţi

deplasa fără probleme, cu condiţia să o faci ferit de vânt, chiar de malul dinspre care bate vântul. Când soarele a coborât spre linia orizontului, răcoarea mult dorită a început să-şi facă prezenţa.

Cam atunci, ne-a oprit o patrulă de grăniceri şi, dacă nu era Pilă care să-i vadă, nu ştim ce s-ar fi întâmplat, deoarece noi doi nu i-am fi luat în seamă, considerându-i drept nişte ageamii de pe mal care fluieră după noi, văzându-ne în continuare de drum. Până la căderea întunericului, nu am găsit niciun loc potrivit pentru popasul de noapte şi abia atunci ne-am dat seama cât de întâmplătoare a fost plaja pe care debarcaserăm în ziua aceea.

Cred că pe la ora douăzeci şi două am acostat în sfârşit într-un loc care cel puţin nu era mocirlos. La vreo 20 metri de la marginea apei, pădurea deasă delimita clar fâşia de pământ arid, crăpat pe alocuri, pe care creşteau doar câteva tufişuri chircite. Bineînţeles că ţânţarii, care pe apă n-au prea ajuns la noi, ne-au luat imediat în primire. În orice direcţie băteai aerul cu mâinile izbeai zeci, poate sute de insecte, iar în faţa acestui potop de gângănii n-aveai cum să te simţi prea încurajat. Oricât te-ai pregăti să porneşti într-o călătorie ca a noastră, se va găsi întotdeauna cel puţin un lucru care să-ţi lipsească sau care să nu-ţi iasă cum trebuie. În afara bărcii pneumatice, care acum ţinea loc de portbagaj, am considerat ca necesar un cort pentru trei persoane, o prelată de circa 3 pe 3 m, o saltea din burete, şase pături, două veste de salvare, rucsacul cu cele câteva zeci de conserve, plus o geantă mare în care încărcaserăm celelalte feluri de mâncare, sacul cu pâine, bidoanele care însumau peste 35 litrii cu apă potabilă în prima zi, o geantă în care se găseau vasele de care credeam că vom avea nevoie, o alta unde se afla reportofonul cu care din timp în timp aveam să înregistrăm secvenţe, un aparat de radio, unul de fotografiat şi multe alte mărunţişuri. Se mai găseau la bord un topor ascuţit şi peste 30 metri de frânghie destul de groasă care ne-a folosit chiar din prima seară. După ce am tras cât mai mult barca pe uscat cu funia despre care am amintit, am ancorat-o straşnic de rădăcina ieşită din pământ a unei sălcii scorburoase. În timp ce Pilă a făcut un foc mare care a mai alungat ţânţarii, noi ne-am apucat de montarea cortului, însă în noaptea aceea, ca şi în celelalte de altfel, tot sub cerul liber aveam să dormim; făcusem greşeala să nu ne uităm din timp la cort şi de aceea, oricât ne-am străduit, nu am reuşit să înţelegem aranjamentul scheletului metalic, aşa că am renunţat definitiv la

montarea lui. Nu ne rămânea decât speranţa că în cele câteva zile ale călătoriei noastre nu va ploua, chiar dacă luna iunie este cea mai bogată în precipitaţii. Noaptea aceea a fost fără incidente şi totuşi niciunul dintre noi n-a adormit uşor. Stăteam ghemuiţi unul în altul sub păturile trase până peste cap, din cauza ţânţarilor. A doua zi dimineaţa, soarele răsărise pieziş dinspre Ucraina. La micuţa spiriteră aşezată într-o găleată care să o apere de vânt am făcut repede un ceai, iar după o baie bună în Dunăre, micul dejun a fost binevenit. Pe la 10 am ajuns la Isaccea care, după Galaţi, era cea mai importantă aşezare românească pe care o atingeam. Situat pe malul drept al Dunării, pe o coastă de deal, orăşelul ne-a întâmpinat învăluit într-o ceaţă care făcea ca tot ceea ce vedeai să-ţi pară egal chiar dacă în realitate imaginea era diferită, estompând contrastele. Circa 2 km mai jos, o linie de înaltă tensiune căţărată pe stâlpi uriaşi traversează Dunărea, alimentând cu energie electrică staţia de la Isaccea, una dintre cele mai importante din ţară. Era duminică, 20 iunie. După o zi întreagă de mers prin soare, zi care dacă stau şi mă gândesc, nici nu ştiu când a trecut, la lăsarea serii, un pescar oarecare ne-a spus că până la Tulcea nu erau mai mult de 8-9 km. La vreo trei sferturi de oră după aceea, un far căţărat pe o limbă de pământ în mijlocul apei, în faţa noastră, arăta clar că de acolo, la stânga, spre est-nord-est, braţul Chilia îşi croia singur drumul spre mare. Noi am luat-o la dreapta, pe braţul Tulcea, iar din acel punct până la oraşul mare din faţa noastră mai aveam de străbătut vreo 4-5 km. La mal am tras tot pe întuneric: locul din seara aceea era ceva mai bun decât cel din noaptea trecută. Prima preocupare a fost focul. Erau destule lemne uscate în crângul din apropiere, iar în scurtă vreme flăcările erau cât noi; fumul avu darul să ţină la distanţă noianul de ţânţari, iar noi începuserăm să ne simţim bine. Deodată, Benghi a prins să latre puternic, afundându-se cu repeziciune în pădure. La câteva momente după aceea se auzi un strigăt de om:

— Hei, voi de acolo! Chemaţi câinele înapoi!

— Aici, Benghi! l-am strigat noi, iar câinele s-a întors ascultător.

— Bună seara! ne spuse individul când se apropiase de foc, dar ţineţi bine dulăul ăsta!

— Bine-aţi venit! l-am poftit noi, deşi habar n-aveam dacă era binevenit, din moment ce câinele îl descoperise acolo, ascuns în pădure.

— Eu am o stână pe aici, prin apropiere, şi văzând focul, am

venit să vă spun că trebuie să fiţi cu băgare de seamă, deoarece sunt mulţi oameni răi prin preajmă care abia aşteaptă să pună mâna pe câte ceva.

Atunci George l-a pus pe câine să latre, iar omul a înţeles că nu era cazul să ne temem de cineva şi a plecat. De pe partea cealaltă a braţului care aici era nu prea lat, se auzeau lătrând alţi câini. Malul acela era acum tot românesc. Nu mult după miezul nopţii, Pilă care nu avea somn, a văzut o barcă apropiindu-se de malul pe care ne aflam. I-am spus câinelui să nu latre şi credeţi-ne că Benghi era un câine lup foarte deştept, pe lângă faptul că poseda o statură măreaţă şi un lătrat impunător. De multe ori m-am gândit cu părere de rău la faptul că atât înainte, cât şi după acel episod, nu am mai avut privilegiul să posed un patruped de aceeaşi valoare. Focul se micşorase mult, deşi uriaşa buturugă pusă cu câteva ceasuri mai înainte avea să ardă mocnit până spre dimineaţă. Cei doi pe care Pilă îi vedea destul de bine în barca din mijlocul fluviului scăldat de razele lunii, se apropiau de plajă, însă cam cu 50 de metrii mai sus de tabăra noastră. După felul în care se mişcau, după modul cum cufundau vâslele în apă, ne-am dat seama că nu veneau cu gânduri bune: probabil că ciobanul din pădure avusese dreptate. Văzuseră bineînţeles, tocmai de dincolo, focul şi acum se apropiau tiptil, crezând că eram adormiţi. Mergând cu mare atenţie pentru a nu fi văzut, Pilă ne-a lăsat pe noi cu câinele şi adăpostit de copacii din marginea pădurii, a luat-o în susul apei, cu intenţia de a ajunge cât mai aproape de locul în care barca cu cei doi avea să atingă malul. Deşi foarte atent, Benghi nu scotea niciun sunet. La un moment dat, ne-am hotărât să ne retragem în pădure, aşa că am părăsit tabăra, care rămăsese în lumina slabă a focului. Mergeam aplecaţi cât mai aproape de rădăcina copacilor, până când am nimerit direct intr-o mocirlă. De o bucată de vreme însă, nu mai ştiam nimic de Pilă, şi chiar începuserăm să ne întrebăm dacă procedase bine plecând aşa pe cont propriu. Cam la 30 de metri în faţa noastră era acum focul, puţin mai încolo Dunărea, iar dinspre stânga venea primejdia. Într-acolo era îndreptat şi botul lui Benghi care mârâia înfundat. Aproape că ne-a bufnit râsul pe amândoi. Să fi trecut mai bine de o jumătate de oră şi dinspre partea în care plecase Pilă se auzi zgomot de paşi de la crenguţele uscate care trosneau sub picioare. Atunci câinele se săltă brusc, gata să ţâşnească, şi abia reuşirăm să-l împiedicăm. În sfârşit, zgomotele au încetat undeva în faţă, între noi şi locul de popas.

Deoarece Benghi era foarte agitat, ştiam că acolo se află cineva străin, şi nu Nelu. Aşteptam. Auzirăm câteva cuvinte abia rostite, însă n-am înţeles nimic. Ştiam acum că la o oarecare distanţă în faţa noastră se aflau cei doi indivizi din barca de pe fluviu. Foarte încet ei au prins să se deplaseze în direcţia focului. Trosnetul uscăturilor sub paşi n-avea cum să ne înşele. Din acel moment, intenţiile lor au devenit îngrijorător de periculoase.

— Benghi. pe ei! Strigă atunci brusc şi foarte tare George. În primul moment m-am speriat şi eu. Din câteva salturi, câinele ajunsese deja în spatele lor şi oricât ar fi încercat cei doi să se lupte cu el, din cauza surprinderii prin care fuseseră luaţi, nu cred că aveau vreo şansă. Strigarăm acum după Pilă să vină la noi, nu pentru că ne-ar fi fost teamă, ci doar aşa, ca să părem mai mulţi. Lătratul câinelui prinse să se depărteze către apă, oblic înspre stânga, semn că cei doi o luaseră la sănătoasa către barca lor. Am ieşit şi noi din pădure, râzând. La marginea apei-câinele lătra năprasnic la cei doi care după cât credeam noi, apucaseră să se urce în barcă şi să o şteargă. În dreapta noastră, cum stăteam cu faţa la fluviu, se afla locul de popas. Din direcţia aceea, însă, parcă mai departe, se auzi în sfârşit strigătul lui Pilă. Atunci nu ne-am apropiat de locul unde câinele continua să latre, ci chemându-l la noi, am apucat-o grăbiţi în josul apei. De data aceasta câinele nu ne-a mai ascultat şi a rămas lătrând în continuare cu putere. Abia după câteva minute, am reuşit să pricepem ce se întâmplase: când cei doi se furişaseră în pădure, prietenul nostru aşezat la pândă i-a urmărit un timp cu privirea fără a putea fi văzut, deoarece se afla în spatele lor. Înţelegând şi el cu ce scopuri veniseră cei doi, a încercat în felul lui să le răspundă cu aceeaşi monedă, deşi nu mai trăsese niciodată la vâsle, fiind şi foarte temător când se afla pe apă, Nu şi pe uscat, cei drept. De data aceasta îşi luase inima în dinţi şi, împingând barca celor doi la apă, se urcase în ea şi, mai mult dus de apă o luase la vale bineînţeles. Acum se chinuia din răsputeri să aducă barca la mal, însă nu îi prea reuşeau manevrele. Când am ajuns în dreptul lui, am înţeles şi mai bine cum stăteau lucrurile. Benghi rămase acolo lătrând nu la nişte indivizi care o şterseseră cu barca, ci la nişte amărâţi care probabil stăteau năuciţi, neştiind încotro s-o apuce. Pilă a coborât în sfârşit cu picioarele pe pământ, a tras barca pescărească pe uscat şi apucând vâslele la spinare s-a întors triumfător la tabără. Acolo i-am făcut o primire pe măsură, iar când s-a întors şi câinele, parcă îmi părea rău că

nu i s-a acordat şi lui aceeaşi atenţie. Totuşi l-am premiat cu o bucată zdravănă de slănină, iar noi am cinstit câteva păhărele cu Pilă pe seama acestui eveniment nocturn. De-odată, George s-a ridicat în picioare, şi-a plesnit cu zgomot palmele una de alta şi i s-a adresat lui Pilă astfel:

— Mie povestea asta îmi place nespus de mult. Însă parcă-i lipseşte ceva. Vizitatorii noştri trebuie să fie încă prin preajmă. Ce-ar fi să-i invităm la un păhărel?

Apoi fără să mai aştepte răspunsul nostru, a strigat cu putere către susul apei:

— Bă ticăloşilor, veniţi de luaţi-va barca. iar pentru asta o să aduceţi şi voi ceva peste! Bă! Nu auziţi? Dacă nu veniţi acum, vă căutăm noi dimineaţa cu colegii de la Tulcea şi tot vă găsim după numărul bărcii!

— Aţi auzit bă ce v-am spus? Cum nu se auzea niciun zgomot, în afara ritualului broaştelor, crezusem că şi-a răcit gura de pomană. Totuşi după un timp, băştinaşii au găsit propunerea ca fiind favorabilă şi s-au înfăţişat, Nu înainte însă de a primii asigurări că vom ţine bine câinele.

Apoi cel mai tânăr dintre ei, după ce află locul bărcii lor, ne aduse în grabă aproape jumătate de sac cu peşte. Sac pe care însă Pilă nu îl văzuse cu prilejul solitarei sale excapade pe fluviu.

— Dacă vreţi îl şi curăţim, spuse celălalt care purta o pălărie mare pe cap. Însă daţi-ne înapoi vâslele să putem pleca.

— Curăţaţi doar câţiva baboi, apoi luaţi-vă sacul, vâslele şi să nu vă mai prindem că vă ţineţi de găinării! Tot timpul cât am discutat cu ei, avurăm grijă să fim aşezaţi cu spatele la foc pentru ca lumina răspândită, să cadă doar pe ei. În felul acesta Pilă şi chiar George care se descurca noaptea, priveau cu admiraţie şi chiar cu respect îndemânarea cu care îşi foloseau cuţitele la tranşarea peştilor.

— Acum luaţi câte un păhărel şi noi ne facem că nu v-am văzut, spusei la rândul meu. Cel cu pălăria îndrăzni să mai ceară unul, apoi salutându-ne politicos, se depărtară în întuneric. Ciudată întâmplare mai fusese şi aceasta în care noi reuşisem să trecem drept un fel de nu ştiu cine, iar pe de altă parte oamenii aceia ne inspirau destulă teamă mai ales după ce ne convinseserăm de faptul că purtau în totdeauna cuţite asupra lor. Eram nespus de bucuroşi că reuşiserăm să-i convingem să le folosească doar în scopuri culinare, mai cu seamă că

atât noi cât şi câinele nu am putut termina de mâncat acele bucate grozave. Desigur că nici nu putea fi vorba de somn. Şi abia spre dimineaţă dacă am aţipit un pic. În lunea aceea am ajuns cam târziu la Tulcea. La căpitănia portului ne-am vizat actele pentru continuarea călătoriei, şi apoi am petrecut câteva ceasuri bune prin oraş. La barca cu bagaje rămăsese câinele şi niciunul dintre noi n-aveam vreo grijă de bagaje. Grija cea mare era acum direcţionată în altă parte. Pilă ne avertizase de mai multe ori în zilele acelea că ne însoţeşte cel mult până la Tulcea şi că mai bine îşi risca viaţa într-un scandal, decât în marea aceia de ape. Datorită fricii lui înnăscute dorea din toată fiinţa să se întoarcă. Zadarnic am încercat să-l amăgim spunându-i că am vrea să mergem măcar până la Maliuc unde vom fi bine primiţi de prieteni, sau că Rusu ne-a dat în grija lui şi că prin urmare purta o mare responsabilitate. Dacă nu pentru noi, măcar pentru barcă şi tot va fi tras la răspundere. Nimic nu a reuşit însă a-l convinge, iar pentru că nu dorea să piardă ultimul pasager înspre Galaţi, ne-a urat baftă şi spre uimirea noastră s-a îmbarcat chiar atunci. Aşadar, iată-ne rămaşi singuri la porţile deltei, în faţa unor încercări cu mult mai grozave decât cele anterioare! Doi nevăzători care eram fie prea îndrăzneţi aşa cum au apreciat unii, fie inconştienţi cum ne-au catalogat alţii. Desigur că ar fi fost destul de onorabil să renunţăm şi noi în condiţiile acelea, însă planul nostru era acela de a merge până la capăt. La urma urmei ne puteam completa unul pe celălalt. În timp ce George putea să se descurce pe timp noros, retinopatia mea reacţiona doar la mult soare. Am străbătut vreo 10-11 km fără probleme şi când mai aveam puţin până la bifurcaţia Sulina – Sf. Gheorghe, credeam că totul va merge bine, însă ne-am înşelat. S-a stârnit dintr-o dată un vânt foarte puternic care imediat ne-a pus probleme. Distanţa dintre maluri era aici foarte mare, iar vântul bătea chiar dinspre malul drept, cel depărtat de noi. Asta ne încurca foarte mult, deoarece doream să mergem pe braţul Sulina şi pentru a nu ne încurca deci, trebuia să ţinem stânga. Pentru a avea mai mult spor, am trecut amândoi la rame. Doream să ieşim cât mai repede din zona aceia în care vântul, valurile şi motoarele navelor care treceau pe lângă noi făceau multă gălăgie. Ne luptam din răsputeri să menţinem barca pe direcţia bună. Însă vântul, împingând înspre noi apele de suprafaţă, ne întorcea mereu de-a curmezişul. Câteva valuri consecutive pe care prova bărcii nu reuşi să le urce la timp şi-au revărsat peste noi crestele înspumate. Parcurseserăm cei 11 km într-o

oră, însă cei maxim 2 km care ne mai rămăseseră de parcurs până la farul indicator i-am făcut într-un timp poate chiar mai mare. Nu ne venea să credem. Trăgeam la vâsle nebunește în josul apei și abia dacă înaintam. Ca să ne ascundem de vânt sub malul drept și să mergem pe acolo, ne-ar fi venit mai ușor. Dar în partea aceea urma să se deschidă dintr-un moment în altul brațul Sf. Gheorghe, iar noi, neexperimentați cum eram, nu voiam deloc să greșim drumul. Și așa se găseau canale largi și pe o parte și pe cealaltă a brațului Tulcea. Doar cu ajutorul busolei și al intuiției, am reușit să păstrăm calea cea bună. La un moment dat apucaserăm greșit pe unul dintre canale. Însă direcția lui aproape nordică ne-a dat de bănuit. Am aflat de la un pescar că acel canal purta denumirea sau mai degrabă era înregistrat la numărul 36. Am ajuns într-un târziu la far, iar de acolo brațul Sfântul Gheorghe își căuta de drum către sud-est, de unul singur. Noi Am apucat-o pe canalul Sulina, ceva mai strâmt și care era flancat pe alocuri de diguri făcute din piatră. La adăpostul malului drept ne continuarăm aici drumul mult mai ușor. Tot pe această parte am întâlnit imediat satul Partizani. Printre noi și mal însă în sens opus, trecea o barcă cu două fete. Ca să le întrebăm ceva, le-am rugat să ne spună dacă mai este mult până în dreptul bufetului. Știam că în orice sat oricare ar fi fost el, chiar dacă nu are electricitate, poliţist sau biserică, trebuie neapărat să existe un bufet. Ne-au răspuns foarte amabil că bodega se află mai la vale, chiar în dreptul pontonului principal. Vântul se liniștise de-a binelea și ne recăpătasem acum ritmul și voia bună din zilele trecute. Iată că am ajuns și în locul unde se lucra intens pentru recuperarea a ceea ce se mai putea din nava rusească „Rostok”, care se scufundase cu un timp în urmă acolo. Seara, pe la ora 9 ne-am oprit la Maliuc. Simţeam nevoia să bem câte o bere. Însă peste tot era închis din lipsă de turiști. Pornirăm mai departe hotărâți fiind ca în noaptea aceea să mergem fără oprire. Păturile, sacul cu pâine și celelalte lucruri erau îmbibate de apă. Așa că popasul nu-și mai avea farmec. Și în plus, mai scăpam și de ţânţarii aceia sâcâitori. Sărbătoream și noi în felul acesta solstițiul de vară. Odată cu lăsarea nopții, ne-am instalat pentru mai multă siguranță chiar pe firul apei. Acolo curentul este mai rapid, iar coliziunile erau improbabile. După un timp, văzurăm câteva fulgere sfâșiind întunericul nopții, iar dinspre mare începură să se audă tunete. Erau semne evidente de ploaie. Însă cu excepția câtorva picături răzlețe, aceasta ne ocoli până la urmă, spre ușurarea noastră.

Doar aerul se răcorise foarte mult, iar pentru a ne dezmorţi un pic, trecurăm din mână în mână o sticlă de pălincă. „La urma urmei nu era atât de greu fără Pilă," ne-am zis. Şi chiar începuserăm să căpătăm încredere. Şi cum alunecam noi aşa liniştiţi peste oglinda apei, s-a petrecut de-odată un lucru care ne-a speriat foarte tare. Pe neaşteptate avurăm parte de o izbitură grozavă. Ne-am ciocnit de un trunchi de salcie care creştea din apă. Ne apropiaserăm pe neaşteptate de unul din maluri şi norocul nostru a fost că putredă fiind, partea aceea de copac s-a rupt instantaneu. Nu multă vreme mai târziu s-au ivit şi zorile. Trecuserăm de Dunărea Veche şi acum ne aflam în dreptul satului Crişan. În timpul nopţii depăşiserăm câteva canale şi nu a fost chiar uşor, să găsim direcţia corectă. Era marţi, 22 iunie. În seara şi noaptea care tocmai trecuseră străbătuserăm fără oprire peste 50 de km. Frigul pe care l-am suportat în noaptea aceea, umezeala şi ceaţa lăptoasă din dimineaţa de Deltă ne făceau să dorim ca soarele să răsară cât mai repede chiar dacă după aceea avea să ne pârjolească din nou. Câinele care în timpul accidentului se prăvălise de pe una din banchete peste picioarele noastre, se scutura acum mişcându-şi toate mădularele. Deşi eram foarte obosiţi, un micuţ canal ivit deodată la stânga noastră, ne-a stârnit imediat dorinţa de a pătrunde pe el. La drept vorbind, acest lucru ne-a fost interzis atât de la Galaţi cât şi de la Tulcea. Dar curiozitatea noastră de a simţi frumuseţea unui astfel de loc pentru care merita străbătută o asemenea distanţă, a fost mai presus decât lege de această dată. Sălcii pletoase postate din loc în loc, ne binecuvântau cu crengile lor mângâindu-ne obrajii când trudeam pe sub ele, iar stuful crescut masiv pe malurile foarte apropiate ne flanca asemenea unei armate vechi de suliţaşi straniu de tăcuţi. Liniştea aceea relativă se amesteca cu strigătul ciudat al diferitelor păsări, iar noi contemplam natura aceea debordantă plini de admiraţie. O asemenea bio-diversitate, nu se putea naşte din nimic. Doar Dumnezeu a putut crea aşa ceva. De fapt ne-am dat seama că nu întâmplător oamenii care trăiesc în mijlocul naturii au, în general, acest simţământ mai dezvoltat decât ceilalţi semeni. În clipele acelea în care timpul rămăsese parcă în loc, câinele sărise din barcă, iar în joaca lui nebună, se încurca printre smârcuri. După un timp, canalul se sfârşea brusc într-un perete de stuf. Benghi nu se mai sătura de atâta prilej de joacă. Şi doar din când în când mai halea câte un peşte mai nenorocos din baltă. Ne-am întors cu greu în loc împingând cu lopeţile la baza

stufului, care în aceste locuri pur şi simplu îţi crea senzaţia de invazie. Am revenit pe braţul Sulina şi oboseala care ne-a amintit de faptul că nu mai dormiserăm de peste 30 de ore, ne-a determinat să tragem imediat la unul dintre maluri şi să ne culcăm. Ne-am trântit direct în iarbă pe o terasă de pământ aflată lângă marginea apei. După un somn bun, pe la ora 12, am plecat spre Sulina care era ţinta noastră finală. Şi după un efort extenuant, trăgând ca şi în ziua precedentă împotriva curentului, am ajuns în sfârşit acolo. Un şir interminabil de stâlpi înalţi ne însoţea călătoria de pe malul drept împărţindu-ne-o în distanţe egale si monotone pe ultimii kilometri. Când într-un târziu am pătruns printre copacii din sat, am fost foarte bucuroşi să nu-i mai vedem. Oricum. Siluetele lor neîndemânatice erau în discordanţă cu erupţia aceea de natură. Radioul ne anunţa tocmai ora 14. Multă vreme am căutat un loc bun pentru barcă, deoarece aici malul era abrupt şi betonat, şi orice val oricât de mic ar fi fost, ne punea barca în pericol, izbindu-ne de o piatră. În sfârşit, dăduserăm peste un loc minunat de ancorat care ne-a satisfăcut pe deplin. „La barcă bagajele şi Benghi, noi la restaurant!”. Simţeam nevoia unui prânz cald. Un chelner vigilent ne-a întrebat imediat dacă avem bani. I-am răspuns cât se poate de calm că avem. Probabil că datorită înfăţişării noastre, el a continuat să întrebe, de unde i-am căpătat. Fără niciun cuvânt, ne-am aşezat cu zgomot la o masă trântind scaunele, semn că era cazul ca individul să se oprească aici. După aceea, ne-a servit o domnişoară foarte amabilă. Eram de mult nebărbieriţi, arşi de soare şi cu pielea de pe mâini crăpată în multe locuri. Dar acest lucru părea să n-o deranjeze. Pentru că a stat un timp de vorbă cu noi. O senzaţie inexplicabilă de înăbuşire ne apăsa deoarece nu mai intraserăm de mult într-o încăpere. Şi totul se legăna cu noi ca o continuare ireală şi stupidă a călătoriei cu barca. Obişnuinţa ne devenise a doua natură. Tot în după amiaza aceea am dat primul semn de viaţă celor de acasă, deşi până când centralista ne-a făcut legătura, a durat ceva vreme. Când ne-am întors în port, Benghi a avut bucuria să servească şi el o masă pe cinste. Spre seară, un pic mai odihniţi, am pornit să străbatem şi cei câţiva kilometri care mai erau până la mare. După cam jumătate din această distanţă, am întâlnit o barcă în care se afla doar un om. El ne-a povestit în cuvinte puţine cum chiar de sub nasul lui, un somn foarte mare îi trăsese la fund prietenul. Acesta făcuse imprudenţa de aşi lega priponul cu care pescuia, de încheietura mâinii. Pe noi ne-a pus pe gânduri întâmplarea

aceasta, avea în ea ceva din „Meşterul Manole”. Ajunsesem acolo, la capătul drumului, şi aflam chiar atunci că cineva murise înecat în apele acelea, bineînţeles fără să avem convingerea că acel cineva dispăruse pentru cauza noastră. La capătul digului, aproape de far, o şalupă a oprit în dreptul nostru şi cineva ne-a spus, că ar fi o nebunie să ieşim cu astfel de barcă în mare. La întoarcere vâslitul ni s-a părut mult mai greu, mai ales atunci când ne depărtam de mal. Seara, pe la ora nouă, am stat de vorbă cu căpitanul „pasagerului” Banat, iar acesta a acceptat să ne ducă a doua zi până la Tulcea. Apoi la puţin timp, barca a fost ridicată la bordul vasului unde de altfel am şi dormit în noaptea aceea. Unul dintre marinarii rămaşi la bord a fost de acord să ne arate nava şi în mod deosebit am zăbovit în sala maşinilor aflată sub nivelul apei. După aceea ne-a dus în altă încăpere unde am putut contempla cu admiraţie somnul de 18 k g, pe care tocmai îl cumpărase de la un pescar la preţ de chilipir. Era agăţat de un cârlig, cu coada în jos şi cred că măsura aproape un metru şi jumătate! După cele văzute, i-am mulţumit mult şi am plecat în sfârşit la culcare. Ne-am aşternut culcuşul pe jos la pupa. Era tot sub cerul liber. Însă nu ştiu de ce, dar aveam un sentiment de mare confort şi securitate. Totuşi câinele care se afla la picioarele noastre nu cred că simţea la fel. La un moment dat am fost treziţi de zbenguielile unor tinere care urcaseră şi ele la bord, pentru a le mai ţine de urât marinarilor. A doua zi dimineaţa după îmbarcarea pasagerilor, pe punte toată lumea vorbea despre marinarul care se înecase în ajun. Mulţi dintre ei se cunoşteau, iar cel care dispăruse era unul de-al lor. Deodată, chiar în clipele acelea, ploaia care ne tot ocolise până atunci, a început să cadă cu putere şi zgomot mare încât fiecare dintre noi, ne-am înghesuit pe unde am putut. Mai în glumă, mai în serios, puteam afirma în clipele acelea, că eram învăluiţi de ape din toate părţile. Totuşi noi ne simţeam chiar satisfăcuţi deoarece vremea se arătase atât de răbdătoare cu noi până atunci. Când a trebuit să coborâm la Tulcea pe unde trecuserăm doar cu 48 de ore în urmă, avusese loc un mic incident. Lumea începuse să coboare de pe vas, în timp ce noi ne aflam încă pe puntea de sus. Benghi era dezlegat şi respira repede prin gura-i căscată larg. Atunci auzirăm cum un ins de la supracontrol care se postase la ieşire barând trecerea celor ce coborau şi reverificând biletele, strigă la noi:

— Lasă că ajungeţi voi jos, să văd eu cine vă dă voie să ţineţi câinele dezlegat pe vapor. Şi mai ales, vreau să văd dacă aveţi acte în

regulă la el! Pentru un moment, ne-am cam speriat cei drept, dar repede de tot ne-a venit ideea salvatoare. Nu i-am spus nimic individului cu pricina, făcându-ne că nu înţelesesem ce dorea de la noi. Ne-am luat fiecare bagajele în spinare şi am început să coborâm pe scara metalică şi abruptă; bineînţeles cu câinele după noi. I-am lăsat din mers tipului biletele cu care şi aşa nu aveam ce face şi am păşit mai departe pe ponton.

— Vreau să văd, începu el. Dar noi nu l-am mai ascultat şi am păşit înainte spre ţărm. I-am simţit mirarea şi neputinţa totodată. Câinele a trecut fără probleme în urma noastră şi nimeni nu a îndrăznit să-l stânjenească cu ceva. Chiar şi acum stăm să ne gândim cum un câine putea să inspire atâta respect, impunând întotdeauna distanţă între el şi oricare alt străin… Deoarece „vasul" care ne adusese până la Tulcea avea ca destinaţie finală Periprava (localitate situată la capătul braţului Chilia), am fost nevoiţi să rămânem în oraş până a doua zi la prânz. Cu mini-macaraua manuală amplasată la pupa vasului, marinarii ne-au coborât barca la apă, iar după aceea, timpul pe care l-am avut de pierdut a trecut foarte greu. Am încercat chiar să facem auto-stopul pe Dunăre, însă singura navă care ne-a făcut caz, se deplasa doar câteva mile în amonte. Până seara, pentru a mai omorî timpul, Căzuserăm de acord să mai dăm o probă de bărbăţie, anume să traversăm fluviul înot, chiar în aval de pontoane, unde acesta are o lăţime considerabilă. Apa era destul de agitată acolo. Dar ceea ce deranja mai mult era zgomotul. În partea cealaltă, locul era însă nespus de liniştit. Întâlniserăm câteva animale păscând şi cum împrejurimile ne-au încântat, am hotărât să rămânem acolo peste noapte. De asemenea şi dulăul se găsea acolo în elementul său, deoarece statul printre oameni mulţi, îl cam priva de libertate. Ziua următoare ne-am îmbarcat fără mari probleme şi se părea că totul avea să decurgă liniştit. peste câteva ceasuri aveam să sosim în sfârşit acasă, fiindcă aşa este omul, mereu aşteaptă să ajungă undeva. După plecare am încercat să prezentăm căpitanului problema debarcării noastre. Erau două soluţii: fie să ne debarce la Pisica, (mic sat de pescari, aflat la aproximativ 5 km mai sus de locul colibelor, pe malul celălalt), fie să ne lase unde vom dori noi chiar în mijlocul fluviului, în dreptul plajei pescăreşti. Pentru început, căpitanul nici nu a vrut să audă de aşa ceva. Când însă am ajuns la gura Prutului, tot George s-a hotărât să mai încerce o dată. Minune: când a coborât din cabina de comanda, avea un

aer triumfător. S-a aranjat: -I-am spus că suntem nevăzători şi că ne va fi foarte greu să ne întoarcem tocmai de la Galaţi atâţia kilometri! Şi, pentru că veni vorba: nici acum nu putem înţelege cum un căpitan de vas s-a putut lăsa convins de un astfel de argument care – dimpotrivă! – era de natură să ne scadă şi mai mult şansele. Zis şi făcut: la un gest al secundului care venise să supravegheze îndeaproape operaţiunea, marinarul de pe puntea de sus a transmis comandantului semnalul convenit. Puţin câte puţin, motoarele vasului s-au oprit de-a binelea şi în maximum trei minute, barca cu bagajele, apoi şi noi, pluteam uşor în umbra bordajului din spate al navei. După ce marinarii au considerat că ne-am depărtat suficient, au repornit şi ei motoarele.

Aşa am ajuns cu bine în locul din care plecasem cu aproape o săptămână mai înainte, iar cu aceasta a luat sfârşit expediţia noastră de neuitat. Şi dacă această povestire a plictisit pe alocuri, poate că cititorul ne va ierta. Oricum, de un lucru poate fi sigur: în paginile pe care le-am scris, sub nicio formă nu-şi are locul improvizaţia.

MARGINEA DE LA MIJLOCUL LUMII

Îmi vine tare peste mână să scriu, adică să încerc să scriu ceea ce vreau să scriu, pentru că de fapt scriu peste timp şi scriu peste loc, iar din cauza aceasta aproape toate punţile către vremea aceea şi către spaţiul acela sunt doar amintire… Scriu peste timp deoarece au trecut undeva la vreo 18 ani de la întâmplările acelea, şi scriu peste loc căci nimereala face ca oraşul şi chiar ţara în care mă aflu acum, să nu aibă absolut nicio legătură nici cu geografia în care m-am născut, dar nici cu niciunul din acele meleaguri care ne-au stat în drum în acele zile de călătorie… Sincer, mi se pare nespus de ridicol să încerc să istorisesc în momentul acesta chestii care după atâta timp şi atâtea noi experienţe, abia dacă-mi mai sunt aducere aminte, însă intenţionez să o fac măcar ca un exerciţiu de memorie şi ca un exerciţiu de frază, dacă altceva nici nu mă mai convinge şi nici nu mă mai cheamă în povestea aceea demult trecută…

„… Pe dincolo de digurile din piatră care ţineau loc de maluri, noi simţeam totuşi marea cu talazurile ei ce se spărgeau repetat de stânci ca o altă chemare!…”

Aşa îmi încheiam prin toamna lui 1993 proza mea scurtă referitoare la călătoria de 200 de km făcută pe Dunăre într-o barcă cu vâsle, iar Marea Neagră pe care atunci o simţeam pe după acele îndiguiri din pietre ce flanchează pe ultimii kilometri Braţul Sulina, chiar că s-a constituit într-o altă chemare către alte mici peripeţii, care însă pentru noi cei de atunci, tare mult au mai însemnat!…

Aşadar, eram tot noi, cei doi din barca pescarilor, iar dintr-o dată, nu am şti prea bine să spunem cum, am dorit în mod bolnăvicios, am dorit iremediabil să facem înconjurul lumii… Da, toate bune, însă pentru aceasta era nevoie de ceva mai multe lucruşoare decât în călătoria de pe Dunăre: aveam nevoie de vize pentru America, aveam nevoie de idei limpezi în urma cărora să rezulte scheletul, structura unei astfel de întreprinderi, aveam nevoie de bani, de cât mai mulţi bani, de naiba ştie câţi bani, era obligatorie obţinerea de vize de tranzit pentru spaţiul european care pe vremea aceea să nu uităm că nu ne includea şi pe noi, ne făcea trebuinţă un echipament fie şi doar sumar însă adecvat, ne era necesară de asemenea o cât mai bună dispoziţie sufletească, iar noi eram cu familii, cu soţii şi bebeluşi abia născuţi, mai aveam nevoie de ceva oameni de legătură prin lumea asta mare fie măcar şi la modul sumar, şi câte şi mai câte… Iar noi ce aveam din toate acestea? Vă spun eu: nimic, absolut nimic, în afară de un chef nebunesc de a merge peste mări şi ţări. Şi cum nebunia omenească sănătoasă pe toate le rezolvă, exact aşa s-a întâmplat şi cu noi: în cam vreun an de zile, încetul cu încetul, cu multă imaginaţie, dar şi servindu-ne de trucuri şi improvizaţii, pe toate am reuşit să le punem la punct. Deşi nu a fost deloc uşor să găsim ceva sponsori şi câteva persoane de contact precum cea din Chile, cel mai complicat dintre lucruri bine înţeles că era acela care nu depindea de noi adică obţinerea vizei de America şi a vizelor de tranzit prin Europa. Cu toate astea, prin primăvara lui 95, paşapoartele noastre nou-nouţe conţineau deja acele mult râvnite timbre de unii, care noua ne permiteau intrarea şi şederea în Statele Unite pe o perioadă de şase luni. Aceasta a fost prima noastră victorie în bătălia cu aspectele care nu depindeau de noi, aşa cum am spus un pic mai sus. De fapt am avut şi destulă şansă, deoarece la ambasada S U A, am reuşit să convingem şi să obţinem în câteva ore, ceea ce nu au reuşit alţii în ani de zile. Consulul de atunci, doamna Deborah Terry, a fost mai impresionată de inedita noastră aventură, decât de argumentele altora, pentru a ajunge

la tărâmul făgăduinţei. Mult mai simplu ne-a rezultat apoi ca având acele vize în paşapoarte, să mergem la consulatul german daca nu greşesc: acolo doar arătând autorizaţia pentru a pătrunde în teritoriul SUA, totul ni s-a transformat într-o simplă formalitate etc, etc…

Ne-am aşternut la drum exact în miezul verii aceluiaşi an, iar călătoria noastră a început în maşina unui amic al meu din Galaţi, amic care pe atunci deja devenise cetăţean german şi care tocmai se întorcea acolo din vacanţa irosită în România. După cum în timpul orelor petrecute împreună chiar el ne-a mărturisit, acel Opel aproape preistoric şi care ne-a dus totuşi fără incidente în locul stabilit, fusese obţinut de către amicul nostru doar în schimbul unui bax cu cutii de bere. La Pârâul Rece, pe şoseaua care taie de la Predeal mai către vest de Braşov, am intrat toţi trei într-un local pentru masa de seară. Nu puţină mi-a fost mirarea când într-una din ştirile de la Pro TV am apărut chiar noi, cei doi nevăzători care ne propuneam să facem înconjurul lumii. Toţi cei din interior s-au oprit să vadă şi să asculte deoarece ne recunoscuseră, şi tocmai li se părea fantastică, grandioasa îndrăzneală a noastră, însă în punctul acesta trebuie să arăt că deşi îmi auzeam vocea în acea scurtă intervenţie televizată, eu aproape că nu înţelegeam ce spun şi parcă nici nu mă recunoşteam! Ştiu doar că aveam ceva de reproşat guvernului, iar drept urmare, premierul de atunci, domnul Văcăroiu, chiar s-a arătat interesat de proiectul nostru. Era totuşi cam târziu, deoarece ne aşternusem la drum.

La cam 24 de ore de la plecare, după o vizită sumară făcută în Praga, am ajuns fără mari incidente, undeva prin apropiere de Wiltsburg dacă nu mă înşel… Deşi în anii care au urmat, eu am străbătut de zeci sau poate chiar de o sută de ori continentul Europa de la est la vest şi invers, în mijloace de transport de tot felul. Acele câteva ceasuri de drum până la nemţi, mi s-au părut nesfârşite şi foarte obositoare: În acele pauze pe care le-am făcut de-a lungul autostrăzilor, mergeam împleticindu-ne până la dughenele ori până la toaletele aflate în interiorul benzinăriilor, care atunci ni se păreau adevărate orăşele auto, în comparaţie cu ceea ce experimentasem în ţară în sensul acesta…

Nu ştiu cum sa vă spun, însă multe iluzii ne mai făcusem noi în legătură cu acea îndrăzneaţă călătorie, iar când prin jurul orelor 13 am intrat însoţiţi de amicul nostru pe trei sferturi neamţ în primăria acelui orăşel de provincie, la doleanţele şi timidele noastre cerinţe pe care

Marius le traducea în germana, o funcţionară blondă şi rece, ne-a răspuns rece că un duş rece, că primul duş rece între altele care aveau să urmeze, că unicul lucru cu care ne putea ajuta, era o ştampilă a primăriei pusă pe o coală albă de hârtie, ştampila care să stea cumva mărturie a trecerii noastre pe acolo.

În după-amiaza aceleiaşi zile, prietenul nostru ne-a urcat într-un tren către Frankfurt şi dus… a rămas! Acolo am ajuns relativ repede, şi numaidecât noi am avut ocazia să înţelegem că într-un fel abia atunci ne începea drumul, pentru că trei chestişoare ne-au lovit dintr-odată, din plin: gara mare, vedere puţina şi limba ioc, şi ia de descurcă-te cum poţi! Cumva am făcut noi şi chiar în seara aceea am reuşit să găsim o rută şi am reuşit să găsim o cale…

Nu mai ştiu când am ajuns la Paris deoarece tot felul de multe alte senzaţii ne invadau contradictoriu şi continuu simţurile. În tot drumul acela al nostru, era ceva care cel puţin pe mine mă ducea în culmea exasperării: în fiecare oraş mare trebuia neapărat să căutăm primăria pentru a ne adăuga la caietul nostru de călătorie ori o ştampilă, ori semnătura vreunui edil mai binevoitor. Da, toate frumoase însă poftim de căutaţi voi în marele, în adevăratul Paris primăria. Îmi aduc aminte că în dimineaţa aceea cu cer mai mult noros, cu străzi infernal de aglomerate şi cu autobuzul numărul 10, noi ne-am îndeplinit totuşi această misiune, iar când ne-am eliberat, tare fericiţi am mai fost! Cum necum, la ieşirea din primăria Parisului am constatat că Sena cea încărcată de istorie, era foarte aproape: vaporaşe turistice străbăteau în sus şi în jos acele ape îmbâcsite de gri, iar râul acela era aşa de decolorat ori pentru că un cer care nu era senin se oglindea fără interes în el, ori pentru că însăşi sufletele noastre, stările noastre de spirit erau aşa şi ele de decolorate în momentele acelea. Cam fără chef, am căutat o bancă mai retrasă, pentru a scoate câte ceva de mâncare. Dar scotoceam şi tot nu găseam briceagul, pentru a desface conservele. Ca din senin, din tufarii aflaţi în spatele nostru, a ieşit un garson al Parisului, ori poate că doar al senei, târând după el pătura în care se adăpostise peste noapte. Ne-a oferit cuţitul său bun la toate, a aşteptat până ne-am făcut treaba, apoi ne-a cerut câte ceva de mâncare. Şi nu a plecat până ce nu i-am dat, din toate câte aveam la noi. Apoi a plecat gârâind la fiecare pas. Aşadar asta era?… Da, şi asta era acel miraj numit Occident şi care în imaginaţia noastră nu ar fi avut cum să fie decât perfect!…

Trenurile care se deplasează către sudul Franţei, către frontiera cu Spania, pleacă din gara Paris Austerlits, cea care se află vis-a-vis de Grădina Botanică. Acolo am dat peste o droaie de ţigani din România, care ascultau muzică la casetofoane şi creau încă de pe atunci, destulă repulsie între francezi. Nu atât pentru că luau în stăpânire locurile publice, deoarece mai erau şi alţii de felul acesta, ci mai cu seamă că erau violenţi! dacă îmi aduc bine aminte, până la Bordo, am luat un TGV, iar astfel am gustat şi noi pentru prima oară un pic din senzaţia aceea a deplasării pe calea ferată de mare viteză. Apoi a urmat Baione, Endaia şi în sfârşit Irun, unde am coborât. Irun este un mic orăşel aşezat chiar pe graniţa dintre ţara lui Gavrosh şi cea a lui Don Quijote. Acolo am avut de ales între două trenuri: cel care pleca imediat către San Sebastian şi Bilbao şi altul spre Madrid peste câteva ceasuri. Eram încă nehotărâţi asupra direcţiei pe care să o urmăm. în timp ce eu preferam capitala, lui George îi plăcea cum sună Bilbao, mai ales că oraşul avea şi port la ocean. Ploua mărunt şi chiar era friguleţ în dimineaţa aceea, iar astfel ne-am decis să continuăm călătoria numaidecât. Aşadar iată-ne coborând cam pe la orele 9 ale dimineţii în gara Bilbao Abando din oraşul cu acelaşi nume: am să insist poate că ceva mai mult asupra impresiilor pe care ni le-a produs aceasta aşezare, pentru că la un timp după acel prim contact cu locurile şi cu oamenii din ţara Bascilor, acea regiune s-a transformat dintr-o data în locul unde cel puţin eu aveam să-mi petrec cam vreo 15 ani din viaţă.

Ploua mărunt şi la Bilbao: atunci noi am crezut că lucrul acesta era doar o simplă întâmplare, care nu voia deloc să ţină cu starea noastră de spirit, însă mai apoi am ştiut că de fapt în această zonă din nordul Spaniei, ploua aşa mai tot timpul. Ne-am putut înţelege cât de cât cu oamenii de pe stradă, iar asta s-a întâmplat mulţumită faptului că eu ştiam puţină spaniolă, de la cursurile pe care Institutul Cervantes din Bucureşti, le difuza periodic în colaborare cu Radio România. Mărturisesc că tare plăcut îmi mai zumzăia prin timpane muzica acestei limbi şi că extraordinar de bine mă mai simţeam atunci când puteam să întreb şi când înţelegeam destul de bine ceea ce mi se răspundea. Tot în capitala Pays Vasco, noi ca nevăzători am luat şi primul contact cu organizaţia de profil din partea locului: de fapt cred că asta ne-a fost şi şansa deoarece ajunşi în punctul acela, banii noştri se împuţinau, iar pentru traversarea atlanticului de nord cu vaporul aşa cum voiam şi cum credeam noi că o să se întâmple, aveam

neapărată nevoie de sprijin, de noi resurse. Nu ştiu ce le-a plăcut în povestea aceea câtorva persoane importante, însă cert este că după doar câteva ceasuri eram cazaţi într-un loc minunat ce se afla sub directa îngrijire a religioaselor de pe lângă catedrala din acest oraş: timp de cam doua săptămâni am fost pur şi simplu obligaţi să ne supunem de altfel fără motiv de împotrivire, unui program prin care nu puteam să ne trezim mai târziu de ora 7, prin care nu aveam voie să lipsim de la niciuna din cele trei mese zilnice şi iarăşi prin intermediul căruia ne era interzis să întârziem acolo serile peste ora 22, ora la care acel stabiliment îşi închidea porţile dinspre afară. Tot în această etapă a călătoriei noastre, noi am început să înţelegem câte ceva şi în direcţia unui lucru care a fost de natură dacă nu să ne sperie, cel puţin să ne pună straşnic pe gânduri: ne aruncasem cam cu prea mult optimism în braţele ori mai bine zis în ghearele unui capitalism pe care noi îl credeam, îl voiam „cu faţă umană", dar care în realitate, ignorând naivitatea noastră, prinsese a ne cam da cu capul de pereţii săi cei zgrunţuroşi şi neclintiţi. Totuşi, nu ştiu cum, însă un pic tot ne-am adaptat noi acestui neiertător concept de viaţă: am primit cu demnitate ceea ce ni s-a oferit din prisosul său, dar mai cu seamă am învăţat să nu insistăm cu smiorcăielile şi cu cerinţele noastre mai ales când acestea deveneau brusc stânjenitoare pentru noul sistem şi pentru noua orânduire economică a lumii în care tocmai penetrasem, concepte care împreună şi care cu voia noastră prindeau să ne transforme în proaspeţii şi profanii lor fii adoptivi. Miraţi oarecum de îndrăzneala cu care ne aruncasem în vâltoarea unei astfel de întreprinderi, dar şi cumva antrenaţi de exotismul ideii noastre, cei câţiva amici s-au îngrijit în zilele acelea ca pe de o parte să ne simţim cât mai bine ca musafiri ai lor, ai ţării lor, ai pământului lor cel basc, iar pe de alta, călătoria noastră să continue către Statele Unite cu un important sprijin material din partea lor. Tot ei însă ne-au spulberat idea continuării călătoriei în vapor, pentru că ceea ce noi credeam că o să rezulte mai ieftin, era mult mai scump în realitate: aşa deci, iată-ne după aproximativ doua săptămâni de la intrarea în teritoriul spaniol, iată-ne spun, în posesia unei perechi de bilete de avion pe ruta Madrid Barajas – John Fitzgerald Kennedy la New York. De la Bilbao am ajuns la Madrid făcând autostopul, iar în momentul în care am fost înghiţiţi de acel uriaş Boeing transoceanic în care am urcat cu liftul până la nivelul unde se aflau locurile noastre, senzaţia pe care am încercat-o a

fost de uluire, de covârşire. În afară de aceasta, îmi mai aduc clar aminte cum în acele destule ore de zbor, aproape că prindeam soarele din urmă fugărindu-l peste Atlantic către alte meridiane, şi că astfel ziua aceea a fost cea mai lungă zi-lumină din viaţa noastră. într-una din insulele canadiene, în apropiere de Terra Nova, locul unde s-a scufundat Titanicul în urma cu o sută de ani, am făcut o escală de două ore. Am petrecut timpul foindu-ne de colo-colo, apoi de la clădirile aeroportului şi până la avionul aflat nu prea departe, trebuia să mergem pe jos. Atunci am avut parte şi de un mic incident, care putea avea însă urmări dintre cele mai neplăcute. Când am urcat din nou în uriaşul din duraluminiu, am observat la un moment dat, că vecinii noştri de fotolii, parcă nu mai erau aceiaşi. Atunci, repede ne-am dat seama că de fapt ne urcasem la bordul unui frate geamăn al avionului nostru. Eram într-o zonă liberă de control, aşa că dacă nu ne-am ţinut de cârdul nostru, puteam ajunge foarte simplu înapoi în Europa, în Africa, ori am fi rămas prin insulele acelea cine ştie câtă vreme, fără bani şi fără bagaje.

Pe aeroportul JFK am aterizat cam pe la 18 oră locala: în Europa deja trecuse miezul nopţii dar pentru noi ziua aceea care se născuse pe Bătrânul Continent cu mai bine de 24 de ore în urmă şi care urma să moară acolo în Lumea Nouă abia după vreo alte 6 ceasuri, îşi ţinea încă soarele destul de sus…

Drumul de la New York la Manhattan l-am făcut în taxi şi l-am plătit cu puţin timp şi cu ceva bani: 15 minute şi 96 de dolari precis. De ce la Manhattan? Foarte simplu: pentru că unul din firavele noastre contacte din America a fost o persoană din Piteşti dacă nu mă înşel, persoana care lucra la renumitul restaurant românesc al lui Nelu Xxx. O mâncare frumoasă şi servită impecabil pe gigantice farfurii din porţelan, iar de băut Coca-Cola sorbită privilegiat din sticle de sticlă deoarece alcool noi nu am dorit în momentele acelea. A, da, am avut parte şi de ceva sută la sută natural la cina aceea ştiinţifico-fantastică: lumina lumânărilor care lingea feeric şi pâlpâitor şi straniu cartofii prăjiţi a la Burger King şi salatele din roşii care au avut gust de roşii doar pentru că aveau culoare de roşii.

Noaptea aceea am dormit somn adânc chiar acolo în pivniţă printre sacii cu legume, printre frigiderele uriaşe şi mângâiaţi de lumina zumzăitoare a tuburilor fluorescente, pentru că în odăiţele de sus, cele rezervate personalului de serviciu, fetele dormeau şi ele cu

somnul măsurat în ore scurte şi în centimetri pătraţi mai degrabă milimetrici…

Multe, foarte multe ar fi de spus despre experienţa noastră cea Americană, dar cum am arătat chiar în primele rânduri, ceea ce atunci mi se părea de-a dreptul extraordinar, de-a dreptul inimaginabil, astăzi, după atâţia ani şi după atâtea alte experienţe, momentele acelea abia dacă mi se mai aşează într-o ordine şi aşa relativă prin simţuri şi prin gânduri, iar acum şi pe taste…

În ziua următoare am negociat româneşte cu ceva funcţionari ai ambasadei noastre de acolo, iar spre bucuria de moment, am obţinut câteva nopţi de armistiţiu, nopţi în care am putut dormi într-o cameră ca de hotel, undeva la etajul al 11-lea al clădirii consulare. Ce, aţi şi făcut ceva sinapse între atari cuvinte din fraza de mai sus şi acel tragic şi mai recent 11 septembrie? Adevărul e că nu ştiu de ce am folosit aici cuvântul ~~z~~armistiţiu, însă la etajul al 11-lea în acel edificiu din Manhattan chiar că am locuit o scurtă perioadă… în zilele care au urmat, două lucruri esenţiale am avut în vedere: pe de o parte am încercat să ne satisfacem în grad maxim setea de cunoaştere şi chiar de interacţiune cu noile locuri şi măcar cu acele persoane vorbitoare de limbă spaniolă, persoane care prin partea locului nu erau puţine, iar pe de alta să realizam organizarea cât mai temeinică a continuării călătoriei noastre, în primul rând din perspectiva economicului, din punct de vedere administrativ. Cel puţin în partea aceea de america străzile nu sunt nume ci mai mult numere, dar pentru engleza noastră extrem de minimă lucrul acesta a fost cât se poate de bine-venit, pentru că ne-a simplificat, ne-a redus la modul chiar matematic orientarea prin acele pătrate perfecte, delimitate de bulevarde paralele şi perpendiculare. O stranie senzaţie mă străbate chiar şi acum când scriu, deoarece între altele, în preumblările noastre hămesite, noi, oameni de carne şi oase, am atins, am palpat ca într-o sumbră şi nedesluşită premoniţie parcă, acele fantastice turnuri de oţel şi sticlă care astăzi nu mai sunt.

Dimineţile, la consulat făceam eforturi considerabile în a stabili strategice legături cu personalităţi din diaspora românească precum Părintele Pupăzan, ori patroana unui magazin de ţoale din marea insulă a New York-ului între alţii. Aşa cum am mai arătat, pentru continuarea îndrăzneţului nostru periplu, era nevoie în primul rând de bani, iar pentru atingerea acestui meschin obiectiv, noi am obţinut

după diplomatice discuţii, diplomatice, nu e aşa? am obţinut zic pe de o parte promisiunea bisericii româneşti, iar pe de alta cea a administraţiei amintitului magazin, ca în zilele care urmau, vom fi primit respective sume de biştari verzişori, pentru ca proiectul nostru să nu moară…

Între timp, din păcate a trebuit să mai rărim vizitele noastre la restaurantul românesc deoarece în sensul acesta ne cam întrecusem cu gluma: prea începuseră să ni se pară cât se poate de fireşti, de cuvenite, cinele noastre de acolo, însă până la urmă patronul însuşi ne-a dat clar de înţeles că nici chiar el nu îşi făcuse o regulă atât de bătută în cuie din aşi lua masa la restaurant în fiecare seară. Am înţeles, ba chiar i-am dat şi dreptate, iar în locul copioaselor feluri de mâncare şi al chelneriţelor compatrioate care ne serveau cu un soi de patriotică nostalgie dacă nu greşesc, în locul lor deci, noi am pus ceva cornuri cu smântână şi îndelungi plimbări din ce în ce mai nocturne, pe bulevardele Manhattan-ului, iar astfel am avut prilejul să cunoaştem ceva mai îndeaproape şi alte aspecte ale vieţii din cel mai colosal oraş al lumii: pe George l-au uluit în primul rând opulenţa acelui loc, limuzinele de pe străzi şi mirosul a parfum de pe trotuare, pe mine, mai mult mormanele de gunoaie şi ele parcă tot de rasă, mormane ce se înălţau în mod impresionant către seară, în punctele de colectare din lungul arterelor.

Weekend-ul acela a fost ultimul în care am putut să ne trezim dimineţile în paturi normale, la consulat. În lunea care a urmat, am luat la cunoştinţă că aşa cum se încheiase capitolul cu cinele de la restaurantul lui Nelu, eram acum nevoiţi să înţelegem că exact în după amiaza aceia urma să revină din ţară, adevăratul chiriaş al încăperii pe care o ocupasem cumva pe sub mână. Bine înţeles că nu ne-am îngrijorat prea tare, deoarece fundamental pentru noi era să avem răbdare până când am fi obţinut banii de drum. Ce mai conta în condiţiile acestea unde aveam să dormim încă vreo câteva nopţi? Pe prima din serile acelea mai riscante petrecute în America, am încercat să o consumăm tot în pivniţa aceea a luxosului restaurant, însă ca maxima clemenţă pe care am putut-o obţine din partea fetelor şi nu a patronului, a fost faptul că măcar bagajele noastre puteau rămâne acolo pentru a nu umbla noi tot timpul şi prin tot locul cu ele în spinare. Bun şi aşa deoarece oricum nu ne atrăgea prea mult perspectiva locului acela din beciul cu miros reavăn de la sacii de

cartofi şi cu huruitul tembelizant al namilelor acelea de frigidere. Era încă vară şi în consecinţă nopţile nu erau chiar friguroase, aşa că după o cină sumară şi rece, având la noi câte un sac de dormit între alte puţine lucruri, am încercat să ne găsim loc într-unul din parcurile marii metropole Americane. Pe o alee mai retrasă, lângă un zid, zăcea parcă uitată o imensă cutie din carton, iar ceva mai la o parte, un cărucior de copil, stătea şi el abandonat singuratec sub cerul cu stele: ce minunat adăpost descoperisem dintr-o dată, iar căruciorul acela era tocmai ce ne lipsea pentru lucruri!

— Ai văzut că până la urmă, tot am găsit noi ceva! Spuse satisfăcut George, trăgându-mă mai aproape de noua noastră reşedinţă. Dar când am vrut să aşezăm cumva altfel cutia aceea în care am fi putut încăpea fără probleme amândoi, am constatat cu surprindere că nici nu o puteam clinti din loc! Aceasta nu a făcut altceva, decât să ne stârnească şi mai mult curiozitatea. Ne-am uitat imediat în jur, pentru a nu ne vedea careva, apoi cu multă băgare de seama, şi fără să facem zgomot, am început s-o cercetăm mai cu de-amănuntul. Habar n-aveam că mai putea fi şi altcineva pe acolo. În momentul În care am dat capacul la o parte şi bâjbâiam prin înăuntru, Un negru cât toate zilele, da, cât toate zilele chiar dacă era noapte, s-a ridicat iritat din cutie şi s-a repezit direct la beregata prietenului meu, care fără să-şi de-a seama, îl tot trăgea de pătura cu care era învelit. Dar nici George nu era chiar de lepădat. Apoi, aş fi sărit şi eu imediat, şi cred că ne-am fi bătut acolo ca chiorii, dacă namila nu ar fi priceput la timp, că nu venisem cu gânduri rele, că suntem doar nişte amărâţi fără adăpost şi că în realitate, eram la fel de speriaţi ca şi el. Atunci nu numai că s-a liniştit, dar într-un fel, am şi fraternizat, bătându-ne uşor cu palma pe umeri. Ne-a mai mormăit ceva într-o engleză pe care eu oricum n-aş fi înţeles-o nici măcar de la oamenii complet treji, apoi a dat să se culce la loc. Am vrut atunci să luăm cu noi cel puţin rondoul acela drept portbagaj, însă în clipa aceea negrul s-a deşirat cât era de lung afară din culcuşul său şi a pus cu fermitate mâna sa sigură şi mare pe bara metalică: era deja cazul să înţelegem că şi acel obiect îi aparţinea tot lui, iar că să ne convingă definitiv, el a scos la iveală de sub cortina gingaşă a acelui fost adăpost de copil, o pereche de pantofi teribili, pantofii săi desigur, a căror mărime putea fi oricare alta de la 47 în sus. Ce era să facem? Am plecat, iar nici pe iarba lângă nişte boscheţi, nu am dormit prea rău în sacii noştri de camping. Până la

urmă la ce bun atâta gâlceavă, când acolo era loc pentru toată lumea!

Următoarele două nopţi ne-am cazat cu de la noi putere şi cumva tot în aer liber, într-una din staţiile de metrou de pe Podul Brooklin. Nu a fost totuşi prea uşor să descoperim o bancă dacă nu confortabilă măcar cât de cât adecvată, deoarece mai toate de pe acolo aveau din loc în loc despărţitoare, ce ne-ar fi înghiontit cu siguranţă prin coaste. Însă până la urmă, la capătul peronului, am găsit o bancă lungă şi netedă, cu adevărat netedă pe care am putut dormi cap la cap şi aproape fără pauze, suspendaţi aşa ca în transă pe acea colosală platbandă de oţel ce atârnă dezinvolt mult deasupra mării, pe acea neverosimila şi fulminantă margine de la mijlocul lumii, în clătinarea lină şi controlată, supla, elastica, a acelui mastodontic hamac din beton armat, legănare binecuvântată şi dătătoare de somn, provocată de fiecare tren nocturn ce spânzura halucinant şi la răstimpuri egale peste apele golfului New York.

În dimineaţa de joi a săptămânii aceleia, am revenit la consulat pentru noi stabiliri de contacte şi pentru a lua pulsul acţiunilor deja aflate în derulare. Totuşi, nici pe nimeni care să pară interesat de povestea noastră nu am mai găsit, şi nici Părintele Pupăzan nu s-a prezentat la întâlnirea dinainte stabilită. Nu prea mirosea a bine chestia aceea aşa că eu, care eram mai suspicios între noi, observând că întorsătura pe care o ia lucrurile, începea să fie aiurea, am avut o idee care să ne împace pe amândoi: „hai George, zic, hai să-l sunăm şi pe popă, hai s-o sunăm şi pe tipa de la magazin pentru ca astfel să ştim cam la ce ajutor ne putem aştepta din partea lor, iar în modul acesta să ne hrănim ceva mai mult decât iluzoriu moralul nostru şi aşa destul de zdrenţuit”. Am ieşit în stradă şi am căutat o cabină telefonică. Pupăzan a răspuns numaidecât şi s-a scuzat în mod cam fâstâcit că nu putuse veni la întâlnirea promisă, iar când eu personal l-am întrebat cât se poate de direct care ar fi suma de bani ce s-ar putea strânge pentru noi după slujba din duminica următoare, el a răspuns că măcar vreo 40 de dolari tot or să se adune şi pentru cauza noastră de la enoriaşii săi cei capitalişti în devenire: am atârnat pentru o clipă receptorul acela greu care devenise subit şi mai greu, dar după doar câteva momente am sunato şi pe Tanti ţoale Sport care după ce a răspuns ceva mai întârziat, ne-a uimit cu o sumă chiar şi mai mare: 30 de dolari… Fără să mai ascult prea mult argumentele lui George, argumente care erau deja atât de firave încât nici el nu mai credea în ele, am încercat să-i impun

eu lui de data aceea punctul meu de vedere, iar în plus şi hotărârea care în mintea mea, era deja definitivă şi care venea mai mult dintr-un bazic instinct de conservare, decât din mai ştiu eu ce alte socoteli ridicole: urma să mă întorc în Europa cu sau fără el, însă nu din dorinţa de al contrazice cu orice preţ ci din cauza faptului că eu înţelesesem în felul meu că deşi mai aveam ceva bani iar persoana din Santiago de Chile chiar ne aştepta pentru a ne sprijini în continuare, urmarea în condiţiile acelea financiar precare a unei astfel de călătorii, ar fi putut lesne să se transforme pentru noi într-o periculoasă, într-o letală capcană de factori neprevăzuţi, ba chiar şi adverşi, toţi laolaltă.

Deşi către după-amiază eram atât de supăraţi unul pe celălalt, încât eu am plecat singur la consulatul de pe 36 avenue, George m-a ajuns totuşi la intrarea în clădire, iar aşa am fost din nou împreună ca şi până cu doar două ceasuri în urmă. într-unul din birouri ne-a primit cam plictisit unul din consuli. Da, exact aşa: un amărât de consul îşi permitea să ne primească astfel pe noi care eram ambasadori ai unei cauze atât de nobile! Ei, ce să-i faci? Poate că se întâmpla aşa datorită faptului că acea cauza a noastră, pe cât era de nobilă, pe atât era şi de pierdută!… Am negociat repede şi am obţinut două bilete ieftine de avion chiar la cursa care pleca spre Bucureşti în seara aceea pe la orele 22: 30.

Poate că dacă am fi îndrăznit să continuăm către omul nostru de legătură din Chile, mai apoi totul ar fi decurs normal în drumul spre Australia şi spre continentul asiatic, de unde am fi ajuns acasă venind prin estul Europei, însă totuşi călătoria aceea a noastră s-a curmat atunci în punctul acela. Unii ar putea spune că ne-a determinat să renunţăm teama, alţii ar spune că prudenţa, iar eu cred că toţi ar avea dreptate deoarece a fost şi aşa şi aşa…

Ca o culme a sentimentului aceluia de mâhnire care ne năpădise simţirile în mod parcă iremediabil, când am aterizat pe Otopeni ne-am dat seama, că până şi zgârcitul, până şi parşivul şi perversul de timp, ne luase înapoi ceea ce la urma urmei era al său, pentru că din ziua aceea scurta de vineri, nouă ne-au lipsit dintr-o data cele şase ceasuri, pe care ce-i drept, tot el ni le făcuse cadou cu atâta dezinvoltură la coborârea din avion pe aeroportul de lângă New York.

ÎNTÂMPLARE SAU PROVIDENŢĂ

Chiar dacă vieţile oamenilor sunt atât de diferite între ele, este puţin probabil ca fiecăruia dintre noi să nu i se fi întâmplat, la un moment dat, un lucru care să iasă din limitele normalului, să-i marcheze într-un fel sau altul existenţa ori, cel puţin, să-l împingă să mediteze mai profund dacă nu cumva, în momentele de grea cumpănă, cineva intervine în ajutorul fiecăruia, pentru a-l smulge dintr-o situaţie aparent fără ieşire.

La fel ca alte persoane, am trecut şi eu prin astfel de situaţii; până aici nimic deosebit. Însă, dacă ar fi să mă opresc asupra unui moment anume în care am simţit cu adevărat că o forţă supranaturală a venit în ajutorul meu, aş face-o fără riscul de a greşi câtuşi de puţin.

De aceea, nu mă voi apleca asupra diferitelor situaţii în care eram pe punctul de a-mi pierde viaţa, şi nici la anumite realizări aparent imposibile. Mă voi referi la o întâmplare din viaţa mea în care prea multe iţe s-au legat cap la cap, pentru a se putea spune că este doar rodul hazardului.

Povestea începe în toamna anului 1996, când, la un meci de fotbal, pe neaşteptate, am primit o minge în plină figură, cu toate că mă aflam undeva la marginea terenului. Nu era prima oară când se întâmpla lucrul acesta. Anterior mai primisem astfel de lovituri, care mi-au traumatizat singurul ochi cu care mă mai descurcam, dar nu se întâmplase nimic rău până la urmă, aşa că şi de această dată speram la fel, mai ales că nu am acuzat şocul ca altădată.

Pentru mulţi dintre dumneavoastră voi face o precizare de care trebuie ţinut cont. Cu ochiul acesta mai vedeam cam 20 la sută. Devenise foarte sensibil, din pricina glaucomului, şi orice simptom mă afecta din cale-afară. Doar la gândul că aş putea rămâne pe întuneric, aşa, pe neaşteptate, mă apuca groaza. Doamne, cât adevăr este în zicala care consideră lumina ochilor drept lucrul cel mai de preţ…

La câteva zile după această întâmplare, am început să mă îngrijorez, deoarece începusem să văd lucrurile din ce în ce mai neclare, apoi la întuneric să nu mai disting chiar nimic – şi toate acestea fără să simt nici cea mai mică durere.

A trebuit să merg la spitalul militar din Bucureşti, unde m-au diagnosticat cu luxaţie de cristalin. Cristalinul trebuia scos neapărat şi ochiul nu suporta înlocuirea lui cu altul artificial.

Mi-a fost tare frică de operaţie, însă, după ce aceasta s-a terminat cu bine, i-am mulţumit lui Dumnezeu că n-am orbit de tot. Mi-a mai rămas o brumă de vedere care mă ajuta să merg singur pe stradă.

Trauma sufletească a fost mare, dar, încet-încet, am început să mă deprind şi cu această nouă situaţie, chiar dacă nu mai aveam acces la multe activităţi care, deşi obişnuite, mi-au făcut atâta plăcere până atunci. Faptul că mă puteam deplasa iarăşi singur, la început mai greu, iar apoi din ce în ce mai bine, era un lucru extrem de important.

În anul acela nu-mi luasem concediu de odihnă, iar în luna decembrie aveam de gând să plec în Spania, pentru a lucra ceva temporar.

În acea situaţie nu ştiam dacă să mai merg ori să renunţ, aceasta până în momentul în care doi cunoscuţi au insistat, spunându-mi că, dacă le voi facilita obţinerea vizelor Schengen, am putea pleca împreună, asigurându-mi totodată şi costul biletului de drum. Au fost foarte încântaţi când au văzut că am rezolvat problema, mai ales că au scutit împreună peste 2400 de dolari, preţul pe care altfel erau nevoiţi să-l plătească la negru.

Aşadar, am plecat împreună cu ei şi, după ce am schimbat câteva autobuze prin diferite ţări (atunci aşa era), am ajuns, după mai bine de 80 de ore, în Las Arenas, lângă Oceanul Atlantic. Am dormit claie peste grămadă la o familie de români cumsecade, apoi nu a durat prea mult timp până ne-am găsit un rost. Pe-atunci erau puţini străini şi nu era prea greu să-ţi găseşti de lucru la muncile de jos, chiar ilegal fiind. Cu permisul de rezidenţă era ceva mai complicat, însă, dacă te străduiai, după circa un an se putea rezolva şi lucrul acela. Eu rămăsesem la ziare şi chiar dacă nu aveam nici locul, nici experienţa altora, în câteva săptămâni tot am pus deoparte vreo 64 de mii de pesetas, adică 400 de dolari, aceasta şi pentru faptul că se putea beneficia în mod gratuit de una sau două mese civilizate în fiecare zi. Dar cum asta îmi lua prea mult timp, am renunţat imediat la idee.

Acest mod de existenţă nu a fost prea uşor, mai ales că trebuia să mă deplasez singur prin multe locuri necunoscute, însă până la urmă a meritat efortul. Venise vremea să mă întorc în ţară şi chiar vorbisem pentru rezervare, dar în ziua următoare s-a întâmplat un lucru care, deşi aparent fără importanţă, avea să dea totul peste cap.

Doctorul Cârstocea îmi dăduse un tratament pe care nu aveam

voie să-l întrerup sub nicio formă, iar seara, când am vrut să-mi pun picături în ochi, am constatat cu surprindere că flacoanele erau complet goale. Bănuiala s-a îndreptat asupra copiilor gazdei, iar când mama acestora a intrat mai tare în ei, au recunoscut că se jucaseră de-a doctorii şi au băgat toţi maimuţoii în tratament.

Cum la ora aceea farmaciile erau închise, cel mai practic ar fi fost să merg la urgenţă, unde speram să obţin ceva similar. Iar cum voia să îndrepte greşeala copiilor, tatăl acestora m-a însoţit personal până la spitalul din Cruzes.

Deşi peste România acelui sfârşit de decembrie se aşternuse o iarnă grea, mi-aduc aminte că pe litoralul oceanului Atlantic temperatura urcase la 21 de grade.

În autobuzul care ne ducea spre spital, mulţi călători erau atenţi la transmisia unui meci de fotbal, în care comentatorii vorbeau la superlativ de Gică Craioveanu. Lucrurile acestea aveau darul să-mi mai ridice moralul.

Ajunşi la spital, pentru a fi primit la urgenţă a trebuit să exagerez că am dureri. Când am intrat la oftalmolog, acesta m-a pus la tot felul de aparate, fără a da importanţă flaconului pe care-l tot învârteam în mână.

I-a luat ceva timp până să se lămurească, deoarece corneea îmi devenise aproape opacă, iar în final diagnosticul a căzut ca un ciocan peste moalele capului: „Ai desprindere de retină în stare avansată şi trebuie să te operezi cât se poate de repede".

Am apucat să mai bâigui că programasem să plec în România cu autobuzul, dar doctoriţa a spus că este exclus aşa ceva, din cauza faptului că trebuie să mă operez de urgenţă şi până atunci să stau în pat, doar cu faţa în sus.

Cu greu mi-am putut stăpâni lacrimile, iar când am ieşit afară nu m-am mai putut abţine şi am plâns în hohote, aşa cum nu o mai făcusem vreodată. Chiar dacă la un moment dat părusem că mă mai liniştesc, am izbucnit din nou, cu o deznădejde parcă şi mai adâncă. Chiar dacă acceptam cruda realitate, rămâneau totuşi atâtea semne de întrebare, imposibil de soluţionat:

Unde să mă duc? Cine să mă opereze? Cu ce bani? Şi cu ce şanse? Ce se va întâmpla cu serviciul din ţară? Cine se va îngriji de mine în această situaţie?

Vă imaginaţi, de bună seamă, că eram un monument al

deznădejdii, viaţa îmi devenise pe neaşteptate un chin.

Totuşi, în zilele următoare aveam să-mi dau seama de alte adevăruri. Anume că Dumnezeu nu-ţi dă niciodată mai mult decât poţi îndura şi că, până la urmă, vorba proverbului „tot răul spre bine".

Aşa stând lucrurile, nu am avut încotro şi, în loc să mă-ntorc în România, m-am dus la spital. Acolo medicii m-au şi programat în câteva zile pentru operaţie, însă pica totul în cazul în care nu reuşeam să lămuresc, cu sectorul administrativ, delicata problemă a părţii financiare, adică cine şi când va onora suma de peste 12 mii de dolari, cifră la care se ridicau costurile intervenţiei chirurgicale, fără a mai pune la socoteală zilele suplimentare de spitalizare, care ar fi mărit considerabil factura.

Eu aveam cu totul vreo 500 de dolari şi nu întrevedeam nici cea mai vagă speranţă de a face rost de o asemenea sumă, mai ales că nici Crucea Roşie şi nici alte organizaţii nu m-au putut ajuta. Pe deasupra, pierdusem şi biletul de întoarcere în ţară.

Mă tot gândeam ce să fac, timpul trecea, iar eu tot nu găseam vreo soluţie. Prea se adunaseră toate relele pe capul meu, aşa, dintr-o dată. Aş fi vrut să fac ceva, orice, numai să pot ieşi cumva la lumină.

Când mai rămăseseră câteva zile până la data la care era programată operaţia, mi-a venit o idee neaşteptată, care avu darul să mă însufleţească imediat. Am început să caut cu nerăbdare prin haine, apoi prin bagaje până când, în sfârşit, am găsit, pe fundul rucsacului, lucrul de care aveam nevoie. Ah! Ce bine făcusem că nu-l aruncasem, cum procedez cu toate hârtiile care mă invadează.

Deşi mototolită şi cam decolorată de la zerul din brânza care se scursese de-a lungul drumului, era acolo şi aştepta, la fel ca mine, vremuri mai bune. Era asigurarea de călătorie, pe care fusesem obligaţi să o cumpărăm odată cu biletele de autocar. Lucrul cel mai important în acel moment îl reprezenta faptul că asigurarea mai era încă valabilă.

După ce prietenul meu mi-a citit-o în întregime, m-am dus cu ea glonţ la administraţia spitalului, fluturând-o triumfător. Am încercat să afişez mai multă siguranţă decât eram în stare, pentru a nu crea suspiciuni, şi cred că am reuşit. După ce broşura a fost desfăcută cam în silă, măcar că noi am curăţat-o, am îndreptat-o şi chiar am parfumat-o, persoana cu care am luat contactul a dispărut într-un birou, spunându-ne să aşteptăm să dea nişte telefoane. Voia să se

lămurească asupra valabilităţii asigurării şi, eventual, a procedurii administrative pe care ar putea să o urmeze, dacă bineînţeles ar fi fost cazul.

În timpul acesta e de la sine înţeles, că aşteptam cu sufletul la gură răspunsul. Era ceva de totul sau nimic. Dacă cineva m-ar fi pus în momentul acela să aleg între bal şi spital, de bună seamă că ar fi rămas surprins de răspunsul meu…

După o aşteptare destul de lungă, mi-am auzit în sfârşit numele strigat. „Acum e-acum", mi-am zis, şi am pornit către birouri, dar funcţionarul a fost mai iute şi mi-a ieşit în întâmpinare, spunându-mi:

— Da, am vrea să te ajutăm, cred că se poate aranja, deşi în mod normal bolnavii neasiguraţi sunt obligaţi să plătească anticipat. Va trebui să declari că problema a survenit aici şi n-ai avut-o dinainte. După aceea, medicul va confirma că te afli în imposibilitate de a te deplasa în România pentru a fi operat acolo, situaţia fiind de altfel evidentă. De restul formalităţilor cu asiguratorul „no te preocupes".

Apoi m-a încredinţat unei asistente vorbăreţe, care trebuia să-mi spună ce trebuie să fac înainte de operaţie. Niciodată n-am simţit o aşa bucurie la perspectiva de a fi internat într-un spital. În aceste circumstanţe, Revelionul 1997 l-am petrecut având o stare de spirit ceva mai bună.

Imediat după Sărbătoarea Regilor Magi, care se celebrează pe 6 ianuarie şi care încheie practic lungul şir al sărbătorilor de iarnă din peninsulă, am fost în sfârşit operat. A trebuit însă să rămân în spital încă două săptămâni, cu mult mai mult decât ar fi fost cazul în condiţii normale. Dar ce mai conta acum lucrul acesta, după toate emoţiile prin care trecusem.

Operaţia durase două ore şi jumătate şi, slavă Domnului, reuşise, Iar eu eram îndreptăţit să cuget că ce a fost mai greu în sfârşit a trecut.

Condiţiile în acest spital erau excelente. Amabilitatea asistentelor, confortul, dotările, climatul, curăţenia, mirosul mi-au adus aminte de România şi de mizeria în care se zbate sistemul sanitar Românesc. Pentru o clipă, marea mea bucurie s-a transformat în tristeţe ori mai de graba în indignare. Când oare vom avea şi noi parte de asemenea condiţii?

La noi în ţară, lipsa banilor a fost întotdeauna folosită drept scuză pentru îmbolnăvirea sistemului medical. Însă nu doar din cauza

aceasta am alunecat în abisul de neînvins al mizeriei şi degradării umane. Fără şpagă nu obţii nimic: nici lenjerie schimbată, nici calmante, uneori nici să vorbeşti cu medicul nu poţi!

Cândva mă aflam într-un colţ al Basarabiei la o competiţie. Cuiva i s-a făcut rău, iar medicul a fost chemat de urgenţă. În timpul consultaţiei, pacientul a vomitat abundent pe halatul doctoriţei, iar aceasta, fără să-l apostrofeze, s-a curăţat, după care şi-a terminat liniştită treaba. Văzând că pacientul nu are bani ca să-şi cumpere medicamente, i-a prescris acestuia o reţetă naturistă, la îndemâna oricui.

Ei bine, aflaţi că doctoriţa îşi făcea treaba cu conştiinciozitate, în condiţiile în care nu mai fusese plătită de trei luni. Când am întrebat-o din ce trăieşte, a răspuns:

„Avem şi noi o văcuţă acolo, şi ne-om descurca până s-or mai îndrepta lucrurile”. Iată deci că nu numai lipsa banilor stă la baza neajunsurilor. Chiar dacă în ultima perioadă în viaţa mea interveniseră atâtea lucruri neprevăzute, era timpul să răsuflu uşurat, deoarece Dumnezeu mă scosese şi din acest necaz.

Când a considerat că pericolul trecuse, doctorul Arosteghi, care se-ngrijise de mine personal, a decis să mă externeze. Dar înainte m-a întrebat: „Cu ce te vei deplasa în România”? Cum răspunsul meu nu fusese deloc mulţumitor pentru el, mi-a spus: „Nu, va trebui să pleci cu avionul, şi doar însoţit, altfel ne-am chinuit degeaba, atât tu, cât şi noi. Ştiu că biletele de avion sunt scumpe, dar se va aranja şi lucrul acesta. Şi chiar s-a aranjat. A trebuit să dau doar numele însoţitorului şi compania de asigurări a plătit biletele pentru amândoi. Mie mi-au luat bilet de întoarcere, iar însoţitorului i-au luat bilet dus-întors. Ne-au asigurat până şi transportul cu taxiul, atât în Spania, cât şi în România. Nu ne venea să credem că a dat peste noi aşa o boierie, mai ales că pe această cale am oferit compatriotului la care mă cazasem, o binemeritată vacanţă.

Pe atunci nu erau atâtea oferte continentale, dar, pentru ca tacâmul să fie complet, ne-am trezit conduşi la business-class. La-nceput nu prea ne simţeam în largul nostru, deoarece eram înconjuraţi de tot felul de domni eleganţi, care purtau cu ei cel mult un diplomat, iar noi aveam o grămadă de sarsanale, că doar nu era să ne întoarcem în ţară cu mâinile goale.

Totuşi, când am văzut că stewardesele ne acordă aceeaşi atenţie

ca şi celorlalţi, ba mai mult, la masă ne-au servit cu o mulţime de delicatese la care ceilalţi făceau nazuri, am început să ne simţim şi noi parcă mai importanţi. Păcat însă că am fost aduşi prea repede cu picioarele pe pământ de tot felul de conaţionali dubioşi, care aşteptau la sol, asemenea unor prădători nesătui. Trebuia să plăteşti până şi căruciorul de bagaje, ca să nu mai vorbesc de o mână de taximetrişti, care îşi asiguraseră exclusivitatea în incinta aeroportului şi care te jupuiau de bani, pur şi simplu.

Trebuia să aleg totuşi partea plină a paharului, faptul că totul s-a terminat cu bine şi că puteam să mă bucur în continuare de bruma de vedere pe care o aveam. Nici nu-mi doream mai mult. După aşa o furtună, era timpul să vină şi vremuri mai bune; chiar dacă vederea se mai împuţinase, mă puteam încă înfrupta din măruntele bucurii ale vieţii.

Din păcate, euforia nu a ţinut prea multe zile. Începuse să mă doară ochiul din ce în ce mai tare, iar medicii de la Focşani şi cei de la Buzău, nu i-au dat de capăt. Era un caz prea dificil pentru ei, şi nu-mi puteau face chiar nimic. Când mi-am arătat indignarea faţă de neputinţa si nepăsarea lor, mi-au reproşat faptul că n-am venit de prima dată la ei, cu alte cuvinte să mă duc de unde am venit. Erau atât de nepăsători şi mi le trânteau pe toate, una câte una, cu atâta seninătate, de parcă Spania ar fi fost la doi paşi.

Neavând ce face, m-am dus la Bucureşti, la spitalul de oftalmologie, unde am intrat foarte greu la cunoscutul doctor Pop. Însă nici el, nici doctorul Florin Baltă, care i s-a alăturat, n-au ştiut ce să-mi facă. Cum tensiunea oculară nu a putut fi nicicum coborâtă, iar eu nu am găsit în tot Bucureştii nişte fiole de care îmi amintisem, devenisem din ce în ce mai abătut.

După câteva zile de chin, durerea a încetat brusc. Deşi ar fi trebuit ca lucrul acesta să mă bucure, mi-am dat seama că nu e tocmai normal cea ce se-ntâmplă şi am solicitat un nou consult. Medicul mi-a spus că nu vede nimic rău, ba mai mult, ochiul era pe calea cea bună, atâta vreme cât tensiunea scăzuse spectaculos.

Totuşi, pentru mai multă siguranţă, l-am rugat să-mi facă o ecografie. Ştiam că, într-o situaţie ca a mea, numai un asemenea test putea arăta o imagine reală a fundului de ochi.

„Aparatul nostru nu funcţionează, dar stai liniştit că, dacă ar fi fost nevoie, eu aş fi fost primul care te-aş fi trimis s-o faci în altă parte”.

Vorbele acestea avură darul să mă mai liniştească. Doctorul Pop trebuie să aibă dreptate, doar el ştie mai bine, iar eu îl plictisesc degeaba. Situaţia poate chiar se îndreaptă, iar eu îmi fac griji de pomană. Şi totuşi, nu m-am putut linişti pe deplin, aşa că a doua zi m-am dus la o clinică americană, pe strada Mătăsari, unde fusesem şi altă dată, iar acolo ecograful a confirmat bănuielile mele: retina se desprinsese din nou, şi încă urât de tot.

De această dată, având în vedere circumstanţele, lupta părea iremediabil pierdută. Va să zică după două luni de chin ajunsesem din nou la zero, cu deosebirea că acum părea un zero absolut. Şansele de a-mi recăpăta bruma de vedere care-mi mai rămăsese după ultima intervenţie păreau nule. Mă aflam într-un impas din care nu vedeam cum aş mai fi putut să ies.

La ce au mai fost necesare atâtea sacrificii, din moment ce până la urmă am ajuns tot la baston? Această veste mi-a provocat o stare de profundă descurajare.

Cum oare a fost cu putinţă ca, în prezenţa celor mai mari nume ale oftalmologiei româneşti, să mi se întâmple una ca asta? După ce mi-am mai revenit din şoc, am găsit cu cale să mă internez din nou. Doctorul a fost de acord, probabil în ideea că va putea face ceva sau, de ce nu, va mai învăţa ceva; un cobai nu strică niciodată, nu-i aşa? Mai ales din rândul nevăzătorilor cu boli grave şi vechi. Niciun medic nu recunoaşte aşa ceva, nu dă nici măcar de înţeles, dar acel „să încercăm" ne spune, celor care avem experienţa spitalelor oftalmologice, că nu strică niciodată un ochi cu afecţiuni multiple şi complicate.

Aş fi dorit de bună seamă, ca cel ce era considerat a fi specialistul number one în boli ale retinei, să încerce să facă ceva. Însă doctorului Baltă i s-a părut foarte complicat, aşa că cel mai bun lucru pe care l-a avut de făcut, a fost să mă lase „baltă"… Eu însă tot m-aş mai fi agăţat de orice era posibil. Dacă tot era să orbesc, cel puţin să nu îmi reproşez mai târziu că nu am făcut tot ceea ce se putea face. În astfel de situaţii, este foarte uşor să cazi într-o depresie accentuată, să te izolezi de ceilalţi şi chiar să fii părăsit de familie, să rămâi fără prieteni şi câte altele.

Cum nimeni nu mai putea face nimic pentru mine, dar nici nu îndrăzneau să-mi spună să eliberez patul, m-am văzut nevoit să decid singur; şi astfel, cu inima strânsă ca-ntr-un cleşte, am părăsit spitalul şi m-am întors acasă. Acolo inevitabil, urma să asist resemnat, la

stingerea ultimelor pâlpâiri ale luminii. Pierdusem orice speranţă, mă simţeam cu totul abandonat şi nici putere să mă rog nu mai aveam. Deznădejdea mă cuprindea din ce în ce mai mult, eram de neconsolat. Dar tocmai atunci când mă aşteptam mai puţin, când totul mi se părea întunecat în jur, s-a întâmplat un lucru incredibil. Ceva neaşteptat şi greu de explicat, care avu darul să mă readucă la viaţă. Si nu factori de natură umană, ar fi putut provoca asemenea schimbare de spirit. Cuvintele, oricât de multe, sunt prea neînsemnate şi prea sărace, pentru a explica miracolul pe care l-am trăit… Acesta nu poate fi descris teoretic, ci doar faptic. Printr-un fapt pe cât de neobişnuit, pe atât de real şi de viu. Să spun că mi s-a arătat, că mi-a vorbit Dumnezeu, aş fi un ipocrit, dar să mărturisesc plin de convingere, cum deodată mă invadat un val extraordinar de energie, asta pot spune cu toată fiinţa. Am simţit atunci ceva înălţător, o mare bucurie, un lucru incomparabil mai plăcut, decât toate plăcerile vieţii. Aceasta mi-a dăruit putere, curaj, încredere. De la o deznădejde de neînchipuit, simţeam acum, că totul este cu putinţă.

Nu multor persoane le-am descris sentimentele pe care le trăiam, deoarece ştiam că nu oricine este dispus să creadă, ori să înţeleagă astfel de lucruri. Dar cum lumina nu trebuie să stea sub obroc", am considerat că tot aşa nici această întâmplare nu ar trebui să rămână necunoscută. Tocmai desfăşurarea evenimentelor, aşa cum au avut ele loc în continuare, în mod real şi fără exagerare, demonstrează de la sine că, într-adevăr, s-a întâmplat o minune; şi asta nu pentru că aş fi avut eu vre-un merit, ci doar pentru a cunoaşte că la Dumnezeu, totul este cu putinţă. Tot ceea ce s-a întâmplat după aceea, a fost absolut imprevizibil şi de neimaginat. Nu degeaba se spune că, „Nebănuite sunt căile Domnului".

Aşadar, la scurtă vreme după întoarcerea de la spital, într-o seară pe când mă aflam singur acasă, la fel de abătut, [cine mă vedea spunea că sunt de nerecunoscut], am început să mă gândesc aşa, într-o doară, la medicul din Spania.

Oare doctorul acela de treabă, care mă operase nu de mult, ar mai putea face totuşi ceva? Dar cum aş putea s-o mai iau iar de la capăt? Ar fi trebuit să împrumut bani de drum, să obţin viza, să plec iar de la serviciu şi cine să mă însoţească pentru o perioadă atât de lungă? Apoi, în cazul în care depăşeam aceste bariere şi ajungeam acolo, în eventualitatea unei noi operaţii, cine va achita imensele costuri? Doar

gândul la toate acestea era suficient pentru a-mi da dureri de cap. De altfel, eram conştient că, de această dată, nu mai puteam recurge la binefacerile asigurării medicale. Şi nici măcar şansele de reuşită nu mai erau aceleaşi. Cunoscând bine toate aceste dificultăţi, era clar că nu mai aveam puterea s-o iau de la-nceput, nu credeam că mai exista vreo şansă de salvare a vederii.

Se spune că speranţa moare ultima. A mea murise deja. Dar a renăscut şi-a venit la mine fără s-o mai aştept, fără s-o caut – pentru că nu mai credeam în ea. Mi s-a aşezat în faţă, trezindu-mi spiritul adormit. Era o energie ce mă învăluia, dându-mi parcă noi forţe, o energie care mi-a redat curajul, care a contribuit radical la schimbarea stării mele de spirit.

Din clipa aceea, am trăit cele mai înălţătoare momente din viaţa mea. Era o stare de fericire, o stare sublimă care m-a făcut să îngenunchez şi să mă rog, să fac mătănii, să zâmbesc, să râd, să cânt şi să plâng de bucurie.

Faptul că eram singur acasă, în timpul acelor trăiri unice, dând frâu liber sentimentelor care m-au cuprins, mi-a fost de un real folos. Aceste impulsuri, care te pot transforma într-o clipă dintr-un om deznădăjduit, într-un optimist aproape iresponsabil, de unde ar fi putut oare să vină!

Reveria (sau poate revelaţia) a durat aproximativ 20 de minute, apoi s-a îndepărtat uşor, lăsându-mă parcă intenţionat să chibzuiesc la ce aveam de făcut.

Odată ce căpătasem încrederea că s-ar putea să-mi recâştig vederea pierdută, trebuia să trec la fapte. Era desigur mult până departe, dar, dacă începeam să păşesc, existau şanse să şi sosesc.

În câteva zile, am plecat cu soţia la Bucureşti şi am obţinut viza în timp record. La Tarom, cu ajutorul hârtiilor de la spital, am obţinut, la fel de repede, un bilet dus-întors până la Madrid şi un alt bilet la jumătate de preţ pentru însoţitor. Din păcate, biletul pentru însoţitor nu l-am mai luat, din cauză că nu am găsit pe nimeni dispus să piardă atâta vreme cu mine. Dar lucrul acesta l-am ignorat, şi, pe 7 martie 1997, aterizam pe aeroportul Barajas din Madrid. De acolo, interesându-mă şi folosind cu încredere bastonul, am ajuns la terminalul de autobuze, apoi după încă cinci ore de mers, iatămă în sfârşit la prietenul de la care plecasem în urmă cu două luni. Cred că începusem să îl cam obosesc cu interminabila mea poveste, dar nu

aveam încotro.

A doua zi de dimineaţă, m-am dus direct la spital, însă neavând programare, a trebuit să aştept până la sfârşitul programului. Multe ore am stat pe băncile spitalului, tremurând de teamă că nu-mi vor da atenţie, din moment ce venisem aşa, pe nepusă masă, fără nimic la purtător. Până la urmă, am reuşit să intru la medicul care mă operase în urmă cu două luni. Ma rugat să revin peste câteva zile, iar atunci îmi va indica ce aveam de făcut.

La următoarea consultaţie, doctorul mi-a spus fără ocolişuri, că ochiul arătă mult mai rău ca înainte, recomandându-mi să încerc la Institutul de Microchirurgie din Barcelona, unde va trebui să mă programez. Dacă mă hotărăsc, va trimite el prin fax informaţiile necesare, pentru a putea fi primit în regim de urgenţă. Ce era să mai fac? Nu aveam altă opţiune, aşa că a trebuit să mă deplasez de la Atlantic la Mediterană. M-a însoţit un alt compatriot, căruia i-am plătit drumul. Acestuia i s-a părut de bun augur deplasarea, deoarece spera ca în Cataluñia să găsească mai uşor de lucru.

După o noapte de drum şi câteva ore de căutări prin marea metropolă, am găsit finalmente clinica. Se afla cam departe, într-o zonă rezidenţială, liniştită.

Acolo nu ştiu de ce, dar a trebuit să plătesc consultaţia încă de la început, şi, cum nu mai aveam pesetas, au fost de acord să achit în dolari, adică 120 de dolari. Când am văzut că îmi iau, doar pentru o consultaţie, aproape un sfert din banii pe care îi mai aveam, să-mi vină rău – nu alta. Abia după ce am plătit, mi-au indicat sala unde trebuia să aştept, până-mi voi auzi numele la difuzor. Acolo era multă lume, iar noi, rupţi de oboseală, ne-am găsit câte un loc şi ne-am pus pe aşteptat. Cât timp am aşteptat exact nu ştiu, îmi amintesc doar că, după o vreme am adormit amândoi. Când ne-am trezit, am observat cu surprindere că mai rămăseseră doar două persoane, şi ne-am apropiat de uşă. Văzând că nu ne mai invită nimeni înăuntru, am intrat nepoftiţi în cabinet. Acolo era doar o asistentă, însărcinata cu tratamentul pacienţilor operaţi. Întrebând ce se-ntâmplă de nu suntem chemaţi, asistenta ne-a spus că medicul plecase de câteva minute, deoarece, văzând că nu am răspuns la cele doua apeluri fonice, a crezut că renunţasem. „Dar staţi liniştiţi, că mâine are program din nou şi nu trebuie să mai plătiţi absolut nimic”. Aflând că venim de departe, s-a oferit să ne cheme un taxi. Dar unde era să ne ducă pe noi acesta, din

moment ce habar n-aveam încotro s-o luăm.

În seara aceea ne-am gândit să căutăm cazare la Caritas. Norocul ne-a surâs şi am găsit ceva chiar confortabil. În multe oraşe din Franţa şi Spania, municipalitatea sau alte organizaţii oferă oamenilor, aflaţi în tranzit şi în imposibilităţi bugetare, masă şi cazare pentru trei zile.

După un somn odihnitor, masa pe care trebuia să o servim în altă locaţie ni s-a părut total diferită. Deşi se afla într-o zonă ultracentrală, vis-a-vis de Las Ramblas, am găsit cu greu localul unde trebuia să mâncăm. Nimeni nu ştia care e strada Leon. Ne-a luminat însă un cerşetor care ne-a spus să o luăm pe o străduţă ce semăna mai mult cu un gang şi pe lângă care tot trecusem fără să ne treacă prin minte că acela este drumul cel bun. Era flancată de pereţii unor clădiri înalte, pe care-i puteai atinge dacă întindeai braţele mai mult. Prin „despicătura" aceea am pătruns practic în altă lume. Era o parte a oraşului vechi, unde se aduna toată scursura societăţii.

Pe o străduţă ceva mai largă decât cea descrisă mai sus, trebuia să aşteptăm să se facă ora potrivită ca să putem merge la masă. Acolo erau foarte mulţi care beneficiau de aceste servicii sociale. Stând amândoi de vorbă, fiecare încerca să ia aminte la ce se-ntâmplă-n jur. Am fost şocaţi să vedem că, în timp ce o călugăriţă se străduia să menţină ordinea, un individ trecea pe la fiecare dintre noi şi ne mângâia, altul sufla din când în când într-o goarnă, iar puţin mai deoparte, un negru stăruia să deseneze ceva pe un zid, folosind cu abilitate propriul jet de urină.. Nimerisem între drogaţi, cerşetori, beţivi şi prostituate ramolite.

Se afla acolo până şi un orb, mult mai bine îmbrăcat decât ceilalţi. Aştepta şi el să pătrundă în cantină şi, ca să-i treacă timpul mai uşor, fredona o melodie africană.

Când s-au deschis uşile, toţi au năvălit înăuntru, bulucindu-se şi făcând atâta zarvă, că-ţi trecea şi foamea şi toate. Noi am rămas mai la urmă, însă tot am găsit loc pe o bancă aşezată de-a lungul uneia dintre mese. Îmi amintesc că, în toiul vacarmului, cineva a început să rostească o rugăciune. Brusc, s-a făcut linişte şi toată lumea s-a ridicat în picioare. La fel am procedat şi noi.

Terminându-se rugăciunea, toţi s-au aşezat ca la un semn şi o mulţime de linguri au început să trăncănească ritmic în farfuriile de tablă, golindu-le şi lustruindu-le fără cruţare! Aşa ceva nu mai văzusem nici în România, unde guvernarea Ciorbea tocmai servea poporului

reforme pe pâine, în speranţa de a ajunge mai repede la luminiţa de la capătul tunelului. La Urmă, Nişte indivizi grăbiţi, umblau cu sacoşe de colo-colo, pentru a mai apuca să adune ceva resturi. Ajungând la noi, satisfacţia celui care a luat imediat în posesie porţiile rămase intacte, a fost deplină. Doar pâinea n-am vrut să le-o dăm. Nicăieri pe unde umblasem, nu mai întâlnisem una ca asta. Am fost atât de surprinşi de ce se întâmpla acolo, încât n-am mai rezistat şi un râs de nestăpânit ne-a cuprins pe amândoi, deşi eram conştienţi că nu e bine ce facem. Degeaba încercam să ne acoperim faţa cu palmele, că, până la urmă, tot am atras atenţia celor din jur. Cu toate că nu am vrut să jignim pe nimeni, faptul că ne-am amuzat pe seama lor i-a revoltat şi nu am rămas nepedepsiţi.

Imediat ce ne-am ridicat de la masă, cineva s-a apropiat de noi şi ne-a spus, că nu mai aveam ce căuta pe-acolo. Va să zică, din toată adunătura aceea, tot noi am fost oile negre? Dar nu m-am supărat, ba dimpotrivă, acea escapadă a avut darul de a-mi abate gândurile de la adevăratele necazuri pe care le aveam. Ce bine-ar fi fost dacă nu aş fi avut atâtea probleme pe cap. Să fi fost şi eu un om normal, ca toţi ceilalţi, şi să mă fi putut bucura de viaţă la fel ca aceştia.

Nu vreau să mă plâng, dar lipsa vederii creează dependenţă şi nu cred să se găsească vreun om pe faţa pământului, căruia să-i placă să depindă la orice pas de altcineva. A fi dependent înseamnă a nu fi liber şi încă mai rău decât atât.

După-amiază m-am prezentat din nou la clinică, sperând ca eforturile de până atunci să mă conducă în sfârşit spre un liman. Ar fi fost şi timpul ca toate prin câte am trecut să se termine odată: ori e albă, ori e neagră! Mai trăiam încă cu speranţa că până la urmă totul se va sfârşi cu un rezultat pozitiv. În ce fel? Nu-mi prea puteam da seama, dar nu uitasem nicio clipă trăirile pe care le avusesem în ziua aceea înălţătoare.

Speranţa e un cuvânt ce nu poate fi înlocuit. Ea e mama tuturor visărilor, dorinţelor, realizărilor omenirii. Nu poţi vieţui dacă sufletul nu speră. Nu poţi înainta, nu poţi urca dacă nu speri în ceva. Aşa simţeam. Ultimele mele speranţe erau legate acum, de această clinică renumită, unde pe lângă Spanioli, se înghesuiau şi o mulţime de francezi. De acolo nu mai aveam unde merge, aşa că în curând trebuia să înceapă şi ultimul act.

Când am intrat în cabinet, doctorul Corgosteghi mi-a spus că ştie

despre ce este vorba, dar că ar vrea şi el să arunce o privire. După o consultaţie fulger a spus că pentru el totul e clar. Apoi, fără să întrebe nimic, a vorbit cu asistenta să mă programeze pentru operaţie. Nu-mi prea plăcuse felul acela expeditiv de a mă consulta, pentru care mai şi plătisem un salariu întreg, dar important era că premisele erau bune. Asistenta mi-a cerut câteva date, a completat nişte formulare, apoi la sfârşit, a notat data la care urma să aibă loc operaţia, şi mi-a înmânat o hârtie cu care trebuia să merg la bancă.

— Dar la ce îmi foloseşte hârtia asta!

— Să vă facilităm plata avansului, că doar n-o să veniţi cu banii în sacoşă ori, dacă preferaţi cu bani cheş, noi nu avem nimic împotrivă. Atâta doar, că o să fie mai incomod pentru dumneavoastră. Important e să nu uitaţi că până la data operaţiei trebuie să plătiţi cel puţin 50 la sută din costul acesteia".

Era vorba de vreo 7000 de dolari. Spitalizarea era o altă problemă care nu intra în calcul, deoarece la şase ore de la finalizarea intervenţiei chirurgicale, puteam alege hotelul pentru refacere, dacă aşa mi se părea mai convenabil. Important era să mă prezint la control de cel puţin trei ori.

Iată cum acei catalani care nu-şi făceau decât meseria, călcaseră în picioare toate speranţele mele. De fapt vinovat am fost eu, pentru că am crezut că-mi pot reface sănătatea fără bani. În naivitatea mea crezusem că, dacă doctorul va vedea situaţia critică în care mă aflam, şi dacă îi voi pune pe masă toţi banii pe care îi mai aveam, va renunţa la onorariu. Uitasem faptul că, în capitalism, banii sunt aproape la fel de importanţi precum aerul. Atât la Barcelona, cât şi la New York, regula aceasta am observat-o a fi omniprezentă. În restul Peninsulei Iberice, mai ales în regiunile nordice, oamenii mi s-au părut întotdeauna mult mai de treabă.

După încă o zi, în care amicul meu s-a convins că într-adevăr nu-şi va găsi nimic de lucru prin acele locuri, ne-am întors deprimaţi la Bilbao.

Deşi ca om doctorul catalan nu-mi plăcuse de fel, pentru că semăna izbitor de mult cu medicii de pe la noi, cel puţin acesta îmi mai lăsase o speranţă. Aceea de a mă împiedica pe stradă, de o sacoşă cu bani. În felul acesta, totul s-ar fi aranjat de la sine. Dacă aş fi reunit banii pentru avans, de restul nu mă mai interesa. Ce ar fi putut să-mi mai facă! Niciun judecător nu cred că m-ar fi condamnat, pentru că aş

fi încercat să-mi recapăt fraudulos vederea. Ei, asta-i bună! Merita să ajung chiar şi în boxa acuzaţilor pentru sănătatea mea. Eram disperat şi aş fi făcut orice, dar nenorocirea era că nu prea mai aveam ce. Asistenta m-a programat la operaţie peste 7 zile. Nu avea de unde să ştie că nici măcar în 7 ani nu aşi fi putut să acopăr singur cheltuielile operaţiei. Deşi eram cât se poate de conştient de lucrul acesta, nu ştiu de ce, dar am preferat să mai amân încă un pic implacabilul destin. La urma urmei, ar fi trebuit să mă împac mai repede cu gândul, că nu se mai putea face nimic. Doar nu eram eu singurul orb din lume. Si apoi, nu ar fi fost pentru o eternitate.

Contrar obiceiului de până atunci, am cumpărat şi câteva bilete la loterie, pe care le-am ales cu multă grijă, dar totul a fost în zadar.

Cum rămăsesem fără bani în buzunare, nu am mai ţinut seama nici de sfaturile medicilor care recomandau repaus la pat. M-am întors imediat în stradă să vând ziare, ca să-mi pot plăti drumul până la Madrid. Aveam bilet de întoarcere în ţară cu avionul, trebuia doar să indic dinainte una din cele două zile săptămânale în care zbura cursa Tarom. Mă săturasem de viaţa aceea zbuciumată şi abia aşteptam să mă întorc la ai mei. Cred că făcusem tot ce era posibil, mai mult de-atât nu aveam ce face. Solicitasem chiar şi ajutorul organizaţiei „Medici fără frontiere", dar fără niciun rezultat.

Oare ceea ce simţisem în acea seară, să nu aibă nicio însemnătate! Să fi fost doar o revărsare accidentală de adrenalină! În niciun caz. Aceasta ar fi trecut la fel de repede ca o beţie, lăsând în urmă şi mai multă deprimare.

Într-una din zile s-a apropiat de mine o femeie cam la vreo 60 de ani, a cumpărat ziarul şi m-a întrebat de ce nu lucrez la „Once", la fel ca ceilalţi nevăzători. A mai întrebat de asemenea, cum ajunsesem până acolo. Satisfăcându-şi curiozitatea, m-a măsurat din priviri şi a plecat mai departe.

După două zile s-a oprit din nou în dreptul meu pentru a afla mai multe amănunte despre mine. Văzând că o interesează situaţia mea, i-am răspuns cu plăcere la toate întrebările. La sfârşit nu ştiu ce a determinato, dar a spus că va încerca să vadă ce ar putea face pentru mine.

Cuvintele ei mi-au deşteptat speranţele, dar nu-mi făceam iluzii prea mari, timpul era scurt şi era nevoie de prea mulţi bani. Ce putea face ea?

Aşa cum m-am aşteptat, Mari-Carmen nu m-a mai căutat zilele următoare, şi nici măcar în ziua premergătoare datei la care era programată operaţia, pentru a mai spera la ceva.

Acum din păcate, nu-mi mai rămăsese altceva de făcut decât să sun la Tarom şi să plec, poate chiar cu zborul de marţi dacă mai găseam locuri libere.

După o zi în care nu am mai coborât în centru, am zis totuşi să mai ies la ziare măcar pentru o dată, dar cum afară începuse să ploua tocmai atunci, stăteam pe gânduri neştiind ce să fac: să ies, să nu ies. Dar până la urmă am ieşit, şi bine am făcut, deoarece chiar în după-amiaza aceea m-a căutat Mari-Carmen, vrând să ştie dacă s-a produs vreo schimbare în situaţia mea. Apoi m-a invitat să o însoţesc la ea acasă, numai s-o aştept până se întoarce de la avocat. Am aşteptat-o desigur, însă mintea mea, în timpul acesta, zbura la tot felul de lucruri. Dacă vrea să-mi spună ceva, de ce se osteneşte să mă ducă până la ea acasă? Mi s-a părut foarte ciudat, pentru că în părţile acelea, chiar dacă oamenii par apropiaţi, preferă mai de grabă să se întâlnească în locuri publice, nicidecum în vizită unii la alţii.

După un timp a revenit, m-a luat de braţ şi m-a condus la ea acasă. Locuia aproape, aşa că am mers pe jos. Apartamentul se afla la etajul al cincilea. După ce am intrat în casă, mi-am dat seama cu ce fel de femeie aveam de a face. Mi-a spus să mă dezbrac de haină, şi mi-a arătat un fotoliu pe care să mă aşez, după care a dispărut pe un hol lung. În casă părea să mai fie cineva şi, într-adevăr, peste câteva momente, Mari-Carmen s-a întors însoţită de alte două persoane. Apropiindu-se de mine, mi-a spus:

„îţi prezint pe fiica mea Espinie."

Fata a venit lângă mine, şi m-a pupat pe amândoi obrajii, era splendidă, cred că avea vreo 24 de ani. O altă persoană mi-a întins mâna, în timp ce Mari-Carmen continua să facă prezentările:

„Acesta este soţul meu, se numeşte Favian. apoi s-a întors spre ei, şi le-a zis:

„Aceasta este persoana despre care v-am vorbit".

Prezentările fiind făcute, cu toţii încercam să ne destindem. Am început să conversăm ba de una, ba de alta şi să răspund la diferitele întrebări pe care mi le adresau. Apoi când a considerat că nu mă mai simt atât de stingher, Mari-Carmen a început să-mi expună situaţia:

„Uite despre ce e vorba. Eu te-am mai căutat şi ieri, ca să-ţi spun

că împreună cu familia mea ne-am gândit să te ajutăm. Zilele acestea m-am interesat despre o clinică renumită în Asturia, la serviciile căreia apelează chiar şi Casa Regală. Acolo, nu cu mult timp în urmă a fost operată infanta Cristina. Cum programările se fac cu mult timp înainte, va trebui să-mi aduci toate hârtiile pe care le ai, iar eu le voi trimite la clinică prin fax. Dacă situaţia ta este într-adevăr gravă, ei te vor programa la urgenţă, de lucrul acesta m-a asigurat secretariatul cu care am luat legătura. Cât despre Barcelona „Olvidate", noi nu avem încredere în catalani, pe ei îi interesează în primul rând banii".

Când am auzit vorbele acestea, nu mi-a venit să cred urechilor. Am rămas pur şi simplu blocat, şi nu ştiam cum să mai reacţionez. Cum să mi se de-a mie, un străin, atâta importanţă. La urma urmei pentru ei nu eram altceva, decât un necunoscut adunat de pe stradă, în care nu puteau să aibă nicio încredere.

Văzându-mă încurcat, don Favian m-a luat şi mi-a arătat vechea lui orgă la care a interpretat cu virtuozitate un fascinant „Ave Maria". Au spus că ei iubesc foarte mult muzica, merg la concerte, cunosc până şi compoziţiile lui George Enescu, şi că în casă mai au două piane la fel de mari. La despărţire m-au rugat să primesc o sticlă de vin din colecţia proprie.

Ceea ce mi se-ntâmplase în seara aceea, depăşea orice închipuire, iar când le-am povestit prietenilor la care stăteam, au fost şi ei de aceeaşi părere.

„Şi când te gândeşti că soarta ta atârna doar de un fir de aţă. În timp ce noi n-am mai ieşit din cauza ploii, tu te-ai dus până la urmă. Era ultima zi în care te-ar mai fi putut întâlni norocul sau Dumnezeu ştie ce, eu ştii că nu prea cred în chestiile astea, continua gazda, dar trebuie să recunosc că lucruri precum acesta nu se întâmplă în fiecare zi".

Din momentul acela, totul a mers ca pe roate. Seniora m-a însoţit la un prim control, apoi să fac diferite analize, şi în final la operaţie.

În timp ce eram condus spre sala de operaţie, am tot rostit în gând o rugăciune. Aceasta până când anestezicul şi-a făcut efectul si am căzut în nesimţire. Nu mi-a mai fost frică ca altă dată şi doream din tot sufletul ca ceea ce am simţit în urmă cu două luni să se împlinească în sfârşit.

Chiar dacă obişnuiesc să pun răul înainte, de această dată

speram ca şirul acela de coincidenţe şi întâmplări prin care trecusem să-şi găsească logica. Operaţia a durat trei ore, iar eu am început să-mi recapăt cunoştinţa mai târziu.

Mahmur ca după o beţie, mai întâi am întrebat cum a fost. Seniora, care veghea la căpătâiul meu, mi-a spus să stau liniştit deoarece medicii păreau foarte satisfăcuţi de felul cum decursese intervenţia chirurgicală.

A doua zi, pentru a nu mai genera costuri suplimentare, doamna aranjase să fim cazaţi la o mănăstire. Înainte de a părăsi clinica, Fernandez Vega, doctorul mi-a spus că aplicase un procedeu mai nou, care consta în introducerea unui gaz în interiorul ochiului, pentru ca acesta să fixeze retina, evitându-se astfel folosirea serclajului exterior, aşa cum se procedase mai înainte. Totuşi, va fi absolut necesar să rămân în pat pe partea stângă, deoarece existau încă riscuri mari ca retina să se desprindă. Am făcut întocmai, şi nici nu m-aş fi putut abate de la aceste indicaţii, întrucât Mari-Carmen stătea mai tot timpul lângă mine, ca un înger păzitor.

Nici măcar un duş, de care simţeam atâta nevoie, nu m-a lăsat să fac. După o săptămână am mers la consultaţie cu taxiul până în centrul oraşului Oviedo, iar medicul, satisfăcut, mi-a dat voie să merg la Bilbao, dar să rămân la pat încă două săptămâni, după care mă aşteaptă din nou la control. Erau destule motive de satisfacţie, mai cu seamă că medicul făcuse şi el, un discount generos. De altfel, Tarifele practicate la Oviedo erau mai mici decât la Barcelona. De exemplu la Oviedo o consultaţie costa doar 70 de dolari, iar la Barcelona 120.

Radiam de bucurie şi abia aşteptam să mă întorc la gazda mea, deoarece mă simţeam atât de stânjenit şi de îndatorat faţă de această minunată fiinţă şi de familia ei.

Autobuzul a parcurs cei 400 de kilometrii în ceva mai puţin de patru ore, pe o şosea plină de curbe, de-a lungul coastei Atlanticului.

Dacă la venire nu mai puteam distinge decât lumina, acum, la întoarcere, mulţumită acestei femei trimisă în calea mea de însăşi pronia cerească, puteam să mă bucur din nou de încântătorul peisaj. De la verdele intens al pădurilor, la auriul întinselor plaje de nisip şi până la coloritul schimbător al oceanului. Era adevărat, vedeam, vedeam din nou! Priveam şi nu mă mai săturam privind.

La sosirea în Bilbao am avut parte de o altă surpriză. Pentru a se asigura că nu voi fi tentat să renunţ la privaţiunile impuse de medic, nu

m-au lăsat să stau la gazda mea şi, împreună cu don Favian, care ne aştepta, m-au dus aproape pe sus la ei acasă. Pentru ei nu mai conta încă un deranj în plus când era vorba de un lucru făcut cu temeinicie. Era în joc sănătatea mea şi banii lor, de ce să nu fiu corect? Deşi nu mi-au spus direct acest lucru, am înţeles că era şi acesta unul dintre motivele pentru care stabiliseră să locuiesc la ei acasă o vreme. Mă simţeam foarte jenat dar nu aveam încotro, aşa că a trebuit să accept să-mi petrec următoarele două săptămâni la ei.

După un nou consult la clinica de la Oviedo, pentru mai multă siguranţă, m-au îmbiat să mai stau încă şase zile la pat. S-au împlinit în felul acesta 27 de zile de repaos complet. Rău nu era, pentru că mă aflam în compania unor oameni extraordinari care cheltuiseră cu mine, o mică avere. Pe parcursul şederii mele acolo aveam să aflu că erau proprietarii unei mici fabrici de componente electrice. Asta nu însemna că trebuiau să-şi irosească banii, ajutând un necunoscut de pe stradă şi să-l mai ţină şi în casa lor pe deasupra. Întrucât toţi trei erau nişte catolici desăvârşiţi, nu găsesc altă explicaţie a gestului lor de a se îngriji de mine, decât dorinţa lor ieşită din comun, de a face bine cu ori-ce preţ.

La sfârşit, pentru ca treaba aceasta să nu mă coste chiar nimic, mi-au înapoiat şi banii pe care mii luase în Păstrare de la început.

Totodată m-au asigurat că, în cazul în care doream, mă vor ajuta să-mi fac un rost în Spania, însă eu nu eram pregătit pentru această schimbare. Sunt convins că în cazul în care aş fi acceptat, aş fi ajuns mult mai departe, asta spun pentru că mai târziu nu am mai avut aceleaşi oportunităţi.

De fapt am început să regret neacceptarea acelei generoase oferte, încă de la întoarcerea în ţară, când în pofida documentelor cu care m-am prezentat, ai mei, românaşii mei" nu mi-au acordat concediu medical.

La plecare, pentru ca toate să meargă ca pe roate, am prins loc la ultima cursă Tarom, pentru că valabilitatea biletului deschis expira chiar zilele acelea.

După aproape un an de luptă cu boala şi deznădejdea, timp în care mă perindasem prin mai multe oraşe, spitale, săli de operaţie şi cabinete, puteam să merg în sfârşit fără baston. A fost victoria luminii asupra întunericului, obţinută într-un mod pe care cei aflaţi în jurul meu, l-au considerat cât se poate de uimitor.

Vindecarea a fost atât de evidentă că, după un an, am înotat peste 40 de kilometri pe Siret, fără a simţi cea mai mica jenă, în condiţiile în care alte persoane cu afecţiuni mai puţin grave, se feresc până şi de cel mai mic efort. Acum rămâne doar ca cititorul să aprecieze singur dacă tot acest şir de întâmplări neaşteptate a fost rodul întâmplării sau, dimpotrivă, al Providenţei.

O PROBĂ DE CURAJ

— Să nu mai aud vreo dată că te bagi în apă adâncă, fiindcă au fost ei oameni întregi, care nu au mai putut să iasă la mal! Aşa îmi tot repeta mama, de fiecare dată când auzea întâmplându-se vreo nenorocire.

Dar ce, parcă eu puteam renunţa atât de uşor la una dintre puţinele mele distracţii? La urma urmei cine nu-şi doreşte să aibă parte de o baie bună în toiul verii? mai ales în sânul naturii şi totodată departe de forfota obişnuită a oraşelor.

Această dorinţă am avut-o şi eu din totdeauna. Şi când era vorba de vreun râu, principala atracţie era aceea de a mă lăsa purtat de ape un timp. Însă exerciţiul acesta nu era îndestulător pentru mine, deoarece vroiam parcă de fiecare dată mai mult şi mai departe.

Cu timpul am început să capăt încredere şi, în felul acesta, am reuşit să traversez înot de mai multe ori câteva lacuri ori râuri de pe harta bătrânului continent cum ar fi: Amara, Techirghiol, Olt, Nistru, Dunărea, Ebro şi Siretul, pentru a mă referi la cele mai importante probe. Dar vă spun că nu-i mare scofală. Lipsa de încredere, marchează adesea limite insurmontabile multor persoane.

De data aceasta mi-am propus o nouă distracţie, ceva mai costisitoare, însă mult mai palpitantă. Pusesem ochii pe râul Siret, deoarece acesta îmi era mai la îndemână. Doream să mă las purtat de apele sale, cât mai mult cu putinţă.

S-a întâmplat în vara anului 1998 când după ce am reuşit să atrag în această probă îndrăzneaţă, o persoană pe care ştiam că mă pot baza, m-am prezentat împreună cu aceasta în locul ales dinainte pentru lansarea la apă. Este vorba tot de un nevăzător şi anume, Dumitrel Vlad din Galaţi şi bineînţeles că a trebuit să facem împreună anumite pregătiri pentru reuşita acţiunii noastre.

În primul rând, ne-am informat cu privire la caracteristicile traseului şi apoi am pregătit o cameră de autoturism Dacia pentru bagaje şi, la nevoie, aceasta ne putea servi şi drept colac de salvare. Aveam să o ţinem pe rând, legată cu o frânghie de circa 5 metri pentru a nu o pierde.

În seara precedentă, am dormit la un gospodar din Pădureni – Vrancea şi, în zori, acesta ne-a călăuzit printr-o pădure de sălcii, până am ajuns pe malul Siretului. Deşi ne aflam în plină vară, era o vreme răcoroasă, iar când am încercat apa, aceasta părea şi mai rece.

Atunci gospodarul a lăsat ocolişurile la o parte şi după ce ne-a întrebat dacă avem vreun câştig din treaba aceasta, ne-a spus pe şleau că nu prea suntem zdraveni la minte.

Totuşi, a fost cumsecade până la capăt. Şi înainte de a intra în apă, ne-a frecat pe amândoi cu seu pe spate, pentru a ne mai proteja de răceala apei. I-am mulţumit frumos, după care ne-am cufundat din ce în ce mai mult în albia râului. Ultimele cuvinte pe care ni le-a adresat gospodarul, au fost că, dacă scăpăm, să-i dăm de veste şi lui. Soarele abia răsărise, şi noi devenisem curând două puncte care abia se mai distingeau pe luciul apei. Însă nu pe tot parcursul, aceasta aluneca la fel de repede, deoarece am întâlnit şi locuri unde vadul era mai larg şi curentul apei abia dacă se simţea.

Cu toate că ne obişnuisem cu temperatura apei, totuşi începusem să ne simţim mai bine, doar după ce s-au mai scurs câteva ore şi căldura soarelui începuse să fie o adevărată sursă de energie. Nu ştiu cât am fi rezistat dacă în ziua aceea am fi fost privaţi de această adevărată binecuvântare. De fapt, întotdeauna am preferat căldura şi chiar la orele amiezii când aceasta devine apăsătoare. Atunci era de ajuns să cufundăm din când în când capetele în apă pentru a nu ni se încinge minţile.

Poate că vă va părea curios. Însă apa adâncă implica în situaţia aceia, griji mai puţine. Spun aceasta deoarece în apropierea podului de la Doaga şi mai târziu în amonte de Suraia, ne-am lovit pe rând de nişte stânci care ieşeau până aproape de suprafaţa apei. Dar parcă cel mai tare m-am speriat atunci când era să dau nas în nas cu un cal, deoarece la început nu ştiam cu ce fel de dihanie aveam de-a face. Noroc cu Dumitrel, care a lămurit îndată misterul. Era vorba într-adevăr de un armăsar năbădăios, care traversa Siretul de pe malul gălăţean, pe cel vrâncean, unde era ademenit de o iapă binefăcută. Când eram la

părinţi, trebuia să colindăm deseori seara pe coclauri după oi, cai sau alte animale pierdute. De aceea mă întrebam, cât a trebuit să-şi caute stăpânul calul acela până să-l găsească?

Pe la ora 11, ni s-a cam făcut foame, iar la scurt timp după aceea, am şi întâlnit un loc minunat pentru popas. Era o mică insuliţă nisipoasă, care despărţea vremelnic vadul liniştit al Siretului. Acolo am scos câte ceva de mâncare, din sacul legat etanş la gură. Ne-ar fi plăcut să prelungim mai mult popasul acela îmbietor, însă obiectivul nostru era obiectiv, şi în 20 de minute alunecam din nou la vale, ademeniţi de curgerea nesfârşită a apelor.

Peste puţină vreme, pe partea dreaptă, am întâlnit râul Putna care îşi revărsa apele tulburi în matca încăpătoare a Siretului. Locul acela ni s-a părut puţin cam primejdios, însă un pericol mai mare avea să ne aştepte mai în aval la un cot, unde albia cârmea brusc la stânga.

În acel loc ieşea clar în evidenţă malul drept, care era abrupt şi destul de scobit de împingerea apelor. Chiar în locul acela, se formase un vârtej de toată frumuseţea, care începu să ne rotească pe amândoi într-o horă fără de sfârşit. După ce trecură momentele de panică, observând că nu suntem atraşi în jos ci doar învârtiţi pe o rază de circa 7 metri, lucrul acesta a început să ne distreze. Totuşi într-un final, a trebuit să depunem eforturi serioase, pentru a ne putea smulge din mreaja acelui curent circular.

În continuare, prin dreptul satelor aflate când pe un mal, când pe celălalt, aveam să întâlnim destule grupuri formate în special din tineri gălăgioşi, care veniseră să se scalde în râu. Rând pe rând, aceste grupuri rămâneau în urmă cu larma lor cu tot, însă simţeam cum toţi se uitau lung după noi.

La un moment dat, cam în dreptul satului Bileşti după cum aveam să aflăm mai târziu, am început să auzim din ce în ce mai tare în faţa noastră, un fel de vuiet care se tot apropia. În momentul acela, simţind parcă pericolul, ne-am apropiat în grabă de malul stâng pentru a ieşi din curentul apei. Pe partea dreaptă, malul era ridicat şi flancat de o lizieră umbroasă, în contrast cu cel stâng care era mai coborât şi presărat cu mărăcini şi tufişuri pipernicite.

După ce am simţit fundul cu picioarele, l-am rugat pe Dumitrel să meargă pe mal în aval, pentru a vedea de unde venea vuietul acela care ne speriase.

Până să se întoarcă el însă, pe nesimţite, curentul începu să mă

târască la vale, şi curând, deveni iute şi n-am mai putut să mă împotrivesc. Parcă am mai apucat să aud cum Dumitrel îmi striga ceva, însă din cauza zgomotului care creştea, nu am înţeles nimic. Cum în acel moment, aveam colacul legat de mine, l-am tras aproape şi urcându-mă cu burta pe el, am şi simţit cum sunt aruncat în jos odată cu apa învolburată. Aceasta cădea acolo, din treaptă în treaptă. Eram destul de înfricoşat pentru că nu ştiam la ce să mă aştept. De aceea îmi menţineam corpul cât se poate de întins, pentru a nu mă lovi de ceva, dar şi încordat la maxim, pentru a fi pregătit să reacţionez la nevoie. Nu a fost totuşi cazul, deoarece curând, zdruncinăturile au încetat, şi lucrurile au revenit la normal. Atunci m-am liniştit şi eu, şi am tras imediat la mal. Ajuns acolo, am început să strig după tovarăşul meu care rămăsese în urmă. Curând apăru şi el, ţopăind printre tufişuri, gata să îmi sară în ajutor. Când m-a găsit teafăr, s-a liniştit. Însă nu pricepea de ce mă tot pufnea râsul.

Atunci i-am spus că am avut parte de o senzaţie extraordinară şi că nu avea de ce să regrete dacă o va încerca şi el. Cum însă rămăsese pe gânduri, m-am deplasat în susul apei şi am repetat cu plăcere traseul. Ştiam acum că nu era niciun pericol şi că această experienţă, semăna mai degrabă cu o probă dintr-un parc de distracţii. Apoi a făcut-o şi el, pentru că nu dorea să se lase mai prejos.

După episodul acesta, ne-am lăsat încântaţi, în voia curentului, şi chiar am mai şi înotat zdravăn pentru a recupera din timpul pierdut. Trecuseră orele amiezii şi soarele începuse să ne privească din partea dreaptă. Slăbise în intensitate şi părea cocoţat undeva deasupra munţilor Vrancei. Consideram că ar fi trebuit să trecem de mult prin Suraia, unde ne înţeleseserăm cu nea Nicu, să ne aştepte pe mal. Sosise şi timpul, pentru că la puţină vreme, ne auzirăm strigaţi din faţă.

— Ieşiţi mai repede, căci de două ori a trimis muierea după mine să mă întorc acasă la treabă, ne strigă el.

Auzindu-l, îi strigai:

— Întoarce-te iute nea Nicule. Vezi cum o linişteşti. Şi peste vreo două ore, ia maşina şi vino pe urmele noastre, pentru că este păcat să nu folosim şi timpul rămas până la asfinţitul soarelui!

A rămas bombănind în urmă, însă ştiam că nu ne va uita, mai ales că-i încredinţasem atât colacul, cât şi sacul cu haine prins în mijlocul lui.

Poate că mulţi se vor întreba cum de mai puteam rezista după

atâtea şi atâtea ore petrecute în apă. Nu ne simţeam obosiţi aproape deloc. A înota continuu presupune într-adevăr un efort extraordinar de mare, însă a te lăsa dus de apă cu mişcările corpului reduse la minim, este cu totul altceva. Totul este să rămâi relaxat şi să nu intri în panică indiferent de situaţie

Alunecând în continuare cu şuvoaiele, ne-am pomenit după un timp, într-un loc foarte larg în care apa rămăsese parcă ţintuită locului. Apa era acolo puţin adâncă, cu fundul plin de mâl şi semăna mai degrabă cu un lac.

În locul acela dădurăm peste un ditamai copacul cufundat în mijlocul albiei. Era plin de ramuri, avea rădăcinile încâlcite şi aştepta impasibil ploile de toamnă, pentru a-şi continua anevoiosul drum.

După o examinare rapidă, deja ne gândeam amândoi la acelaşi lucru: Un astfel de trunchi curăţat care plutea pe apă, ar reprezenta un excelent mijloc de locomoţie pentru o viitoare escapadă de felul acesta. Peisajul acela monoton, aparţine satului Vadul Roşca, sat care peste câţiva ani, avea să suporte inundaţii foarte mari, soldate cu morţi şi mari pagube materiale.

Mai înotând, mai călcând prin nămol, am reuşit să trecem şi de locul acela, până când firul apei s-a înviorat şi ne-a mai purtat pentru încă o bucată bună de vreme. Aceasta până când discul roşiatic al soarelui se lăsase de-a binelea după crestele depărtate ale munţilor. Acolo la munte, deşi oamenii sunt în general mai săraci, întotdeauna mi s-au părut mai de treabă, în comparaţie cu cei de la câmpie.

Dar atunci venise timpul să ieşim din apă şi să pornim în căutarea drumului, unde nea Nicu poate că deja şi începuse să patruleze cu maşina pentru reperarea noastră. Ne mai având niciun fel de bagaj cu noi, începurăm să ne îndepărtăm în grabă de malul apei. Cum însă dădusem peste un gard întins, ne-am hotărât să-l sărim pentru a nu mai pierde vremea. Aceasta mai cu seama că în stânga se vedeau nişte lumini şi chiar că păream ciudaţi dacă cineva ne-ar fi văzut în halul acela, desculţi şi fără nimic pe noi.

Era un lan de porumb şi nici nu intraserăm bine în el, că nişte dulăi începură să latre cu putere la noi. Am iuţit pasul cât am putut, chiar dacă trebuia să mergem aplecaţi pentru a ne mai feri de frunzele acelea lungi, care lăsau semne pe piele. Dar cel puţin acolo, nu ne mai temeam de înţepături la picioare.

Am ajuns în sfârşit în partea cealaltă, şi după ce am ciulit

urechile pentru a nu fi văzuţi, am sărit din nou gardul. Acolo într-adevăr, după ce am urcat o costişă, am găsit în sfârşit şoseaua.

Se înserase de-a binelea şi noi nu ne mai doream altceva, decât ca nea Nicu să nu ne fi abandonat pe acolo. Aceasta mai ales că în mod sigur, nimeni nu ar fi oprit să ne ia în halul în care eram. Ce-ar fi fost să întâlnească în plină noapte doi inşi în chiloţi, care pe deasupra mai mergeau şi braţ la braţ, poate mai degrabă ar fi zvârlit cu ceva după noi, decât să ne ia în maşină!

Cu mai mulţi ani în urmă, când mă aflam în Bucureşti şi conduceam la rândul meu un coleg nevăzător, o bătrână ţanţoşă şopţii altor surate: „Uită-te dragă la ei, nu se dezlipesc unul de altul, nici măcar în amiaza mare. Câtă decădere Doamne, am ajuns să vedem astăzi în lume!”. Dar ce puteam noi face decât să ne târâm încet spre Suraia, desculţi, cu picioarele zdrelite şi cu o droaie de ţânţari dornici să se înfrupte din spinările noastre. Pe deasupra eram şi flămânzi, iar alinarea foamei a mai venit de la o biată turtă de floarea soarelui, pe care a găsit-o Dumitrel căzută pe marginea drumului.

Când la răstimpuri trecea cate ceva pe lângă noi, eram mai degrabă înclinaţi să ne ferim, pentru ca cel puţin să scăpăm privirilor bănuitoare ale domnilor din trafic. La un moment dat, am auzit o căruţă care se apropia din spatele nostru şi pentru a nu fi observaţi, ne-am lăsat jos pe marginea şanţului, până când acea căruţă avea să treacă de noi. Totuşi, căruţa nu apucase să se îndepărteze prea mult, când un glas puternic porunci cailor să oprească. Lumina unei lanterne fu imediat îndreptată către noi, şi în acelaşi timp, un alt glas ni se adresă autoritar:

— Urcaţi aici nefericiţilor, că dacă nici de data asta nu vă găseam, vă lăsam în plata Domnului şi plecam direct acasă.

— Înţelegerea ne-a fost alta, nu să alerg noaptea pe coclauri după voi!

Pe toţi sfinţii! Era Chiar nea Nicu care, văzând că nu i-a mai pornit Trabantul, s-a dus imediat la cumătrul său, împreună cu care a înhămat caii şi a pornit în căutarea noastră. După ce ne-am întins în căruţă pe un maldăr de iarbă proaspăt cosită, caii au fost îndemnaţi să alerge la trap. Apoi întinzându-ne şi nouă o sticlă în care rămăsese ceva ţuică, am început să ne mai întremăm şi să recuperăm din demnitatea pierdută.

Ajunşi acasă, mai întâi ne-am spălat, ne-am îmbrăcat şi de-abia

după aceea am intrat sub un şopron, unde era pregătită o masă cu de-ale gurii. Eram într-adevăr flămânzi, şi oboseala începuse să ne cuprindă. Cu toate acestea nu am putut accepta îmbietoarea invitaţie, de a rămâne peste noapte acolo. A doua zi trebuia să fiu neapărat la servici. În momentul în care am prins trenul de noapte, am răsuflat uşuraţi. Apoi tolănindu-ne boiereşte pe bănci, parcă nici nu ne venea să credem că în ziua aceea, parcurseserăm peste 40 de kilometri pe apă şi am avut parte de atâtea întâmplări.

P. S.

Interesându-se de experienţa noastră, directorul televiziunii [Diplomatic] din Focşani, a spus că în câteva zile va trimite o echipă cu noi până la Siret, pentru a filma unele imagini interesante. Dar cei însărcinaţi cu lucrul acela, probabil că s-au luat cu alte treburi şi au uitat. Astfel că a trecut toată vara şi încă o parte din toamnă pe deasupra. În momentul acela, cred că directorul şi-a dat seama că reportajul nu se făcuse, fapt pentru care a trimis chiar atunci echipa să-şi facă treaba.

Îmi amintesc că odată coborâţi din maşină la Siret, nu uitaseră să-şi pună gecile pe ei, iar pe noi ne îndemnau să intrăm mai repede în apă!

„Haideţi Băieţi!" Ne încurajau ei, „Uite că este destul soare, şi apoi ştiţi că asta dă bine pentru imaginea asociaţiei voastre!"

ROMÂNII ŞI ETA

Cine nu a auzit măcar odată în viaţă de acţiunile grupării teroriste Eta, care urmăresc separarea totală a regiunilor populate de basci din Pirineii Atlantici spanioli şi francezi, pentru a pune bazele unui nou stat?

Ei bine, şi ce ne priveşte pe noi lucrul acesta, aţi putea spune. Nu avem şi noi pe cap Secuimea care, până la urmă, urmăreşte acelaşi obiectiv, chiar dacă Secuii nu au nici pe departe argumentele istorice ale Vasconilor! Totuşi, dacă mai precizez si faptul că persoanele în cauza provin din rândul nevăzătorilor şi că au reuşit să spargă blocada laborală impusă străinilor în urma unei posibile influenţe Eta, atunci lucrurile ar putea deveni chiar interesante.

Mai întâi aş dori să redau o informaţie apărută în cotidianul

spaniol de largă circulaţie «El Correo» din decembrie 2000 intitulată „Trei nevăzători români protestează pentru a revendica dreptul la muncă”. Această informaţie sună astfel:

Trei emigranţi români iniţiază astăzi greva foamei în faţa clădirii organizaţiei naţionale a orbilor spanioli aflată în oraşul Bilbao, pentru a revendica dreptul de a fi încadraţi în muncă. Protestatarii declară că, de multe ori, organizaţia menţionată le-a refuzat această solicitare, principalul motiv invocat fiind acela că nu au naţionalitate spaniolă. Numele acestora este: Valeriu Borşan, Luciano Ţarcă şi Jorge Bratu, nevăzători care provin din estul Europei.

După declaraţiile liderilor sindicatelor „Comisiones obreras şi Jos Rasismul”, care au cunoştinţă despre faptul că ei trăiesc de mult timp în Spania. Au epuizat toate posibilităţile legale pentru a-şi obţine drepturile fundamentale, cum ar fi dreptul la muncă, aşa cum îl obţin cu destulă uşurinţă şi alţi emigranţi. Cei trei au reclamat faptul că toate organismele la care au apelat i-au îndrumat în final către O.N.C.E. Aceasta fiind singura organizaţie care poate rezolva problemele acestei categorii de persoane.

După demersuri epuizante, emigranţii români care posedă permis de rezidenţă în ţara noastră, au criticat atitudinea liderilor de la O.N.C.E., care au încercat prin toate mijloacele să-i descurajeze şi chiar să-i intimideze”.

Acest sprijin mediatic, era de natură să ne dea multă încredere în argumentele noastre. Când vedeam că mai toţi emigranţii din vremea aceea, regularizaţi sau nu, obţineau relativ uşor un loc de muncă, ne întrebam de ce nu am putea avea şi noi acest drept? Doar pentru că nu vedem? Şi atunci am făcut tot felul de demersuri, iar acestea ajunseseră deja într-o nouă etapă. Cei drept, pregătisem totul cu destulă minuţiozitate, pentru un moment anume în care am considerat că avem mai mulţi sorţi de izbândă. Prima parte a lunii decembrie, ni se părea, cum nu se poate mai potrivită. În primul rând, în apropierea sărbătorilor de iarnă, oamenii deveneau mai solidari unii cu alţii; iar în al doilea rând, speram să producem un impact negativ asupra vânzărilor de la O.N.C.E. [organizacion nacional para ciegos de España], care tocmai în luna aceea urmau să crească foarte mult.

Planul era bun, însă ştiam că aveam să ne lovim de aceeaşi inflexibilitate a şefilor de la O.N.C.E., care afirmau de fiecare dată că această prestigioasă empresa, nu a angajat şi nu va angaja niciodată

străini. Dar pentru a arăta o anumită deschidere, au zis că dacă ne liniştim, ne permit să folosim serviciile bibliotecii lor, plus alte mărunţişuri, iar mai târziu vor mai vedea ei, însă în niciun caz astfel de discuţii nu erau oportune tocmai în momentele acelea, când se pregăteau cu toţii să participe la tot felul de evenimente.

Dar noi eram turci şi nu înţelegeam să apreciem raza de speranţă ce ni se oferea cu atâta mărinimie, drept pentru care, le-am amintit voia noastră, la care îi rugăm să mai chibzuiască, împreună cu liderii de la Madrid.

— În ceea ce ne priveşte, aveam să aşteptăm liniştiţi răspunsul pe hol, până la sfârşitul programului. După aceea urma ca începând cu a doua zi să iniţiem greva foamei pe o perioadă nedeterminată, chiar în faţa instituţiei. Acţiune la care ne-am pregătit temeinic, şi pe care eram hotărâţi să o ducem până la capăt.

— Atunci vă priveşte! Faceţi ce vreţi.

— Însă până la urmă nu vă veţi alege chiar cu nimic din treaba aceasta, spuse zel maximo responsablez, ridicându-se brusc de pe scaun.

Era semn evident că timpul şi răbdarea lui, se cam epuizaseră.

— În ce calitate veniţi voi să condiţionaţi o instituţie de talia aceasta, care pe deasupra nu are nicio obligaţie în ceea ce vă priveşte? Şi acum vă rog să părăsiţi clădirea imediat! Altfel chemăm poliţia. „Care va să zică dialogul s-a rupt”. Ne-am zis după ce am ajuns de partea cealaltă a uşii acelui important birou.

Acolo nici măcar şefii numeroaselor departamente nu intrau de capul lor, aşa cum tocmai făcusem noi, spre disperarea respectabilei secretare.

Până să ne explice dânsa procedura pentru obţinerea unei audienţe, noi şi dădusem buzna peste zel maximo responsablez. Aşa că şefei de cabinet, care înmărmurise, nu-i mai rămăsese altceva de făcut, decât să ne păzească umbrelele ude din anticameră.

Dar nimerisem prost, deoarece şeful tocmai era angrenat într-un joc palpitant pe calculator. Aşa că nu reuşisem altceva decât să-l indispunem şi mai tare. Au şi ei dreptatea lor, ne-am spus noi ajunşi afară. Dar ce, parcă noi nu o avem pe a noastră?

Apoi după puţină chibzuinţă, deoarece unul dintre noi nu avea totuşi actele în regulă, am hotărât să ne continuăm planul. Dacă am fi bătut în retragere în momentul acela, toate eforturile noastre de până

atunci, ar fi fost zadarnice.

Am procurat câteva scaune dimprejur şi ne-am instalat comod în jurul unei măsuţe. Aceasta se afla tocmai în apropierea biroului de unde am fost poftiţi afară mai înainte. Mai erau câteva ore până la sfârşitul programului şi nu doream să ne epuizăm energia.

Nici nu am apucat bine să fumăm o ţigară, când din ascensor, au venit direct spre noi doi gardieni în ţinută regulamentară care ni s-au adresat pe un ton oficial, cerându-ne să-i urmăm imediat.

— Dar de ce atâta grabă? le-am răspuns.

— Nu se poate să plecăm din acest loc mai spre seară? Fiindcă noi am mai avea ceva treabă pe aici. Sau locul acesta nu este public, aşa cum ştim noi? Au fost derutaţi de cuvintele noastre, deoarece s-au retras spre capătul coridorului, unde au schimbat discret câteva cuvinte la aparatele de emisie-recepţie, după care au şters-o pur şi simplu.

Şi-au dat şi ei seama Probabil, că nu au niciun motiv să ne scoată de acolo, atâta vreme cât nu am săvârşit nicio infracţiune.

Deşi există un aparat poliţienesc bine pus la punct, pregătit să intervină în orice moment, şi chiar să facă uz de arme la nevoie, iar situaţii de felul acesta nu erau chiar puţine la număr, totuşi acolo au simţul măsurii şi nu acţionează fără un motiv bine întemeiat.

Cunoşteam cazurile unor borfaşi români, de regula romi, în care aceştia treceau drept cetăţeni onorabili. De pildă cazul domnului Sabi din Pantelimon, care nu a fost prins niciodată furând, chiar dacă poseda în stoc cele mai variate şi valoroase mărfuri, pe care le vindea apoi la jumătate de preţ.

Pe stradă umbla îmbrăcat impecabil şi trecea drept avocat, în faţa celor care nu-l cunoşteau, chiar dacă el nici nu ştia să citească prea bine măcar. Odată când se dusese în România, a pierdut toţi banii la cărţi, iar când a încercat să fure din piaţă câteva pere altoite, a fost bătut măr!

Aflaţi în acel loc, ne-am petrecut timpul amintindu-ne întâmplări de felul acesta, până în momentul în care am rămas singuri, aşa încât doar vocile şi râsetele noastre se mai auzeau pe acolo.

Dar ce se întâmplase oare între timp, cu toată armata aceea de salariaţi, care-şi pierdeau timpul umblând de colo până colo? Parcă intraseră cu toţii în pământ şi ne lăsaseră pe noi stăpâni.

Nu intraseră nicăieri. Mai precis, nu mai ieşeau din birourile în

care i-au prins evenimentele. Aflaseră deja despre neobrăzarea noastră, despre tentativa eşuată a poliţiei, iar acum aşteptau, să vadă cum se va termina toată povestea aceasta. Cu aşa ceva, nu se mai confruntaseră până atunci. Spaniolii sunt în general oameni docili care, chiar dacă mai cârcotesc, niciodată nu sar calul.

Nimeni nu ne-a mai adresat vreun cuvânt, iar după ce a mai trecut o oră, am părăsit de bună voie sediul, nu înainte de a băga capul pe uşă şi de a-i transmite secretarei, că a doua zi urma să ne prezentăm cu tot calabalâcul. Într-adevăr, în dimineaţa următoare, la prima oră, ne-am prezentat cu un întreg arsenal, pe care am început să-l instalăm între două columne aflate în stradă, chiar lângă intrarea principală.

În zadar au încercat ofiţerii de serviciu să ne convingă că nu avem voie să ne aşezăm acolo, deoarece îngreunăm circulaţia, fiindcă noi de fiecare dată îi asiguram că la nevoie ne vom mai strânge, astfel încât toţi vom încăpea.

Mai târziu au venit cu propunerea de a ne muta măcar în altă parte, cum ar fi în faţa guvernului basc, însă noi mai pierduserăm înainte o zi şi pe acolo, cu nişte pancarte în mână, la fel cum am văzut la alţii, dar până la urmă ne-au înţepenit mâinile pe ele şi tot nu ne-a luat nimeni în seamă. Aşa că, ne-am văzut în continuare de treaba noastră.

Am aşezat scaunele şi câteva cutii cu lucruri de care aveam nevoie pe timpul nopţii lângă perete, iar între cei doi stâlpi de susţinere, nişte conaţionali amabili au prins o fâşie lungă formată dintr-un cearceaf spintecat, pe care mai înainte tot ei au aşternut cu litere de-o schioapă doleanţele noastre.

Pentru cine nu crede şi doreşte să se convingă, le spunem că mai păstrăm încă ziarele cu imaginile de atunci şi chiar înregistrările buletinelor de ştiri tv.

Chiar dacă la început, ne era un pic jenă de situaţia în care intraserăm, cel puţin eram satisfăcuţi, pentru faptul că alesesem bine momentul protestului nostru. Mai ales pentru a nu se suprapune cu alte evenimente importante, caz în care nu ni s-ar mai fi acordat nicio atenţie, din partea mediilor informatice. Avusesem mai înainte grijă, ca acestea să fie sesizate, cu privire la acţiunea noastră revendicativă.

Pe la ora unsprezece, când traficul a început să crească, am mai scos la bătaie una dintre armele grele, cu care speram să-i scoatem din răbdări pe mai marii locului. Era vorba despre o staţie de amplificare

autonomă, care a început să reproducă cu ecou lozincile pregătite mai înainte.

Toţi trecătorii se opreau din drum măcar pentru o clipă, deoarece cu aşa ceva nu se întâlneau în fiecare zi. Iar lucrul acesta se întâmpla chiar la binecuvântata şi ocrotitoarea destinelor orbilor, faimoasă în întreaga lume, pe care toţi o susţineau prin cumpărarea cupoanelor de loterie. Şi pe multe dintre acestea era scris: „în cazul în care nu vă atinge norocul, cel puţin aveţi satisfacţia că a-ţi contribuit la un *gran labor social*".

Cum în realitate destul de puţini ştiau că suntem străini, s-a produs o mare confuzie între oameni. O Parte dintre ei, au şi început să se intereseze, de soarta concitadinilor lor. Nu ştiu dacă mulţi dintre dumneavoastră ştiţi, dar în multe ţări din occident, opinia publică are o acţiune pregnantă şi determinantă asupra autorităţilor şi, în multe situaţii, cei care guvernează trebuie să ţină seamă de lucrul acesta.

Este posibil ca zilele acelea, să se fi numărat între cele mai nefaste pentru imaginea O.N.C.E., de-a lungul întregii sale istorii, mai cu seamă că ştirea s-a răspândit chiar în aceeaşi zi pe tot întinsul Peninsulei Iberice.

Dar şi pentru noi, acele zile au fost la fel de grele, deoarece începuserăm să oscilăm între speranţă şi deznădejde.

Se făcuse deja seară, trecătorii se răriseră, foamea ne dădea târcoale, iar delegatul organizaţiei de-al cărui zid ne sprijineam tot mai mult, plecase fără a ne transmite vreun mesaj.

Era evident că intrasem într-un război al nervilor, pe care trebuia să-l ducem până la capăt, şi, cine putea ştii mai dinainte unde se afla acel capăt?

Ceea ce ştiam, era faptul că atunci ei plecaseră pe la casele lor, unde era cald, aveau mâncare la discreţie şi pe deasupra un pat moale, iar noi ne-am condamnat să rămânem flămânzi, în frig, iar ca şi când nu era de ajuns, începuse să cadă una dintre ploile acelea reci, care erau atât de frecvente în acea perioadă a anului.

Ne-am retras mai lângă perete şi, după un timp, am aşternut pe jos lucrurile pe care le aveam pentru a ne odihni pe ele, apoi înghesuiţi şi acoperiţi, am încercat să adormim pentru a depăşi cât mai repede lunga noapte de decembrie.

Spre ziuă, ploaia contenise de-a binelea, astfel încât am putut să ne întindem în voie picioarele pe trotuarul care era întotdeauna curat.

Însă trecătorii matinali, trebuiau să umble cu băgare de seamă, pentru a nu se împiedica. Ba unii mai slabi de înger, atunci când ajungeau în dreptul nostru, trăgeau o adevărată spaimă, nu pentru că nu ar mai fi întâlnit oameni ai străzii dormind pe cartoane sau parţial băgaţi în cutii de carton, însă un adevărat dormitor colectiv instalat chiar la uşa ambasadei protecţiei sociale, era ceva greu de imaginat.

Când mai târziu înţelegeau că nu suntem ca ceilalţi boschetari, ci orbi cu aspiraţii îndreptăţite, pentru că pe deasupra majoritatea ne credeau de-ai lor, atunci deveneau dintr-o dată foarte critici la adresa organizaţiei orbilor. Apoi, în momentul în care ieşeau de la cumpărături, treceau pe la tabăra noastră pentru a ne lăsa câteva sticle de apă şi pentru a ne încuraja.

În situaţia în care ne aflam, apa şi unele sucuri mai ieftine, erau singurele elemente pe care ne permiteam să le consumăm. În acele zile, aveam să experimentăm din punct de vedere nutriţional, un lucru foarte important; dacă apa abia de mai reuşea să ne amăgească foamea doar pentru câteva clipe, în schimb sucurile bogate în zahăr, erau cu mult mai performante, deoarece ele reuşeau sa anestezieze foamea pentru minute bune. Hrăniţi normal, până atunci, niciodată n-am observat acest adevăr.

Chiar dacă acea stare era de natură să ne zdruncine în mod serios voinţa, am insistat în faţa tovarăşilor mei, asupra importanţei continuării acţiunii noastre. Însă, în seara celei de-a doua zi, am căzut într-o stare de moleşeala accentuată. Şi în acele momente, ei au fost aceia care au reuşit să menţină steagul ridicat.

După două zile de iarnă petrecute în stradă, hrănindu-ne doar cu lichide, nu era prea uşor de îndurat această situaţie, mai ales că dinăuntru nu venea nicio veste. În aceeaşi seară, după ce nişte compatrioţi au trecut pe la noi şi au deplâns perspectivele chinului nostru, insistară să lăsăm baltă amărăciunea noastră şi să mergem cu ei la un bairam cu mâncare şi băutură din belşug, unde erau columbiene şi romăncuţe, ba chiar avea să cânte şi un ţigan cu acordeonul, care tocmai picase de la Tecuci.

— Nu vedeţi că sunteţi şi aşa destul de amărâţi? Parcă ar trebuii să băgaţi în voi cu două linguri, au spus ei. Spre deosebire de majoritatea românilor aflaţi în diaspora, aceştia erau tare de treabă, însă ei mai doreau să-şi arate şi gratitudinea, pentru faptul că deseori le serveam drept interpreţi de limba spaniolă.

Ce invitaţie ispititoare! ¿A vivir que son dos días¡, vorba spaniolilor. Cât de tentant era să mergem cu ei în momentul acela! însă după aceia ce perspective mai aveam?

Cu multă părere de rău a trebuit să le spunem că o vom face lată după aceea, chiar pe socoteala noastră, însă atunci trebuia să răbdăm până la capăt.

S-au îndepărtat plini de voie buna gândindu-se la distracţia lor, şi, parcă ne părea rău că nu i-am urmat. Am petrecut foarte abătuţi orele următoare, până după miezul nopţii. Apoi epuizaţi fiind ne-am aşternut la somn.

Era bine aşa pentru că cel puţin mai uitam de chin, iar în felul acesta trecea şi timpul mai repede. Însă nu am avut parte de tihnă nici măcar atunci, deoarece cineva ne pusese gând rău.

În acea noapte am fost treziţi brusc de către doi indivizi, care se opriseră în dreptul nostru şi ne fixau cu nişte lanterne orbitoare. Apoi, fără să ne dea timp să ne dezmeticim, au încercat să ne intimideze.

Cred că au fost trimişi cu scopul acesta, deoarece acolo nu se ia nimeni de tine pe stradă, aşa din senin. Ba chiar într-un fel se tem să aibă de-a face cu oamenii străzii, pe care şi poliţia îi tolerează, atâta vreme cât nu comit fărădelegi. Acestea erau lucruri pe care noi le cunoşteam bine şi, în momentul în care au ridicat tonul şi ne-au făcut ¿mafiosos hijos de puta¡, atunci am avut un moment de inspiraţie şi am trecut la contraofensivă.

M-am apropiat de ei şi le-am spus pe un ton cât se poate de grav: „Ei bine prieteni, să ştiţi că vorbele acestea s-ar putea să vă coste foarte scump, deoarece fără să vă deranjăm cu ceva, ne-aţi înjurat nu numai pe noi, ci mai ales pe amicii ruşi care ne acordă protecţie”.

Vorbele acestea au avut asupra lor un efect imediat deoarece au schimbat tonul. Încet-încet, au devenit prietenoşi, şi înainte de a pleca, ne-au încurajat să continuăm protestul, pentru că O.N.C.E. este în fierbere!

După ce paşii lor s-au pierdut în noapte, am început să facem mult haz pe seama acestei întâmplări, deoarece înghiţiseră din plin momeala şi nu plecaseră înainte de a ne strânge mâinile, semn că incidentul va fi dat repede uitării. De nimic nu se tem spaniolii mai tare, decât să aibă de afface cu mafia rusă. Însă ceea ce nu ştiau ei, era faptul că ea acţiona mai mult pe coasta Mediteranei, decât pe cea a Oceanului Atlantic, unde ne aflam noi!

Cred că de atunci, a început să se răspândească zvonul, cum că am fi relaţionaţi cu mafia rusă, iar lucrul acesta avea să ne aducă avantaje!

În orele următoare, parcă nici nu ne mai era foame, şi am văzut câtă energie şi cât de mult putea însemna pentru moralul nostru, o întâmplare de felul acesta. Nu doar acei indivizi, ci chiar şi noi am început să credem, că într-adevăr, cineva ne acordă protecţie.

Chiar şi simţurile noastre parcă începuseră să se învioreze. Şi înainte de ivirea zorilor, când traficul rutier a crescut, ne-am dat seama că efectul gazelor de eşapament era mult mai pronunţat la nivelul solului.

Dar ce lucruri noi, avea să ne ofere cea de-a treia zi de grevă, în afara vizitei de rutină a unui medic de la organizaţia „medicos del mundo", ori a mass-mediei care îşi făcuse treaba, deşi fără vreun rezultat până atunci!

În acea zi plină de evenimente, aveam să vedem că Dumnezeu nu te lasă niciodată să înduri mai mult de cât poţi răbda. Nu anticipam nimic şi chiar ne gândeam să ne strângem boarfele şi să plecăm, dacă până seara nu primeam vreun semn încurajator. Nu dădusem importanţă spuselor musafirilor noştri nocturni, care afirmaseră cum că O.N.C.E. ar fi în fierbere din pricina impactului public pe care îl avea acţiunea noastră revendicativă. Eram prea obosiţi, flămânzi, murdari şi înfrigurați, pentru a mai continua în felul acesta, mai ales că de sus nu venea nicio veste.

Deocamdată ziua era abia la început, şi confraţii noştrii cu bastoanele puse la înaintare, se grăbeau să intre cu diferite treburi. Cei mai numeroşi la orele acelea, erau vânzătorii de loterie care cunoşteau foarte bine acele locuri pe care le bătătoreau zilnic. Cum însă nu se obişnuiseră toţi cu prezenţa noastră acolo, se avântau ca nişte bolizi pe rutele obişnuite, de parcă drumul le-ar fi aparţinut în întregime.

Până atunci, când auzeam bastoanele apropiindu-se, întotdeauna ieşeam în întâmpinare cu rândul, pentru a evita coliziunile. Însă ne cam săturaserăm să-i tot evităm, mai ales că ei nu vedeau cu ochi buni aspiraţiile noastre, care după cum spuneau ei, puneau în real pericol locurile lor de muncă. Totuşi, nu aveau dreptate deoarece, pe vremea aceea vânzările mergeau încă foarte bine, se făceau destule angajări, şi atunci când responsabilii plătiţi în general mai bine decât miniştrii, mai provocau anumite pierderi, (şi au existat

câteva scandaluri de felul acesta, demascate de o parte a mas-mediei), după un timp găurile erau acoperite din banii statului, pentru a nu se pune în pericol stabilitatea laborală a nevăzătorilor.

Având în vedere astfel de lucruri, ne-am hotărât să ne schimbăm comportamentul faţă de confraţii noştri cei egoişti. În momentul în care dădeau peste noi, aceştia mai şi pufăiau plini de nemulţumire. Şi atunci ce credeţi că am făcut? I-am lăsat pur şi simplu în plata domnului. Nu-i mai evitam, şi nu puţini au fost aceia care se prăvăleau de-a binelea peste noi. Nu avea ce să li se întâmple deoarece eram îmbrăcaţi foarte gros, aidoma unor cosmonauţi în costumele lor de protecţie.

În afară de aceasta, în momentul în care îi simţeam apropiindu-se, ne aşezam astfel încât nimeni nu putea să se lovească prea tare. Cât de mult ne-a mai plăcut acea nouă distracţie, care pe deasupra echivala parcă şi cu o porţie serioasă de hrană.

De fiecare dată când avea loc vreun incident de felul acesta, ne făceam că ne pare rău, îi ajutam să se ridice în picioare, le ştergeam praful imaginar şi le ceream politicos scuze, astfel încât nimeni nu avea vreun motiv pentru a ne reproşa ceva.

După grupul cuponarilor se perindau şi alţi nevăzători, care intrau fie pentru sala de gimnastică de la etajul 5, fie pentru bibliotecă, medic, sindicat, tiflo-tehnice, terenul de sport cu suprafaţa sintetică din curtea interioară, la sala de tir amplasată la nivelul 3 subteran, în vecinătatea căreia se aflau şi garajele, la cofetărie, ori pur şi simplu pentru a-şi pierde vremea.

Însă cu toţi aceştia nu ne-am mai purtat la fel, mai ales pentru că ni se păreau mai de treabă decât ceilalţi. Între lucrători mai aveam totuşi nişte amici care ne susţineau, însă nu doreau să facă lucrul acesta în public, iar în zilele acelea treceau pe lângă noi ca şi cum nu ne-ar fi cunoscut. Aveam să ne dăm seama atunci că şi la ei, la fel ca la noi, funcţionează laşitatea şi lipsa curajului de a spune ceea ce gândeşti. Chiar dacă unul dintre ei venise în România în vizită la doi dintre noi, cu prilejul eclipsei totale de soare din anul 1999, lucrul acesta nu schimbase cu nimic situaţia.

Pe la orele zece avurăm totuşi parte de o mare surpriză, deoarece în dreptul nostru s-a oprit un grup de persoane de la sindicatul ȥcomisiones obrerasȥ şi asociaţia ȥjos rasismulȥ. Aduceau cu ei câteva pancarte, fiindcă veniseră special să se solidarizeze cu

cauza noastră. În sfârşit simţeam că nu suntem singuri şi întrevedeam deja câteva raze de speranţă.

După ce au petrecut vreo jumătate de oră în compania noastră, doi dintre ei au fost primiţi de *señor* Cristino care era pe atunci maximul responsabil.

Nu a trecut prea mult timp, şi susţinătorii noştri au coborât destul de gânditori. După cum se vedea, nu obţinuseră mare lucru, însă continuau să ne încurajeze spunându-ne că tot vor ceda ei până la urmă deoarece vânzările au început să scadă, ca urmare a acestui scandal.

— Totuşi este bine să aveţi grijă de sănătatea voastră, mai adăugară ei. Apoi, după un timp, au plecat, nu înainte însă de a îmbogăţi arsenalul nostru cu încă două pancarte şi de a promite că vor urmări cu atenţie desfăşurarea evenimentelor.

Apoi, spre disperarea noastră, următoarele ore nu au adus nimic nou.

În acea după-amiază şi-a făcut apariţia un personaj foarte interesant. Era vorba de *señior* Manu, un simplu agent de loterie la fel ca şi ceilalţi. Însă, spre deosebire de aceştia, era un om deosebit din mai multe puncte de vedere.

În primul rând, pentru faptul că era o persoană de caracter care îşi permitea întotdeauna să afirme cu glas tare ceea ce nu i se părea corect, chiar dacă pentru aceasta intra deseori în divergenţe cu superiorii, care nu erau tocmai puţini la număr.

Pe de altă parte era şi foarte capabil însă, pentru faptul că devenise incomod, nu a fost niciodată avansat. Dar lucrul care îi leza întotdeauna posibilităţile de ascensiune mai mult decât orice altceva, erau legăturile reale sau aparente pe care le avea cu Eta.

Îl cunoşteam pe Manu mai dinainte, iar de când cu protestul nostru, se oprea întotdeauna în dreptul taberei noastre, pentru a ne mai încuraja sau, pentru a ne pune în legătură cu altcineva care ar fi putut susţine cauza noastră.

De data aceea, după ce a ieşit din clădire, ne-a spus doar atât:

— Mai rezistaţi un timp, fiindcă este pe cale să se ia o hotărâre în ceea ce vă priveşte.

Au sperat că veţi renunţa, însă şi-au dat seama împreună cu cei de la Madrid, că lucrurile nu mai pot continua în felul acesta. Nu pentru că îi interesează prea mult persoanele voastre, însă după cum ştiţi,

imaginea este un subiect sensibil pentru O.N.C.E. Totuşi mai e ceva ce nu ştiţi şi nici nu veţi afla vreodată. Anume faptul că cineva a intervenit decisiv, pentru ca hotărârea să se ia azi, şi nu la începutul săptămânii viitoare.

Apoi a plecat fără să mai dea alte amănunte. Aşa era el în totdeauna, misterios, distins şi puţin vorbăreţ, la fel ca toţi bascii din zonele montane. Omul acela ne-a lăsat plini de admiraţie şi recunoştinţă. Aproape că nu ne venea să credem. Şi din nou foamea a dispărut ca prin farmec.

Totuşi ne vor oferi ei ceea ce doream de atâta timp, sau vor umbla cu jumătăţi de măsură. Curând aveam să căpătăm răspunsul la aceste gânduri care ne frământau.

Într-adevăr, nu mult timp după aceea, un inspector de vânzări s-a prezentat în faţa noastră şi l-a invitat pe Valeriu să urce până la Cristino.

În câteva clipe după primirea acestei veşti remarcabile, ne-am dat seama că ar putea fi o greşeală şi nu l-am lăsat să plece. De altfel şi el şi-a dat seama că nu e cinstit să meargă fără noi.

— Du-te şi spune-i şefului să facă o invitaţie mai cuprinzătoare, i-am spus.

Altfel nu ne mişcăm de aici.

De altfel, am început să ne cam obişnuim cu locul şi chiar să ne placă vecinii! Trebuia să le dăm clar de înţeles că vom rămâne uniţi şi că nu vom ceda.

Acolo, în general, oamenii se adresează unii altora în mod direct, la *per tu* cum s-ar spune, indiferent de vârstă sau rang. Totuşi, procedaserăm bine oare refuzând de acea manieră solia? Şi dacă nu va mai veni alta? Vom mai fi noi oare în stare să continuăm calvarul acela?

Cred totuşi că a fost foarte bine că ne-am arătat energici pentru că, dacă ne-ar fi simţit epuizaţi, în mod sigur le-ar fi dat prin minte să mai aibă puţină răbdare şi să mai amâne rezolvarea cazului. A trecut totuşi destul timp după episodul acela, iar noi ne gândeam din ce în ce mai mult la următorul pas pe care O.N.C.E. ar fi trebuit să-l facă, după cum speram chiar în seara aceea.

Dar trecuse deja ora şase, şapte, apoi opt, ora la care plecau de obicei şefii cei mari, şi chiar ora nouă după care nu mai rămâneau pe acolo decât ofiţerii însărcinaţi cu serviciul de pază.

Nu ştiam într-adevăr ce să mai credem. Am fost totuşi nechibzuiţi în momentul când am refuzat singura mână pe care ne-o întinseseră în ziua aceea? Dar nu. Uşile electrice se deschiseră cu zgomot şi, cineva s-a înfăţişat dinaintea noastră spunându-ne cu bucurie parcă:

— Urcaţi toţi trei la Cristino, iar de lucruri nu vă preocupaţi fiindcă răspund eu. Dar grăbiţi-vă pentru că şi aşa l-aţi făcut să piardă o grămadă de timp pe aici!

Aşadar sosise în sfârşit şi clipa aceea mult dorită. După ce în urmă cu patru zile ne dăduse pur şi simplu afară, ba a mai chemat şi poliţia în ajutor, iată că deodată, a devenit altfel de om. De data aceea ne-am prezentat şi noi altfel de parcă am fi fost nişte fecioare sfioase; nu am înaintat până nu am fost chemaţi, nu ne-am aşezat decât după ce am fost invitaţi, şi, în sfârşit, nu am vorbit înainte de a fi întrebaţi. Am fost rugaţi să servim câte o bomboană dintr-un coşuleţ aflat la mijlocul mesei, la care am răspuns că am prefera mai întâi să aflăm ce se hotărâse.

— Sunteţi atât de nerăbdători să aflaţi? Ne-a întrebat Cristino.

— Nu, doar vedeţi bine că tocmai am început să dobândim această virtute, i-am răspuns eu. A început să râdă cu poftă de cele auzite şi chiar i-a molipsit şi pe ceilalţi care erau prezenţi, să facă la fel. Apoi ni s-a adresat din nou întrebându-ne în mod direct şi fără alte ocolişuri:

— Ce aţi zice dacă, începând de mâine, lista de aşteptare pentru angajări, s-ar mai îmbogăţi cu încă câteva nume?

— Nu ar fi mare lucru pentru dumneavoastră. Mai ales că întotdeauna vă minunaţi cum de noi purtăm doar câte un singur nume de familie! Răspunse Luci.

— Apoi am mai zice şi că ar fi un gest de mărinimie pe care nu oricine l-ar putea face! A mai adăugat Valeriu, părând convins de lucrul acesta.

— Atunci mâine să vă prezentaţi la Antonio Perez Garcia, şeful serviciului de vânzări, pentru a vă spune ce să faceţi. Un singur lucru v-am ruga însă, să nu începeţi a cânta victoria.

— Pe de altă parte, să ştiţi că făcând abstracţie de postura oficială, ca simplu om v-am înţeles năzuinţele, şi chiar aş vrea să vă felicit pentru curajul şi tenacitatea de care aţi dat dovadă.

Sper ca de aceste calităţi, să vă folosiţi şi în momentul în care

veţi începe lucrul!

A fost într-adevăr o zi foarte lungă, însă încununată de un mare succes. Ce mai conta acum tot chinul care rămăsese deja în urmă!

Mă simţeam foarte uşor, aceasta şi pentru că mă subţiasem considerabil, însă, odată ajuns acasă, abia dacă am gustat câte ceva. Mi-am dat seama atunci, că în realitate era altceva care mă hrănea din plin, şi totodată îmi provoca o stare de euforie nespus de plăcută.

O CĂLĂTORIE DE POMINĂ ÎNTOARCEREA ROMÂNILOR

În cele ce urmează aş dori să redau momente dintr-o călătorie cu autobuzul, aceea în care mă aflam în mijlocul unui grup de conaţionali, care se întorceau din Portugalia şi Spania, pentru a-i vizita pe cei dragi rămaşi în ţară şi pentru a le oferii acestora câte ceva de sărbători.

Aşadar, într-o dimineaţă frumoasă de iarnă, m-am prezentat la terminalul de autobuze din oraşul Santander, care era situat undeva la un demisol foarte întins. Acolo am căutat peronul la care trebuia să gareze o cursă cu totul şi cu totul specială. Credeam că o să-mi fie greu cu forfota aceea, însă nu a fost deloc aşa. Încă de la intrare, m-au atras strigătele mioritice ale unei familii pestriţe, care tocmai îl băgau pe şofer să se ducă pe o gură de rai, pentru că nu a parcat mai aproape de locul unde îşi adunaseră calabalâcul făcut porcoi. Maldărul de bagaje începuse de la un timp, să împiedice în mod vădit, accesul la toaleta de senioras. Într-adevăr, mai întâi a trebuit să îmbarcăm bagajele, însă cum acestea depăşeau cu mult limita admisă de 40 kg de persoană, a fost imediat coborât şi instalat în mijlocul peronului, un cântar hodorogit, pentru a servi drept martor imparţial la disputele care tocmai începuseră. Iar cum acestea nu erau chiar puţine, trecătorii altfel indiferenţi la toate, de data aceasta zăboviră un timp pentru a putea înţelege ceea ce se întâmpla în apropierea lor. Cum bâlciul acesta a durat ceva mai multă vreme, la un moment dat autobuzul românesc, a trebuit să-şi continue îmbarcarea în altă parte, întrucât în locul respectiv trebuia să gareze în momentul acela o cursă regulată. Ţiganii cei gălăgioşi care aveau maldărul de bagaje, avuseseră totuşi noroc, şi

chiar li se dăduse prioritate, în ciuda opoziţiei şoferilor, deoarece aceştia au fost obligaţi de către garda civilă să degajeze imediat accesul veceului, pentru a repune în drepturi nişte bătrânele nemulţumite.

Cu chiu cu vai, autobuzul cu pântecele plin, s-a aşternut greoi la drum. Călătorii, care mai înainte erau agitaţi nevoie mare, începuseră să se mai relaxeze, ajutaţi fiind şi de o doină bănăţeană care tocmai se auzea la difuzoarele aflate deasupra scaunelor.

Cursa plecase seara din Lacorunia, străbătuse toată noaptea partea de nord a peninsulei Iberice, formată din regiunile: Galisia, Leon, Asturia, Cantabria iar acum gonea având litoralul cantabric în stânga, pentru a acoperi ultimii km. până la intrarea în ţara Bascilor. Următorul popas era la Bilbao, oraşul cel mai populat din Euskadi, regiune separatistă care timp de secole a luptat prin toate mijloacele pentru a căpăta independenţa completă faţă de centru. Chiar dacă la fel ca şi Catalanii, naţionalişti convinşi, au obţinut nenumărate forme de autonomie, începând cu învăţământ, sănătate, guvern, parlament, etc., ei năzuiesc însă la mai mult, având de revendicat şi teritoriul francez. Dar francezii, în comparaţie cu vecinii lor, sunt inflexibili şi nu fac nicio concesie, afară de cele câteva ore de Euskera permise în programa şcolară.

De fapt toată cornişa cantabrică, o zonă muntoasă, verde şi foarte umedă datorită aşezării geografice, a rezistat de-a lungul istoriei la tot felul de invazii, începând cu vizigoţii, romanii sau popoarele arabice, împotriva cărora tot din aceste ţinuturi a pornit contra-ofensiva.

Nu au rezistat însă la invazia românilor şi a seducătoarelor româncuţe, care au ştiut să ofere de-a lungul peninsulei, tot felul de servicii, la mare concurenţă cu amazoane care proveneau de pe alte meridiane. Ultimele locuri disponibile au fost ocupate la Victoria, însă cum bagajele aferente acestor călători nu mai încăpeau nicăieri, s-a procedat la umplerea toaletei, blocarea uşii din spate şi umplerea locului scărilor până în tavan cu pachete bine stivuite, iar pentru că acest turn să reziste drumului, a fost bine ancorat cu funiile din dotare. Este de la sine înţeles că atât partea de deasupra, cât şi cea de dedesubtul scaunelor erau bine ticsite cu bagaje mai mici, sacoşe cu merinde sau sticle de tot felul. La toate acestea s-a mai adăugat şi o minunăţie de bicicletă plantată pe culoar, care aparţinea unui cetăţean spaniol, singurul străin între noi, căruia nu i s-a putut refuza acest

hatâr, deoarece, nu prea mai avea mult bagaj. Aceasta ar fi putut fi mutată pe parcurs în remorca ataşată ulterior, însă cum ar fi ocupat locul multor bagaje, s-a renunţat la idee, mai ales că la trecerea prin diferitele oraşe sub Pirineice, şi aceasta s-a umplut de-a binelea. Tocmai aceasta era şi nemulţumirea pasagerilor, deoarece trebuia să ne abatem prin diferite oraşe, pentru a mai colecta bagaje.

— Ar fi trebuit să călătoriţi măcar cu o săptămână mai devreme pentru lejeritate, le răspundeau şoferii celor care vociferau. în plus, cum vreţi să căraţi atâtea? Mai sunt şi alţii care ar fi mulţumiţi să trimită câte ceva în ţară! Să nu credeţi cumva că cei aflaţi în cursa suplimentară aflată în spate, dispun de mai mult spaţiu în jurul lor! Ştim bine că tocmai din cauza acestor bagaje, nu aţi plecat în ţară cu avionul!

— Mai lasă teoria şi pune mai bine nişte manele că muzica asta mă adoarme de-a binelea şi nu s-a făcut încă seară! spuse piranda cu porcoiul de genţi care s-a urcat din Santander. Şi manelele au răsunat spre disperarea unora până la plecarea din Barcelona, când au pus un film de comedie. Trecuseră mai bine de 24 de ore de când autobuzul pornise la drum, iar spre miezul nopţii când treceam în Franţa, majoritatea compatrioţilor dormeau duşi, în cele mai ciudate poziţii. Cum spătarul din faţa mea era lăsat la maxim, iar pe al meu nu puteam să-l cobor la fel deoarece eram imediat apostrofat de o doamnă grasă aflată în spate, am încercat atunci să ies pe interval, pentru a mă dezmorţi puţin. Însă piciorul meu a călcat pe ceva moale, care s-a dovedit a fi burta unui cetăţean întins pe jos.

— Uită-te unde calci! mi-a şuierat acesta apoi s-a întors pe o parte pentru a-şi continua somnul.

Spre ziuă, am mai oprit undeva pe lângă Marseille, pentru ca oamenii să se mai uşureze, şi pentru ca alt şofer, nu cu mult mai proaspăt, să treacă la volan.

Răsăritul soarelui ne-a prins chiar pe coasta de azur, loc prin care a trecut în urmă cu 22 de secole, armata de peste 22000 de soldaţi cartaginezi în frunte cu generalul Hannibal. De fapt era vorba de o întreagă coaliţie anti-romană, din care mai făceau parte iberici şi gali, care, bizuindu-se şi pe un arsenal inedit pentru aceste latitudini, adică elefanţi, porneau împotriva arogantei Rome cu prilejul celui de al doilea război punic. Dacă rezultatul acestei confruntări ar fi fost cel scontat, atunci cu siguranţă că în prezent poporul nostru nu ar mai fi

vorbit aceeaşi limbă, mai cu seamă că la început limba latină era minoritară chiar şi în peninsula Italică. Totodată ar fi fost foarte posibil ca însuşi creştinismul, să fi avut o altă traiectorie geografică decât în prezent.

Deci în aceste locuri încărcate de semnificaţii istorice, peste care s-a aşternut senzaţia de bunăstare şi comoditate, călătorii încă buimaci de somn, s-au înviorat de-a binelea, când au început să privească plini de admiraţie, priveliştea care se deschidea în valea de pe partea dreaptă a şoselei. Uite frate ce au ăştia aici! Viaţă de trăit, nu ca la noi!

Apoi cu prilejul următorului popas, şi-au făcut tot felul de fotografii, având drept fundal Mediterana şi paradisul care se deschidea la picioarele lor.

Tocmai în clipa aceea s-a petrecut un lucru cu totul neaşteptat, cel puţin pentru mine. Nu aş fi crezut vreodată, că aşa ceva este cu putinţă, tocmai acolo, atât de departe de ţară! Însă lumea este mică, iar doi întreprinzători inimoşi, compatrioţi de-ai noştri, care nu ştiu de unde au răsărit, au scos la iveală deasupra unui ziar vestita alba-neagra! Chiar dacă toţi am făcut cerc în jurul scenei, pentru a vedea mai bine, ceea ce de fapt cunoşteam atât de mult, de data aceea nimeni nu s-a lăsat atras în joc.

— Sunt nişte şmecheri! Spuse o doamnă care tocmai se întorcea de la soţul ei aflat la muncă, în momentul în care autocarul porni din nou la drum.

— Aşa este duduiţă! o aprobă un domn cu chelie, care găsise că a sosit momentul cel mai nimerit, pentru a face schimb de locuri cu băieţelul aflat lângă dânsa. După ce se aşează satisfăcut lângă doamna cu care încercase să intre în vorbă încă din ziua anterioară, se întoarse plin de bunătate spre copil, îi dădu un pachet de gume şi îi spuse că acum poate să se uite pe geam cât doreşte. Băiatul era la rândul lui satisfăcut pentru că surioara sa, aflată pe partea cealaltă cu maică-sa, nu-l mai lăsase de ieri la geam. Toata lumea avea acum câte o ocupaţie. În timp ce în jur, discuţiile se aprinseseră în legătură cu diferite teme de actualitate, Domnul cu chelie de altfel foarte gălăgios până în momentul respectiv, o lăsase mai moale, părând a intra de atunci pe o altă frecvenţă.

Ceva mai în spate se afla o pereche de tineri din Piteşti, cărora nu li s-a auzit vreodată glasul. Aceasta era şi de înţeles, deoarece mai tot timpul cât a durat călătoria, erau văzuţi pupându-se.

Următorul popas l-am făcut în Italia, după ce am trecut mai întâi de zona alpină, cu tunele şi curbe nesfârşite. La plecare, şoferilor li s-a părut că lipseşte cineva şi au trecut imediat la numărarea pasagerilor. În momentul acela au băgat de seamă că pernuţa albă prinsă cu scai deasupra spătarului, lipsea tocmai la Argeşean, iar acesta susţinea că nu ştie unde e pusă. Însă când i-au ridicat în picioare pentru a da de urma ei, au constatat cu stupoare că se afla chiar sub fundul iubitei. Acolo i-o potrivise chiar el, în semn de tandreţe şi pentru a-i fi mai bine în timpul călătoriei. A ieşit destul de mult tămbălău după această întâmplare faţă de care părerile erau împărţite. Între acestea predomina opinia unor maramureşeni gălăgioşi aflaţi în spate, care susţineau sus şi tare, fie băiatul va da ceva de băut, fie că fata se va recompensa într-un fel sau altul, ori dacă nu, atunci şi ei vor proceda la fel cu pernuţele, că doar au dat aceiaşi bani pe bilete!

Spaniolul care cinstise deja câteva păhărele cu oşenii în semn de prietenie, râdea acum cu gura până la urechi, fiindcă, mai singur, mai ajutat, înţelesese toată tărăşenia, şi de aşa spectacole nu prea avea parte la el în ţară.

Acesta a fost de fapt şi motivul pentru care a ales să călătorească cu autobuzul, în ciuda inconvenientelor de tot felul. Vroia să-i cunoască pe români aşa cum sunt, şi răbdarea i-a fost pe deplin satisfăcută, mai cu seamă că urma să asiste şi la alte momente insolite.

— Cum ţi se par românii Manolo? l-am întrebat.

— Divertidos y mui interesantes, a răspuns el. Apoi a povestit cum că ar vrea să ajungă undeva la Dolhasca, unde va petrece alături de prietena lui pe care a cunoscut-o de pe internet, până la primăvară, când odată bateriile încărcate, îşi va continua călătoria cu bicicleta spre India. Aceasta reprezenta cea de a doua etapă dintr-un traseu mai amplu şi a cărei prime părţi, s-a desfăşurat chiar anul acela între Atlantic şi Marea Neagră.

Lângă Manolo stătea un tânăr oltean, care din vorbă în vorbă cu vecinii de vizavi, 2 oameni în vârstă, le spuse acestora cum că el a trăit cu o spaniolă până astă primăvară. Beleaua i s-a tras de când, nemaiscăpând de gura ei, fu nevoit s-o aducă în România. Cu mai multă vreme înainte, pentru a o seduce mai uşor, el s-a lăudat, că taică-su deţine o modernă fermă de animale.

Neavând serviciu, a stat destulă vreme pe capul familiei ei, iar acum era şi ea nerăbdătoare să vadă cu ochii ei, minunile descrise de

oltenaş, iar la nevoie chiar să se stabilească în ţara lui Dracula. Olteanul continuă:

— Era femeie citită, dar cam năzuroasă, fiindcă a deranjat-o mult, noroiul care era la noi la ţară. Am aranjat eu la telefon cu ăl bătrân, să pietruiască măcar poteca care ducea la veceul din fundul grădinii, însă ea ofta mereu, spunând că nimerise direct într-un trib de oameni primitivi. Ceea ce le-a pus capac la toate, a fost faptul că într-o zi cam ploioasă, pe când plecasem la Piatra Olt după nişte cumpărături mai fistichii, a bătrână nemaiavând răbdare să o vadă cocoţată în vârful patului, a luat-o afară pentru a-i arăta câteva dintre preocupările pe care trebuie să le aibă o nevastă, să poată şi ea să intre în rândul lumii de acum. Îi dăduse să jumulească o gâscă de fulgi, să-i pună deoparte pe cei mai buni şi apoi să facă împreună mâncare.

Şi uite aşa am rămas pe dinafară, de a trebuit să mă mut cu nişte drogaţi din republica Dominicană, într-o casă lăsată în paragină din oraşul vechi. Dacă aş fi dus-o în timpul verii în ţară, poate că nu aş mai fi ajuns acum în această situaţie mizerabilă.

Se făcuse seară de-a binelea, când autobuzul realiză ultima sa oprire pe teritoriul Italian. În timp ce se făcea plinul la rezervoare, mulţi dintre călători se răspândiseră pentru a-şi mai lua ceva provizii.

După aceasta, majoritatea persoanelor din grup, au ieşit nemulţumite din clădire pentru că spre deosebire de Spania şi Franţa, aici veceul se plătea, şi avea să se întâlnească faptul respectiv până în ţară. Drept urmare, împrejurimile clădirii au fost udate copios de oamenii care, găsiră multă uşurare în lucrul acesta. Se adunaseră în parcare mai multe autocare, toate pline cu români, iar pentru că acolo pauza era mai lungă, majoritatea veniseră pe platou în jurul a două echipe de alba-neagra, unii părând de data aceasta cu destulă îndrăzneală. Nu cunosc bilanţul acestei gale. Ceea ce ştiu însă este faptul că răbdarea echipei de profesionişti care ne escortau cu o furgonetă, avea până la urmă să fie bine răsplătită şi în cazul nostru.

Pornirăm din nou la drum în direcţia nord, străbătând în mare viteză codrii întunecaţi ai Lombardiei, care flancau autostrada europeană. Speram ca aceasta să ne conducă până la ziuă în patrie, însă mai aveam de străbătut încă două ţări, cu trecut imperialist şi cu năravuri care au reuşit să persiste până în prezent.

Nu trecuse un sfert de oră de la pornire când monotonia serii, care tocmai se aşternuse între pasageri, a fost întreruptă de nişte

sirene care ne-au depăşit în noapte. Imediat după aceea girofarurile orbitoare ale unei maşini de poliţie, au făcut ca autocarul să frâneze brusc în spatele acesteia. Ce se întâmplase oare? Intenţionau să ne percheziţioneze bagajele? Sau veniseră tocmai pentru posibilitatea unui câştig ilicit? Însă nimic din toate acestea. Servitorii dreptăţii aduceau cu galanterie, oaia pierdută a turmei. O tânără solitară din Iaşi cu trecut dubios, întârziase nepermis de mult cine ştie unde, după care a ştiut să apeleze la solicitudinea carabinierilor.

Lucrul acesta a reuşit din nou să anime discuţiile pentru un timp, însă până la urmă oboseala generală şi-a spus cuvântul. S-a renunţat la orice pudoare şi fiecare dintre noi, căutam să obţinem poziţia cea mai comodă. Nici maramureşenii nu au mai rezistat şi au lepădat bocancii din picioare. Trecuse mai bine de 48 de ore din călătorie şi chiar nu se mai putea răbda. Mai norocoşi au fost cei prevăzători, care şi-au luat cu ei câte o pereche de papuci. Din toate acestea însă toţi am avut de suportat un miros pătrunzător, care mai era întregit pe deasupra şi de miresmele mâncărurilor şi ale parfumurilor de tot felul. Am fost totuşi ajutaţi să rezistăm acestei situaţii, datorită aerului condiţionat care mergea la maxim.

Să fi fost miezul nopţii, când am fost cu toţii treziţi de glasul şoferului care aprinsese toate luminile şi ne-a rugat pe toţi să avem paşapoartele deschise la fotografie, deoarece ne aflam la ieşirea din Austria şi din spaţiul Shengen, fapt pentru care vameşii vor urca pentru controlul documentelor. Cunoşteau băieţii bine procedura, însă de data aceasta aveau să se înşele, fiindcă nici nu pusese vameşul bine piciorul pe scară, când, strâmbând din nas, se răzgândi brusc. Ne-a invitat să coborâm cu toţii şi să aşteptăm aliniaţi câte unul, în faţa clădirii de vizavi. Arătam ca nişte curci adormite, însă vântul tăios care sufla dinspre câmpia Panonică, ne făcuse să ne trezim de-a binelea şi chiar să batem din picioare. Considerând că ne-am aerisit destul, ne-au deschis uşile să intrăm înăuntru. În tot acest timpi i-am invidiat pe maramureşeni pentru bocancii lor cu blană, în schimbul cărora li s-au făcut diverse propuneri.

Cei care am avut permise de rezidenţă, am scăpat primii, şi după noi aceia ce nu hoinăriseră prin Europa, mai mult de 3 luni. Cei care încălcaseră această condiţie, au trebuit să plătească până la 150 Euro de persoană. Nu ştim cum însă chiar şi ţiganii care aveau ceva complicaţii cu actele, tot se descurcaseră, spre marea satisfacţie

exprimată de Piranda.

— Hai să plecăm fiindcă iată cum ne mai aşteaptă ăilalţi dincolo! Spuse unul din grup, arătând cu privirea la vameşii unguri, care abia aşteptau să-şi intre în pâine. Şi ne-am lăsat destul de mult aşteptaţi, căci nu puteam pleca fără fata din Iaşi care fusese reţinută şi dusă în altă parte de către vămuitori. Într-un târziu a dat Dumnezeu şi a apărut şi ea îmbujorată la faţă, însă nu a vrut să dea nicio explicaţie la întrebările iscoditoare care i-au fost adresate.

— Ascultaţi la mine, că dau oricât, numai să mă fac vameş! Spuse unul.

— Mai bine i-ai mulţumi, că poate numai datorită ei nu te-au luat prea mult la purificat. Îi răspunse altul.

Cu ungurii scăpaserăm totuşi mai ieftin, deoarece am fost prevăzători şi făcuserăm o chetă de la fiecare. Însă cum aceasta nu era îndestulătoare, Ianoş Baci mai căută ceva cu privirea, până când satisfăcut dădu peste maldărul de cutii care astupau uşa din spate, fapt pentru care mai obţinuse 50 de Euro, după care la coborâre ne-a urat pe româneşte să avem un drum bun.

— Fu destul de cumsecade, spuse olteanul, dar fără să-şi dea bine seama de adevărul vorbelor sale. Spun lucrul acesta deoarece cu doar cinci luni în urmă, exact în acelaşi loc şi cam pe la aceeaşi oră, eu o păţisem rău de tot!

Să se fi întâmplat necazul acela pentru că în momentul respectiv nu se afla între noi nicio Ană care să mijlocească pentru cauză?

Nu ştiu cărei insatisfacţii sau motiv anume, s-a făcut că tocmai pe mine, un orb, a trebuit să pice atunci beleaua. Mi-au spus că am paşaportul puţin expirat şi va trebui să mă întorc la unul dintre consulatele româneşti din Europa, pentru a obţine o foaie consulară fără de care ei nu mă pot lăsa să trec spre patrie. În zadar am încercat să le arat permisul de rezidenţă valabil, buletinul, carnetul de nevăzător, bastonul, să le explic că au mai fost şi alţii în această situaţie şi au scăpat cel mult cu o amendă… Ştiind ce mă aşteaptă, le-am oferit chiar şi banii pe care îi mai aveam în buzunare, vreo 300 de euro, numai să închidă ochii, dar nu au vrut şi pace. Atunci m-am încăpăţânat şi eu, fiindcă am urcat în autocar şi le-am urat noapte bună, în ideea că până la urmă se vor jena de această situaţie şi îmi vor restitui paşaportul, aşa cum făcuseră şi austriecii mai înainte. Însă maghiarii nu s-au jenat câtuşi de puţin, fiindcă au tras autobuzul pe

partea dreaptă, apoi şi-au văzut liniştiţi de treburile lor. Cum această aşteptare inutilă s-a prelungit circa 3 ore şi lumea începuse să vocifereze împotriva mea, a trebuit să mă simt şi am coborât. Aşa că după ce autobuzul a fost lăsat în sfârşit să plece spre răsărit, vameşii mi-au restituit paşaportul şi mai că nu mau luat la şuturi, pentru a ieşii mai repede din ţara lor.

Trebuia deci, să mă întorc la pas spre Europa civilizată, chiar în puterea nopţii.

Am luat atunci drumul Vienei, la fel cum făcuseră în trecut mulţi dintre oamenii de seamă ai neamului nostru, care au căutat să-şi spună păsurile tocmai acolo.

După toate necazurile pricinuite de această întâmplare, mi se pare că am avut totuşi mai mult succes decât bravii noştri străbuni în capitala imperiului. Ascultând păţania aceasta vă veţi întreba de bună seamă, dacă cele povestite au fost întocmai adevărate sau dacă pot exista semeni atât de inumani. Eu vă asigur că acesta este adevărul, pur şi dur. Ba chiar lucruri cu mult mai grozave s-au petrecut la graniţele maghiare.

Acum, revenind la oile noastre, aş dori să vă spun că nu mi-am putut ascunde sentimentul de confort care m-a încercat, atunci când autobuzul s-a pus în mişcare, mai ales că afară era atât de frig.

Orele petrecute pe teritoriul maghiar, au trecut fără a întâmpina alte inconveniente importante, afară poate de acela în care un pasager care consuma multa bere, supărat că nu existau opriri mai dese, S-a apucat să demoleze turnul de pachete, pentru a pătrunde la toaleta de sub scară.

La ieşirea din Ungaria s-a repetat la indigou scena de la intrare, adică, ciubucul oferit de pasageri, suplimentul cerut pentru blocarea uşii posterioare, plus urarea de drum bun, spusă pe româneşte.

— Ce politicoşi mai sunt şi Ungurii ăştia! spuse unul dintre şoferi în timp ce se închidea uşa.

Următoarea dată când aceasta se deschise, a fost desigur în România noastră, iar în cadrul ei cine credeţi că a apărut mai întâi? Erau doi câini care aveau privirile întrebătoare şi cozile ridicate. După ce acestora li s-a dat câte ceva, au plecat mulţumiţi, şi după ei au venit vameşii pe care însă, a fost mai greu să-i mulţumim.

Imediat după vama Curtici, s-a făcut un popas mai lung în care tot omul putea să-şi satisfacă diferite dorinţe. Soarele abia răsărise iar

cum ziua se anunţa nesperat de frumoasă, fiecare dintre noi dorea să o înceapă cu refacerea tonusului. După ce 2 flăcăi ne-au schimbat ceva valută, unii s-au înscris la pălincă, alţii la o bere, iar în timpul când aşteptam ciorba de burtă, se citeau ziare sau se dădeau telefoane. Eram cu toţii veseli şi foarte comunicativi. Nici nu s-ar fi crezut că timp de două zile şi jumătate în cazul unora, am suferit atâtea privaţiuni. Chiar dacă mulţi aveau să ajungă acasă după miezul nopţii, aceasta nu mai preocupa deja. Singurul lucru care conta, era doar faptul că am ajuns în România şi că eram teferi, împreună cu toate bagajele.

Cu acest sentiment de împlinire, ne-am apropiat agale de autocar, lângă care se făcuse deja un cerc în jurul băieţilor de la alba neagra. Aveam să aflu că erau cei din Franţa. Aceasta nu pentru că la noi nu ar fi existat destui, ci pentru faptul că tot aveau şi ei drum în România, iar faţă de grupul nostru aveau destule motive de insatisfacţie.

La început s-a pariat destul de mult, însă sumele nu erau importante. Aceasta până în momentul în care şi-a făcut apariţia un domn bine, pe care însă nu îl mai văzuse nimeni până în clipa aceia. Acest domn după ce i-a luat mai întâi peste picior pe artişti, a pus mai întâi pe o sută de Euro, apoi pe încă două iar după ce a câştigat, le adresă câteva vorbe dispreţuitoare şi a plecat plictisit. A lăsat însă în urma lui un sentiment de admiraţie şi o mare dorinţă de câştig, care a făcut imediat ca sumele disputate să crească progresiv, până când se ajunse la ruinarea câtorva dintre aventurierii nechibzuiţi. Între păgubiţi, a Impresionat profund situaţia femeii care se întorcea de la bărbatul său aflat la lucru. Acesta îi încredinţase toţi cei 3000 de Euro pe care îi agonisise, pentru construirea unei şuri, iar dânsa i-a pierdut pe toţi până la ultimul! Nici ea nu-şi putea explica acele momente de orbire, fapt pentru care acum plângea în hohote, fără ca cineva să o mai poată consola. Nu I s-a mai restituit nici măcar banii necesari, pentru a putea ajunge acasă. Nemaiavând încotro, a trebuit să telefoneze la copii, pentru ca aceştia să trimită pe cineva să o ia de la Arad. De data aceia nimeni nu căută să facă haz de situaţie, fiindcă numai în pielea ei să nu te fi aflat atunci.

Această întâmplare parcă ne mai tăiase din elan, fiindcă este imposibil ca pe fiecare dintre noi, să nu ne încerce un sentiment de tristeţe atunci când ne gândim la dramele care s-au născut din fenomenul de emigrare şi din speculanţii care au roit în jurul acestuia.

Am străbătut Ardealul exasperant de lent, şi la Deva am ajuns numai după un lung ocol, provocat de un camion plin cu cartofi care se răsturnase în mijlocul drumului. Acolo a coborât Manolo cu a lui bicicletă. Unii au băgat de seamă că în momentul în care îşi aranjau bagajul, Ana din Iaşi stătea alături, fapt pentru care cineva i-a sugerat cu glas tare că Iaşul este un oraş mai interesant de vizitat decât Dolhasca, numai să aibă grijă cu care va începe prima oară.

După ce străbăturăm Carpaţii spre Valea Prahovei, puţin după oraşul Câmpina, autobuzul frână în dreptul unui drum de ţară. Era locul ales de ţigani pentru a coborî împreună cu tot calabalâcul lor. Cu ajutorul unor confraţi care aşteptau la marginea drumului, acesta a fost imediat transferat în căruţa de vizavi. Acolo mai venise să-i aştepte şi unul cu acordeonul, care după ce văzu treaba gata, începu să le cânte noilor sosiţi, mai ales că era şi seara zilei de Crăciun. Şi ca să nu lipsească nimic din decor, tocmai atunci începu să ningă cu nişte fulgi mari, de îţi era mai mare dragul să-i priveşti. Între cei care se bucurau cel mai mult, erau tocmai copiii mei, care nu mai văzuseră zăpadă de mai bine de 5 ani, iar ultima oară când avuseseră parte de ea, a trebuit să mergem tocmai în Andora s-o căutăm.

A fost o experienţă frumoasă şi aceea ca multe altele de altfel, însă vă spun că nimic nu se poate compara cu o masă tradiţională servită la gura sobei, împreună cu cei dragi, în timp ce afară ninge, iar câinele slobod se zbenguie plin de voioşie pe bătătură.